

KISKŐRÖS VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

Projekt azonosító: DAOP - 6.2.1/13/K-2014-0002

KISKŐRÖS VÁROS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIÁJA

2015. augusztus

Készült: Belügyminisztérium megbízásából
Projekt azonosító: DAOP - 6.2.1/13/K-2014-0002

Készítette: ITS DA Konzorcium

TRENECON COWI Tanácsadó és Tervező Kft.
(konzorciumvezető)

MAPI Magyar Fejlesztési Iroda Zrt.
(konzorcium tagja)

 TRENECON COWI

 mapi

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

KÖZREMŰKÖDŐ SZAKÉRTŐK:

Projektvezető	Dócsné Balogh Zsuzsanna
Régiós koordinátor	Tendli Krisztina Csupor Viktória
Megyei koordinátor	Fürstand Attila Tendli Krisztina
Felelős tervező	Essősy Zsombor
(Felelős tervező helyettes)	Tóth Róbert Gömöri Gábor
Településtervező	Kotsis István (TT/1, É 01-1348)
Műemlékvédelmi szakértő	Zelenákné Keresztes Brigitta (É/1 01-2406)
Településtervezési zöldfelületi és tájrendezési szakági szakértő	Király-Salgó Borbála (TK 01-5228)
Településtervezési közlekedési szakági szakértő	Vajda Balázs (Tkö 01-11911) Kiss András (Tkö 13-11883) Ajtay Szilárd
Településtervezési víziközmű szakági terező	Ádány Mihály (TV 13-3027, 13-54466)
Településtervezési energiaközmű szakági tervező	Horváth Lajos (TE 16-0176)
Társadalompolitikai szakértő	Jáki Mónika Gömöri Gábor
Gazdaságfejlesztési szakértő	Palicska János Gömöri Gábor
Antiszegregációs szakértő	Bernáth Péter
Víziközmű, Környezetvédelmi szakértő	Ádány Mihály

TOVÁBBI KÖZREMŰKÖDŐK:

Kiskőrös Város Önkormányzata

Tartalomjegyzék

1	BEVEZETÉS	8
2	HELYZETELEMZÉS ÖSSZEFOGLALÁSA	12
2.1	A VÁROSI SZINTŰ HELYZETELEMZÉS ÖSSZEFOGLALÁSA	12
2.2	PROBLÉMATERKÉP ÉS ÉRTÉKTÉRKÉP	20
2.3	A VÁROSRÉSZI SZINTŰ HELYZETELEMZÉS ÖSSZEFOGLALÁSA	22
3	KÖZÉPTÁVÚ CÉLOK ÉS AZOK ÖSSZEFÜGGÉSEI	24
3.1	JÖVŐKÉP	24
3.2	A STRATÉGIAI FEJLESZTÉSI CÉLOK MEGHATÁROZÁSA	27
3.2.1	Városi szintű középtávú tematikus célok	27
3.2.2	Városrészi szintű területi célok	28
3.3	A TEMATIKUS ÉS A TERÜLETI CÉLOK KÖZÖTTI ÖSSZEFÜGGÉSEK BEMUTATÁSA	30
4	A MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ BEAVATKOZÁSOK	33
4.1	AKCIÓTERÜLETEK KIJELÖLÉSE, A KIJELÖLÉS ÉS LEHATÁROLÁS INDOKLÁSA	33
4.2	AZ EGYES AKCIÓTERÜLETEKEN MEGVALÓSÍTANDÓ FEJLESZTÉSEK ÖSSZEFOGLALÓ BEMUTATÁSA	35
4.3	AZ AKCIÓTERÜLETEKEN KÍVÜL VÉGREHAJTANDÓ, A TELEPÜLÉS EGÉSZÉ SZEMPONTJÁBÓL JELENTŐS FEJLESZTÉSEK	37
4.3.1	Kulcsprojektek	37
4.3.2	Hálózatos projektek	37
4.3.3	Egyéb projektek	38
4.3.4	A szakmai konzultációk során felmerült további fejlesztési elképzelések	38
4.4	A TERVEZETT FEJLESZTÉSEK ILLESZKEDÉSE A STRATÉGIAI CÉLJAIHOZ	38
4.5	A FEJLESZTÉSEK ÜTEMEZÉSE	40
4.6	AZ AKCIÓTERÜLETI FEJLESZTÉSEK ÖSSZEHANGOLT, VÁZLATOS PÉNZÜGYI TERVE	42
5	ANTI-SZEGREGÁCIÓS PROGRAM	45
5.1	A TELEPÜLÉS SZEGREGÁTUMAINAK ÉS SZEGREGÁCIÓ ÁLTAL VESZÉLYEZTETETT TERÜLETEINEK BEMUTATÁSA	45
5.2	AZ ELMÚLT ÉVEKBEN MEGVALÓSÍTOTT, A SZEGREGÁTUMOKAT ÉRINTŐ BEAVATKOZÁSOK	46
5.3	ANTI-SZEGREGÁCIÓS INTÉZKEDÉSI TERV	57
5.3.1	A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések	57
5.3.2	A tervezett fejlesztések szegregációs hatásainak kivédésére hozott intézkedések	64
5.3.3	A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések	64
5.3.4	Az Anti-szegregációs Program megvalósításának nyomon követése – monitoring	65
6	A STRATÉGIA KÜLSŐ ÉS BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEI	66
6.1	KÜLSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK	66
6.1.1	Illeszkedés EU 2020 tematikus célkitűzéseire	66
6.1.2	Illeszkedés az országos és megyei területfejlesztési tervdokumentumokhoz	69
6.1.3	Egyéb helyi fejlesztési és rendezési dokumentumokkal való kapcsolat	73
6.2	BELSŐ ÖSSZEFÜGGÉSEK	76
6.2.1	A célok és a helyzetértékelésben bemutatott problémák kapcsolata	76
6.2.2	A célok logikai összefüggései	80
6.2.3	A stratégia megvalósíthatósága	82
6.2.4	A célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása ...	82

7	A STRATÉGIA MEGVALÓSÍTHATÓSÁGÁNAK FŐBB KOCKÁZATAI	87
8	A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI ÉS NYOMON KÖVETÉSE	91
8.1	A CÉLOK ELÉRÉSÉT SZOLGÁLÓ FEJLESZTÉSI ÉS NEM BERUHÁZÁSI JELLEGŰ ÖNKORMÁNYZATI TEVÉKENYSÉGEK	91
8.2	AZ ITS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI KERETEI	92
8.2.1	<i>A városfejlesztés jelenlegi szervezeti rendszere</i>	<i>92</i>
8.2.2	<i>Az ITS megvalósításának intézményi háttere</i>	<i>92</i>
8.3	A TELEPÜLÉSKÖZI KOORDINÁCIÓ MECHANIZMUSAI, EGYÜTTMŰKÖDÉSI JAVASLATOK	93
8.4	A PARTNERSÉG BIZTOSÍTÁSA AZ ITS KÉSZÍTÉSE ÉS MEGVALÓSÍTÁSA SORÁN	94
8.5	MONITORING RENDSZER KIALAKÍTÁSA	95
8.5.1	<i>Az ITS intézkedéseihez kapcsolódó output és eredményindikátorok meghatározása</i>	<i>95</i>
8.5.2	<i>A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása</i>	<i>100</i>
	MELLÉKLETEK	103
1.	SZÁMÚ MELLÉKLET: A PARTNERSÉGI EGYEZTETÉS LÉPÉSEI	103

Táblázatjegyzék

1. táblázat: Kiskőrös városrészeinek lehatárolása	22
2. táblázat: Városrészek funkciói.....	23
3. táblázat: A Városrészek és tematikus célok összefüggése	32
4. táblázat Stratégiai célok és projekttypusok kapcsolata	39
5. táblázat – TOP intézkedések	42
6. táblázat A tervezett fejlesztések vázlatos pénzügyi terve	43
7. táblázat Az ITS keretében tervezett fejlesztések illeszkedése az EU tematikus célkitűzésekhez és beruházási prioritásokhoz.....	66
8. táblázat: A városi tematikus célok és az OFTK-ban megadott specifikus célkitűzések közötti kapcsolódás	69
9. táblázat: A megyei szintű célrendszerhez való kapcsolódás.....	72
10. táblázat: Kiskőrös város környezetvédelmi programja és az ITS céljainak kapcsolódása	74
11. táblázat A városi szintű középtávú tematikus célok és problémák kapcsolatai.....	76
12. táblázat: A városi szintű középtávú tematikus célok és adottságok kapcsolatai	77
13. táblázat: A városrészi szintű területi célok és problémák kapcsolatai	78
14. táblázat: A városrészi szintű területi célok és adottságok kapcsolatai	79
15. táblázat: A települési célok logikai összefüggései.....	81
16. táblázat: A beavatkozások logikai összefüggései	84
17. táblázat: A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai.....	88
18. táblázat: A kiskőrösi járás települései	93
19. táblázat: Tematikus célok eredményindikátorai	96
20. táblázat: Területi (városrészi célok) eredményindikátorai	97
21. táblázat: Az akcióterületi fejlesztések (beavatkozások) output indikátorai	98
22. táblázat: Az ITS keretében tervezett fejlesztések output indikátorai	99

Ábrajegyzék

1. ábra: Kiskőrös városfejlesztési célrendszere 2014-2020-ig	31
2. ábra: Kockázatok pozicionálása.....	90
3. ábra: A monitoring folyamatának összefoglalása	100

Térképjegyzék

1. térkép: Kiskőrös problématérképe.....	20
2. térkép: Kiskőrös értéktérképe.....	21
3. térkép: Kiskőrös városrészeinek áttekintő térképe	22
4. térkép: Akcióterületi lehatárolás a város egészére.....	33
5. térkép: 1-es számú akcióterület lehatárolása	34
6. térkép: 2-es számú akcióterület lehatárolása	35

1 Bevezetés

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (továbbiakban ITS) a város középtávú fejlesztési irányait, célrendszerét és azok elérése érdekében tervezett tevékenységeket határozza meg az önkormányzat által jóváhagyott jövőkép és hosszú távú (15-20 év) átfogó célok alapján.

Az ITS célja, hogy stratégiai tervezés eszközeivel segítse elő a következő 7-8 év városfejlesztési tevékenységeinek eredményességét.

Előzmények

Kiskőrös Városa 2009-ben dolgozta ki és 2010. február 24-én a 8/2010 (2010.02.24) Kt határozattal fogadta el első Integrált Városfejlesztési Stratégiáját, amely tulajdonképpen jelen dokumentum előzményének tekinthető.

A város képviselőtestülete 2015. május 7-én a 44/2015számú Kt határozattal fogadta el a jelen stratégia alapjául szolgáló Megalapozó vizsgálatot valamint a hosszú távú fejlesztési irányokat.

Stratégia felülvizsgálat indokai

A Stratégia kidolgozása óta eltelt 7 évben számos **külső és belső tényező együttes változása** indokolta teszi annak felülvizsgálatát.

Belső tényezők változásai:

- az IVS kidolgozása óta eltelt időszakban a városban folytatódtak, illetve felerősödtek egyes társadalmi-gazdasági folyamatok, egyértelműen érződtek a gazdasági világválság hatásai, folytatódtak a negatív demográfiai tendenciák,
- A város térségi szerepére markáns hatással van a járási rendszer kiépülése, és ehhez szervesen kapcsolódva a települési szerepkörök átalakulása.

Kiskőrösön a korábbi IVS-ben foglalt fejlesztései elképzelések részben megvalósultak (pl. városközpont rehabilitációs program), így az ezek lebonyolításához kapcsolódó tapasztalatok értékelése, a releváns következtetések levonása is lehetséges.

Külső tényezők változásai:

- A hazai szakpolitikai és jogszabályi környezetben bekövetkezett változások, illetve a 2014-2020-as időszakra vonatkozó országos és megyei fejlesztéspolitikai elképzelések megfogalmazása. Különös tekintettel:
 - az Integrált Településfejlesztési Stratégia tartalmi és egyes eljárásrendi elvárásait rögzítő 314/2012. (XI.8) Korm. rendelet megalkotására, melynek értelmében a Stratégia tartalmi követelmény rendszere jogszabályban rögzítésre került, a korábbiakhoz képest bővült, változott.
 - Az országos fejlesztési és rendezési dokumentumok, mint tervezési kereteket meghatározó dokumentumok elfogadására, azokban történt változásokra (így az Nemzeti Fejlesztés 2030 - Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió - 1/2014 (I.3) OGy. határozattal történő elfogadására; valamint az Országos Területrendezési Terv (OTrT) 2014. február 1-től hatályos módosításaira.

Az OFTK az országos fejlesztéspolitika átfogó célrendszerét és középtávú (2020-ra vonatkozó) céljait fogalmazza meg, foglalkozik a városhálózat szerkezetének alakulásával, a városfejlesztés nemzeti prioritásainak felvázolásával.

Az OFTK kiemelten kezeli a vidéki térségek, települések sajátos vidéki értékeit megőrző, azokra építő fejlesztését, felzárkóztatását, beleértve a társadalmi, közösségi, gazdasági és infrastrukturális fejlesztéseket. Kulcsfontosságúnak tartja, hogy a vidéki települések népségmegtartó erejének erősödését, az agrár- és élelmiszergazdaságon túl a vidéki térségek jövője a vidéki foglalkoztatást biztosító

további gazdasági ágazatok fejlesztését, a gazdasági diverzifikációt, a helyi gazdaság megerősítését.

- A Megyei területfejlesztési koncepciók és programok 2014-ben történő felülvizsgálatára, megalkotására. Az egymással közel egy időben zajló tervezés eredményeként a korábbiakhoz képest nagyobb lehetőség nyílik a megye, a megyei jogú városok, valamint a megye többi városát érintő fejlesztések összehangolására, a fejlesztések egymást kiegészítő és egymást erősítő hatásainak kihasználására.
- Megalkotásra és kidolgozásra kerültek az EU 2014-2020 közötti támogatási időszakának új támogatáspolitikai célkitűzései, forráslehetőségei; új eljárásrendjei és az ezekhez kapcsolódó jogszabályok:

- Elfogadásra került EU 2020 Stratégia; amelyben az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést, mint főlérendelt cél szem előtt tartva az EU öt nagyszabású célt tűzött ki maga elé a foglalkoztatás, az innováció, az oktatás, a társadalmi befogadás és a klíma/energiapolitika területén, amelyeket 2020-ig kíván megvalósítani a kohéziós politika eszköztáráján keresztül. A kohéziós politika megvalósítását célzó ún. közös rendelkezéseket tartalmazó rendelet rögzíti azt a 11 tematikus célkitűzést, melyek támogatásával a kohéziós politika hozzájárul az EU 2020 céljaihoz.

Az Európai Unió 2020-ig érvényes átfogó Stratégiájában kiemelt figyelmet kap a városok fejlesztése. Az ERFA prioritásainak mindegyike megvalósítható városi környezetben, a rendelet azonban kifejezetten városi problémák kezelésére irányuló beruházási prioritásokat is meghatároz.

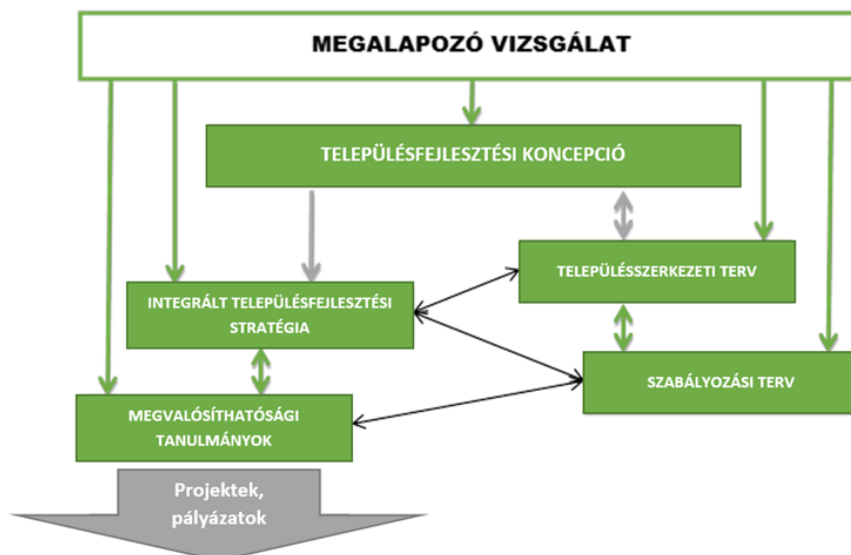
- az EU2020-hoz igazodóan kidolgozásra és Brüsszel által is elfogadásra került hazánk Partnerségi Megállapodása (2015. szeptember), amelyben Magyarország a 2014-2020 időszakra vonatkozóan azonosította a legfontosabb kihívásokat és kitűzte a fő fejlesztési prioritásokat, melyek alapvetően meghatározzák az Európai Strukturális és Beruházási Alapok forrásainak eredményes és hatékony felhasználásának hazai feltételeit.
- a Partnerségi Megállapodásban foglalt irányok mentén kidolgozásra kerültek és Brüsszel által részben elfogadásra kerültek, illetve elfogadás előtt állnak a következő támogatási időszak Operatív Programjai.
- Az Operatív Programok közül a városok számára az egyik legjelentősebb forrásokat tartogató Terület és Településfejlesztési Operatív Programhoz (TOP) kapcsolódóan a stratégia készítésével párhuzamosan zajlik megyei Integrált Területi Programok (ITP) tervezése és ehhez kapcsolódóan a városi fejlesztési elképzelések összegyűjtése, rendszerezése.

A külső és belső tényezők együttes változása miatt - a megyei jogú városok számára 2014-2015 során biztosított támogatást követően - a Belügyminisztérium EU-s támogatási forrás igénybevételeivel a járasszékhelyek számára is biztosítja, valamint szakmailag támogatja a tervezési munkát a „Fenntartható településfejlesztés a kis-, és középvárosokban (és a fővárosi kerületekben – Integrált Településfejlesztési Stratégiák kidolgozása ” című projekt keretében. Ennek köszönhetően az ország összes járasszékhelyére egy időben, egymással párhuzamosan történik az Integrált Településfejlesztési Stratégiák elkészítése, a korábbi IVS-ek felülvizsgálata.

Az ITS helye a tervezési rendszerben

A jogszabályi előírásokból, de a tervezési logikából is fakadóan az ITS egy **átfogó tervezési rendszer** egyik eleme. A rendszer alapelemeit és azok egymásra épülését az alábbi ábra foglalja össze.

Az ITS szakmai-tartalmi felépítését meghatározó dokumentumok

A jelenleg készülő Integrált Településfejlesztési Stratégia szakmai-tartalmi felépítését:

- a 314/2012. (XI.8) Kormány rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről és egyes településrendezési jogintézményekről tartalmi elvárásai;
- a Városfejlesztési Kézikönyv (Második javított kiadás, NFGM 2009. január 28.) tartalmi javaslatai, szakpolitikai iránymutatásai;
- Belügyminisztérium részéről jelen munka támogatására kidolgozott „Útmutató a kis-, és középvárosok és a fővárosi kerületek Integrált Településfejlesztési Stratégiáinak elkészítéséhez 2014-2020” c. módszertani dokumentum segíti.

A Stratégia elkészítését a jogszabályi elvárások szerint részletes helyzetfeltáró, helyzetelemző és helyzetértékelő munkarészekből álló Megalapozó vizsgálat, valamint a Településfejlesztési Koncepció hosszú távú célrendszerének megalkotása előzte meg.

A Megalapozó vizsgálat számos tématerületet elemezve, számszerű adatokra, tendenciákra támaszkodva mutatja be a város térségi szerepkörét, társadalmi és gazdasági helyzetét, településrendezési háttérét, a stratégia alkotás számára meghatározva a város és városrészek legfőbb erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és veszélyeit.

A megalapozó vizsgálati fázis elemzéseire a szakértők támaszkodhattak a KSH 2011. évi Népszámlálás eredményeire mind a városi, mind a városrészi elemzések során, valamint a Belügyminisztérium részéről a szakértői munkát támogató TEIR ITS modul adatállományára.

A központi elvárásokon, módszertani segédleteken túl az ITS készítői nagymértékben építettek a Kiskőrös város önkormányzatának információszolgáltatására:

- a megalapozó vizsgálat jogszabályi elvárások szerinti kidolgozása érdekében helyi adatokra, ágazati koncepciókra, dokumentumokra;
- a stratégia alkotás fázisában a településfejlesztési koncepcióra, a korábbi IVS-ben foglaltakra és megvalósítás tapasztalataira, a 2014-2020 időszakra releváns helyi koncepciókra és programokra, így a 2015-2019 közötti időszakra irányuló Gazdasági Ciklusprogramban foglaltakra,
- a hatályos Településszerkezeti Tervre, valamint

A stratégia
eredményessége

- a stratégiai tervezés folyamatát végigkísérő partnerségi lépések (szakmai konzultációk, munkacsoport ülések, workshopok) keretében a helyi társadalom véleményét, elképzeléseit tartalmazó „soft” információkra.

A stratégia akkor válhat eredményessé, ha:

- annak segítségével a Kiskőrös városa a tervezett mértékben ki tudja használni fejlődési potenciálját a 2014-2020 közötti időszakban;
- a célok és azok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek (projektek) jelentős része megvalósul;
- az ITS a városfejlesztés különböző szereplői közötti kommunikáció eszközévé válik;
- hozzájárul ahhoz, hogy a városban megvalósuló fejlesztések térben és időben egymással összehangoltan valósuljanak meg;
- az abban foglalt kiszámítható, világos célrendszer révén a közszféra mellett a magánszféra fejlesztéseit is képes ösztönözni.

2 Helyzetelemzés összefoglalása

2.1 A városi szintű helyzetelemzés összefoglalása

2015. áprilisában elkészült a „Kiskőrös város településfejlesztési koncepciójának és integrált településfejlesztési stratégiájának megalapozó vizsgálata” című szakmai dokumentum. A következő fejezetben témakörökre bontva bemutatjuk az elemzés fontosabb megállapításait.

A város térségi szerepkörei

A 2011. évi népszámlálás idején az otthonát napi gyakorisággal elhagyó munkába járó lakosság több, mint 16 %-a Soltvadkertre jár dolgozni. A lakosság jelentős része ingázik továbbá Kiskunhalasra, Kecelre és Kecskemétre. Az otthonát napi gyakorisággal elhagyó iskolába, óvodába, bölcsődébe járó kiskőrösi diákok közel 20 %-a Kiskunhalasra ingázik napi gyakorisággal.

A Kiskőrösre munkába járók adatait vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a városba bejárók közel 20-20 %-a Akasztóról és Kecelről érkezik. Jelentős számú munkavállaló érkezik még Csengődről, Soltvadkertről és Tabdiből is. A városba oktatási céllal a legnagyobb létszámban Kecelből, Akasztóról és Soltvadkertről érkeznek diákok.

Társadalom: demográfiai viszonyok és tendenciák

Kiskőrös népesség száma jelentősen csökkent 2001 és 2011 között, ami a nagy mértékű természetes fogyásnak köszönhető. A bevándorlás részben tudja ellensúlyozni a természetes fogyásból adódó népességcsökkenést, de az elvándorlás illetve a tanulmányaik után a vissza nem költözés is jellemző tendencia, különösen a fiatal, képzett lakosok körében.

A lakosság iskolai végzettségére jellemző hogy az érettségivel és felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya a megyei átlaghoz hasonló, ami tekintve, hogy Kecskemét értéke felhúzza a megyei átlag értékét így kedvezőnek tekinthető. Kiskőrös iskolavárosi szerepe jól tükröződik a lakosság dél-alföldi összehasonlításban magas iskolai végzettségében.

Kiskőrösön igen kedvező a foglalkoztatás szintje. A munkanélküliek aránya országos viszonylatban is alacsony. A munkanélküliség nem kimondottan az alapfokú képzettséggel rendelkezőket érinti, a 45 év felettiek foglalkoztatása jelent nagyobb problémát.

Települési közösség (kohézió, kultúra, hagyományok, civilek) – a közösség, mint településfejlesztési erő

A város kulturális életében meghatározó a Petőfi-kultusz ápolása. Ennek kiemelkedő eseménye a Petőfi-szilveszter. A hagyomány szerint csak ezen az éjszakán tekinthető meg az evangélikus templomban a költő eredeti születési anyakönyve. A Szlovák nemzetiséghez nagyszámú lakosság tartozik, statisztikailag nő a számuk bár ez inkább az identitástudatuk erősödését jelenti annak ellenére, hogy a szlovák nyelvet ma már kevesen beszélik.

Kiskőrös Város Önkormányzatának területén számos nonprofit szervezet tevékenykedik, akik munkája széleskörű tevékenységi kört fed le.

Intézményrendszer (közszolgáltatások) és településüzemeltetés

Kiskőrösön az óvodák magas kihasználtsággal működnek, 2008 előtt éveken keresztül teljes volt a kihasználtság. A 2007-13-as időszakban több oktatás-nevelési intézményben voltak energetikai korszerűsítések és annak ellenére, hogy a gyermekkorúak száma kis mértékben csökken a településen, az önkormányzat mégis szükségét látja egy új, korszerű, alacsony fenntartási költséggel üzemeltethető óvoda épület építésének. Az általános iskolai tanulók száma csökkent 2000 óta, 2008-tól gyakorlatilag stagnál. A város iskoláiba más településről bejáró általános iskolai tanulók száma viszonylag magas, mivel Kiskőrösnek jelentős az oktatási funkciója a járásban. A gyermekkorúak csökkenő számát a bejáró diákok kellőképpen ellensúlyozzák.

A város három középfokú intézményében a tanulók száma évek óta csökken annak ellenére, hogy a város igyekszik a gazdasági igényekhez igazítani a képzéseket. Az iparának vasat megmunkálni tudó szakmunkásokra van szüksége, melyet a Wattay szakiskola igyekszik kielégíteni. Az alapellátások közül az önkormányzat csak a védőnőit biztosítja, a háziorvosokkal, fogorvosokkal ellátási szerződést kötött az önkormányzat. Jelenleg nincs betöltetlen praxis a városban, azonban az orvosok idősök, így ez néhány éven belül gondot jelenthet. A szakellátások teljesen új épületbe költöztek. A gyermekjóléti szolgáltatást az önkormányzat látja el, a többi szociális feladatra a Baptista Egyházzal kötöttek szerződést.

Gazdaság szerkezet és dinamika

A megyében működő vállalkozások nagy arányban képviseltetik magukat a településen, annak ellenére, hogy csökken a számuk. Kiugróan magas az 50-249 főt foglalkoztató vállalkozások száma, ugyanakkor 249 főnél több alkalmazottal rendelkező nagyvállalkozás nem működik a városban. A vállalkozások értéktérrel rendelkező képessége magas és folyamatosan növekszik. A legnagyobb foglalkoztatók a fémipari vállalatok és egy élelmiszer-feldolgozó üzem.

A vállalkozások csak kis száma tevékenykedik a mezőgazdaságban, azonban a mezőgazdasági és erdőgazdálkodási foglalkoztatottak aránya meghaladja a 12 %-ot, ami a megyei értéknek közel kétszerese. A mezőgazdaságon belül a borászat kiemelkedő szerepet játszik. Izsák, Csengőd, Kiskőrös, Soltvadkert, Kecel és Császártöltés térségében van az Alföldi Borvidék meghatározó egybefüggő területe, s az ország legnagyobb hegyközsége is. A mezőgazdaság jelentős szerepét mutatja az is, hogy az egyéni gazdaságok száma igen magas. A turizmus kevésbé jelentős gazdasági szegmens a településen és mutatóinak értékei csökkenő tendenciát mutatnak.

Településrendezés

A település rendelkezik hatályos településszerkezeti tervvel, HÉSZ-szel és Szabályozási tervvel. A rendelet egységes szerkezetbe foglalt. A területet a Szabályozási terv teljes mértékben lefedi. A beépítésre szánt területek építési használatának általános jellege, valamint sajátos építési használatuk szerint „Beépítésre szánt területek”, „Beépítésre nem szánt területek” terület felhasználási egységekbe sorolta.

Kiskőrös város belterületébe a település területének egytizede tartozik. A központi belterület kisvárosi léptékhez képest igen kompakt, sűrűn beépített.

A városban jelentős elválasztó szerepet tölt be a vasút, szervező funkciója ugyanakkor a múltban, a vasút fénykorában sem vált olyan jelentőssé, mint a közutaké. A vasútállomás térsége és a kapcsolódó területek mind a mai napig a félbemaradtság, a szervetlenség hatását keltik, a vasúton túl pedig csak 20. század 2. felében indult el „csápos” jellegű fejlődés az izsáki és a soltvadkerti út mentén (borfeldolgozás, szerelőipar, laktanya, hulladéklerakó, minimális lakóterület-fejlesztés).

Táji és természeti adottságok

Kiskőrös és környéke Magyarország legmelegebb és mérsékelt csapadékos területei közé tartozik. A táj környezetvédelmi szempontból védett és kiemelt értékei, a művelt és művelésen kívüli terület megoszlása kedvező. A város térsége kis lefolyású, száraz, vízhiányos területnek minősül. A szélrózsa nagy méretet ölt a térségben, amely károsítja a talajokat és rontja a levegő minőségét.

A kiskőrösi táj sajátosságát a homokos területekre telepített szőlők adják. A szőlőgazdálkodás uralja a magasabb homokhátak területét, míg a laposokon, vízállásos területeken megmaradt az ősi gyepgazdálkodás túlsúlya. Ezek a mocsarakkal, nádasokkal, ligetekkel, bokorfűzésekkel változatos gyepterületek gazdagítják a kiskőrösi határt, és oldják a nagy kiterjedésű, összefüggő kertgazdasági táj tájképi egyhangúságát. Az állattenyésztés fennmaradása, erősítése a legelők fenntartását is biztosítaná, ami nagyban hozzájárulhatna a hagyományos tájszerkezet megőrzéséhez (gyepgazdálkodás). Csukás tó és környéke táj rehabilitációjával elősegíthető lenne a térség vízháztartásának visszaállítása, javítása, amely turisztikai fejlődést generálhat, és Erdőtelek - Sivány-dűlő „sivatagosodó” területein is segíthet. Az Öregszőlők rehabilitációjával megőrizhető lenne a kiskőrösi szőlőgazdálkodás bölcsője.

Épített környezet (épített örökség is)

A város legmarkánsabb strukturáló elemei a városközponton áthaladó országos közutak, melyek belterületi szakaszai a várost három karakteresen különböző szegmensre osztják és egyszersmind magukra vonzzák a város közösségi és gazdasági funkcióit.

Kiskőrös gazdasági területeinek nagy része a várost átszelő nagy forgalmú országos közutak mentén jöttek létre. A Város területén a gazdasági területek az átlagnál nagyobb mértékben kihasználtak (de még vannak beépítetlen területek a gazdasági övezetekben). Elsősorban a vasút melletti gazdasági területek rendezetlensége okozhat némi zavart.

Az Izsáki út mentén található mind a mai napig a város legnagyobb gazdasági területe, amely Kiskőrös hagyományainak megfelelően kompakt módon az útra merőleges dűlőutak mentén fejlődik. A területen a szőlő- és gyümölcstermeléshez kapcsolódó feldolgozó és tárolókapacitás valamint különböző építőipari tevékenységek dominálnak.

A településre nem jellemző sem az alulhasznosított barnamezős területek, sem a szegregált területek dominanciája, sőt összevetve környezetével, kiemelkedően alacsony ez az érték.

Zöldfelületek

Kiskőrös a zöldfelületekben szegény települések közé tartozik, ezért az értékes faállományú, intenzíven vagy extenzíven fenntartott parkok, fasorok, facsoportok különösen nagy jelentőséggel bírnak ökológiai és városképi szempontból egyaránt. A meglévő zöldfelületi rendszer elemei funkcionálisan sokrétűek, a reprezentációs, a sport, a rekreációs funkciók is fellelhetők település-szerte. A város zöldfelületi rendszere nem kiegyenlített, változatos képet mutat. A városközpont környezetében általában jobb a zöldfelületi ellátottság, míg a belterület külső részein rosszabb. A település déli részén szórványosan található zöldfelületi elemek, az északi területeken azonban szinte elhanyagolható mennyiségben. A települési zöldfelületek állapota a legtöbb helyen elmarad a kívánatostól, melynek következtében folyamatos fejlesztésekre van szükség.

Közlekedési hálózat és minősége (külső és belső)

Kiskőrös járásközpontot az európai fő tranzitirányok (M5, M8), valamint a Kecskemét - Baja (54. sz.) főúti tengely is elkerüli, azonban a város a megye egyik legfontosabb közúti csomópontjának (53-as és 54-es főút soltvadkerti fonódásának) közelében helyezkedik el.

Kiskőrös napi közlekedési kapcsolataiban meghatározó, hogy járási szerepköréből fakadóan ellátja a körzetközponti feladatokat, emellett a szolgáltatások, kereskedelem és munkahelyek szempontjából ugyancsak térségi szerepkört tölt be. A megyeszékhely felé fennálló együttműködés a hasonló adottságú városokhoz viszonyítva alacsonyabb intenzitású. Az 53. sz. főút vonalában Kiskőrös a közeli Akasztó nagyközséggel és Soltvadkert várossal, illetve a jelentősebb Kiskunhalas járásközponttal egy földrajzilag kirajzolódó potenciális együttműködési tengelyt alkotnak.

A főúton minden település esetében elkerülő út építése tervezett, amelyek azonban nem szerepelnek a jelenleg érvényes (2020-ig előirányzott) országos fejlesztési programban. A hosszabb távon elképzelhető elkerülő út figyelembe vételével a Kiskőrös közigazgatási területén haladó országos közutak 2x1 forgalmi sávossal kialakítása távlatban is megfelelőnek becsülhető.

Közművek és elektronikus hírközlés

A település vízellátását 10 db védett vízáradó-rétegre telepített mélyfúrású kút biztosítja. Kiskőrös területén az ivóvíz-szolgáltató a Kiskunsági Víziközmű-Szolgáltató Kft. A rétegvizek minőségét a szakszerűtlenül végzett kútfúrások veszélyeztetik azzal, hogy az előírt palástcementezés elhagyásával a fúrás során összekapcsolják a szennyezett talajvizet a jó minőségű védett rétegvízzel. A művelt területek öntözése egyre jelentősebb, ami megemeli a talajvízszintet, ezáltal erősíti a hidromorf hatást a talajképződésre, másrészt a megemelkedett talajvízszint oldható sókat is felhoz a talajba, és szikesedést eredményezhet. A villamos energia ellátás a külterületeken korszerűtlen.

Több megújuló energiát hasznosító rendszer kiépítése van folyamatban, ill. tervezés alatt a városban. Kiskőrös hosszú távú céljai között szerepel, hogy egyre több intézmény esetén álljon át a nem szokványos biomassza tüzelőanyag (mezőgazdasági melléktermékek, ocsók, fűreszpor, forgács, apríték, energianövények, agri- és fa pelletek) apríték kazánok alkalmazására.

Környezetvédelem és klímaturtudatosság / energiahatékonyság

A település belterületének É-i határán halad a VII/C. csatorna, amely Soltvadkerttől indul, és az ún. Szűcsi erdőn (nemzeti parki terület) keresztül északnyugati irányba haladva torkollik a VII. csatornába. A csatorna belterületen áthaladó szakaszát a csapadékvíz elvezetés fő befogadjójává építették ki. Befogadja a városi szennyvíztisztító telep tisztított szennyvizeinek. A csatornát számottevő szennyezőanyag-terhelés éri a csapadékvíz és szennyvízbevezetések következtében, vízminősége erősen szennyezett állapotú. A talajvíz az első vízáradó rétegben található vízkészlet. Ez a legfelső a felszíni szennyezésnek legjobban kitett vízáradó réteg vízminőségi szempontból szennyezettnek tekinthető. Rendszeresen problémát jelentenek az illegális hulladéklerakók, melyek potenciális veszélyt jelentenek a környezeti elemekre és vizuális konfliktust is okoznak. A település külterületén ez állandó jelleggel visszatérő probléma.

Kiskőrös nem fekszik árvízveszélyes területen, de belvíz veszély szempontjából az enyhén veszélyeztetett kategóriában szerepel.

Az alábbiakban tematikus bontásban csoportosításra kerülnek Kiskőrös Város gyengeségei és erősségei, illetve – egy külön táblázatban – a városra ható külső tényezők, vagyis a lehetőségek és veszélyek.

Erősségek	Gyengeségek
1. társadalom: demográfiai viszonyok és tendenciák	
■ lakosság megyei összehasonlításban magas iskolai végzettsége ■ kedvező a lakosság foglalkoztatási szintje ■ munkanélküliség alacsony	■ népesség száma jelentősen csökken a nagymértékű természetes fogyás miatt ■ főként idősebb lakosság bevándorlása ■ fiatal képzetek elvándorlása ■ társadalom elöregedése ■ 45 év felettiek foglalkoztatása jelentős probléma
2. települési közösség (kohézió, kultúra, hagyományok, civilek) – a közösség, mint településfejlesztési erő	
■ Petőfi-kultusz ápolása ■ aktív, önkormányzattal együttműködő civil szervezetek	■ helyi lakosok csak egy részét tudják a civilek mozgósítani ■ közösségi terek nem elégítik ki a lakossági igényeket
3. intézmény-rendszer (közszolgáltatások) és városüzemeltetés	
■ bejáró általános iskolai tanulók száma viszonylag magas ■ energetikai korszerűsítések az intézményekben ■ város igyekszik a gazdasági igényekhez igazítani a képzéseket	■ csökken az óvodák, iskolák kihasználtsága
4. gazdasági szerkezet és dinamika	
■ vállalkozások magas száma, különösen az 50-249 főt foglalkoztatók ■ vállalkozások értéktermelő képessége magas és folyamatosan növekszik ■ borászat kiemelkedő szerepe – Alföldi Borvidék	■ vállalkozások csökkenő száma ■ turizmus gazdasági jelentősége csökken
5. önkormányzat vagyoni helyzete és gazdálkodási egyensúlya	
■ az önkormányzati vagyon növekedése ■ intézmény-fenntartási és közvilágítási költségek csökkentése energetikai korszerűsítéssel	az önkormányzat költségvetési kiadásai meghaladják a költségvetési bevételeket
6. táji és természeti adottságok	
■ szőlőgazdálkodás ■ változatos gyepterületek gazdagítják a kiskőrösi határt	■ város térsége kis lefolyású, száraz, vízhiányos területnek minősül ■ szélrozió nagy méretet ölt a kistérségben, amely károsítja a talajokat és rontja a levegő minőségét
7. zöldfelületek	
■ értékes faállományú, intenzíven vagy extenzíven fenntartott parkok, fasorok, facsoportok ■ zöldfelületi rendszer elemei funkcionálisan sokrétűek ■ városközpont környezetében általában jobb a zöldfelületi ellátottság	■ zöldfelületekben szegény település ■ belterület külső részein rosszabb zöldfelületi ellátottság ■ zöldfelületek állapota a legtöbb helyen elmarad a kívánatostól ■ lakosság számára elérhető pihenő, reprezentációs parkok állapota rossz

Erősségek	Gyengeségek
játszóterek jól karbantartottak és megfelelnek az uniós elvárásoknak	elérhető köztéri játszóterek száma viszonylag alacsony
8. épített környezet (épített örökség is)	
- területén a gazdasági területek az átlagnál nagyobb mértékben kihasználtak - központi belterület kisvárosi léptékhez képest igen kompakt - Izsáki út mentén szőlő- és gyümölcstermeléshez kapcsolódó feldolgozó és tárolókapacitás valamint különböző építőipari tevékenységek - nem jellemző sem az alulhasznosított barnamezős területek, sem a szegregált területek dominanciája	vasút melletti gazdasági területek rendezetlensége
9. közlekedési hálózat és minősége (belső és külső)	
- megye egyik legfontosabb közúti csomópontjának (53-as és 54-es főút soltvadkert-i fonódásának) közelében van - Dunaföldvár (Duna-híd) - Tompa (határátkelőhely) irányú tranzitút (53. sz. főút) jól bekacsolja a gazdasági vérkeringésbe - Budapest-Kelebia-Belgrád vasúti fővonalon - sportrepülőtér - kerékpárosok aránya, jelenléte meghatározó a város közlekedésében	európai fő tranzitirányok (M5, M8), valamint a Kecskemét - Baja (54. sz.) főúti tengely is elkerüli
10. közművek	
több megújuló energiát hasznosító rendszer kiépítése van folyamatban	- művelt területek öntözése egyre jelentősebb, ami megemeli a talajvízszintet és erősíti a szikesedést - villamos energia ellátás a külterületeken korszerűtlen
11. környezetvédelem	
enyhe árvíz –és belvízveszély	- a VII/C. csatornát számottevő szennyezőanyag-terhelés éri a csapadékvíz és szennyvízbevezetések következtében, vízminősége erősen szennyezett állapotú - szennyezett talajvíz - rendszeresen problémát jelentenek külterületen az illegális hulladéklerakók

Lehetőségek	Veszélyek
1. társadalom: demográfiai viszonyok és tendenciák	
■ fiatalokat és magasan végzeteket támogató foglalkoztatáspolitikai ■ ösztöndíjak, fészekrakó program ■ középfokú oktatás piaci igények szerinti alakítása	■ a szakképzett munkaerő hosszabb távon is elvándorol a magasabbak a bérek miatt
2. települési közösség (kohézió, kultúra, hagyományok, civilek) – a közösség, mint településfejlesztési erő	
■ civilek fokozódó társadalmi szerepvállalása, támogatás szerzése	■ a tanyák kulturális értékeinek lepusztulása, eltűnése
3. intézmény-rendszer (közszolgáltatások) és városüzemeltetés	
■ támogatási lehetőségek kihasználása a további épületenergetikai felújítások, ezáltal az intézmény-fenntartási költségek csökkentése érdekében	■ idősök az orvosok, utánpótlás biztosítása nem lesz folyamatos szociális intézmények kapacitása nem tart lépést a fokozódó igényekkel ■ az oktatás centralizációja miatt a középfokú oktatás színvonala csökken és munkaerő-piaci kereslet-kínálati egyenlőtlenségekhez vezet
4. gazdasági szerkezet és dinamika	
■ iparterületekre befektetők vonzása kedvezményekkel, stb. ■ mezőgazdaság (borászat) támogatási lehetősége	■ környező városok fürdői versenytársai a kiskőrösinek
5. önkormányzat vagyoni helyzete és gazdálkodási egyensúlya	
helyi vállalkozások támogatására nyílik forrás lehetőség forrás további új szociális bérházak kialakítására	közfoglalkoztatottak növekvő száma, annak anyagi terhe épületkorszerűsítések elmaradása, intézmény fenntartási költségek növekedése
6. táji és természeti adottságok	
■ állattenyésztés fennmaradása, erősítése a legelők fenntartását is biztosítaná, ami nagyban hozzájárulhatna a hagyományos tájszerkezet megőrzéséhez ■ Csukás tó és környéke tájrehabilitációjával elősegíthető lenne a térség vízháztartásának visszaállítása, javítása, amely turisztikai fejlődést generálhat, és Erdőtelek - Sívány-dűlő „sivatagosodó” területein is segíthet ■ Öregszőlők rehabilitációjával megőrizhető lenne a kiskőrösi szőlőgazdálkodás bölcsője	■ klímaváltozás, szárazodás, termőhelyek átalakulása ■ biodiverzitás csökkenése a nagyarányú, tájidegen erdőfoltok térnyerésével ■ az országos mezőgazdasági támogatási rendszerek instabillá teszik a földhasználatot, a földtulajdon és a földhasználat elválílik egymástól ■ szennyezett, illetve rossz minőségű felszíni és talajvizek
7. zöldfelületek	

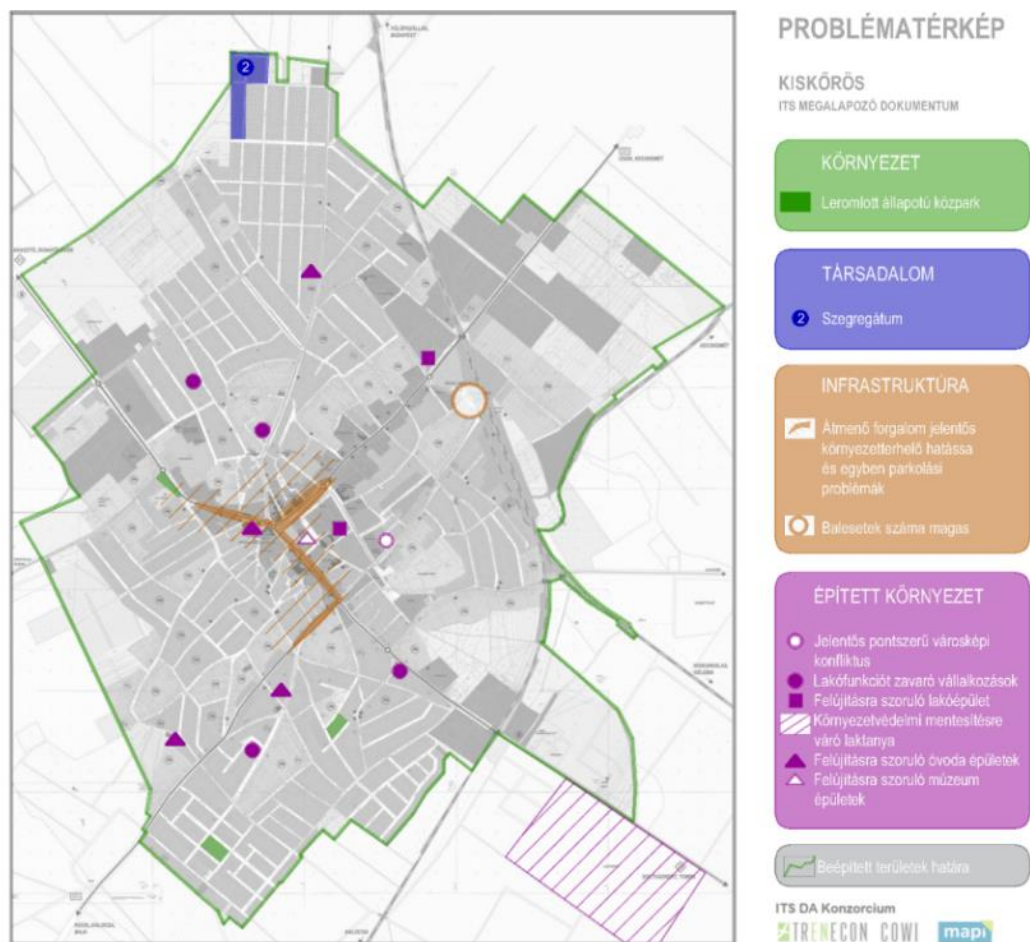
Lehetőségek	Veszélyek
város-rehabilitáció keretében fasor rekonstrukciókra is jut forrás mely javíthatja a zöldfelületek állapotát	a belterületi zöldfelületek megújításának elmaradása forráshiány miatt
8. épített környezet (épített örökség is)	
gazdasági területekre befektetők érkeznek, így javul a kihasználtságuk	- barnamezős területek kihasználatlanok maradnak - lakóterületbe ékelődött gazdasági, ipari-gazdasági területek környezetszennyezése - hagyományos tanyák, mint táji elemek eltűnése
9. közlekedési hálózat és minősége (belső és külső)	
Kiskunhalas járásközponttal egy földrajzilag kirajzolódó potenciális együttműködési tengelyt alkotnak	elkerülő út építése elmarad
10. közművek	
forrás külterületek közművesítésére	- rétgyekek minőségét a szakszerűtlenül végzett kútfúrások veszélyeztetik - külterületi lakosság növekedésével egyre nagyobb problémát jelent a külterületi közművek hiánya
11. környezetvédelem	
- megújuló energia növekvő versenyképessége - környezetterhelő anyagok (pl. szennyvíziszapok) hasznosítása - mezőgazdasági hulladékok energetikai célú hasznosítása (hígtrágya, mezőgazdasági melléktermékek anaerob fermentációja – biogáz kinyerés céljából, a komposzt a mezőgazdasági hasznosítása) - térségi összefogás sürgetése a talajvízszint csökkenésének megállítására, tározótavak kialakítására - kedvező szabályozási környezet a hulladékok hasznosítására	- napelemek kormányzati megadóztatása (termékdíj) ellehetleníti az ilyen beruházásokat, mert azok vagy nem, vagy csak jóval hosszabb időtáv alatt térülnek meg - biomasszára alapozott megújuló energia előállítás a szén-dioxid terhelés növekedésével járhat a nagyobb városokban - hosszú, csapadékos időszakokat követően nagy területeket boríthat belvíz - mezőgazdasági eredetű, az állattartó telepekről kikerülő, a lakott területekről és a kommunális hulladék-lerakókból szivárgó szennyezések érintik a vízbázis

2.2 Problématérkép és Értéktérkép

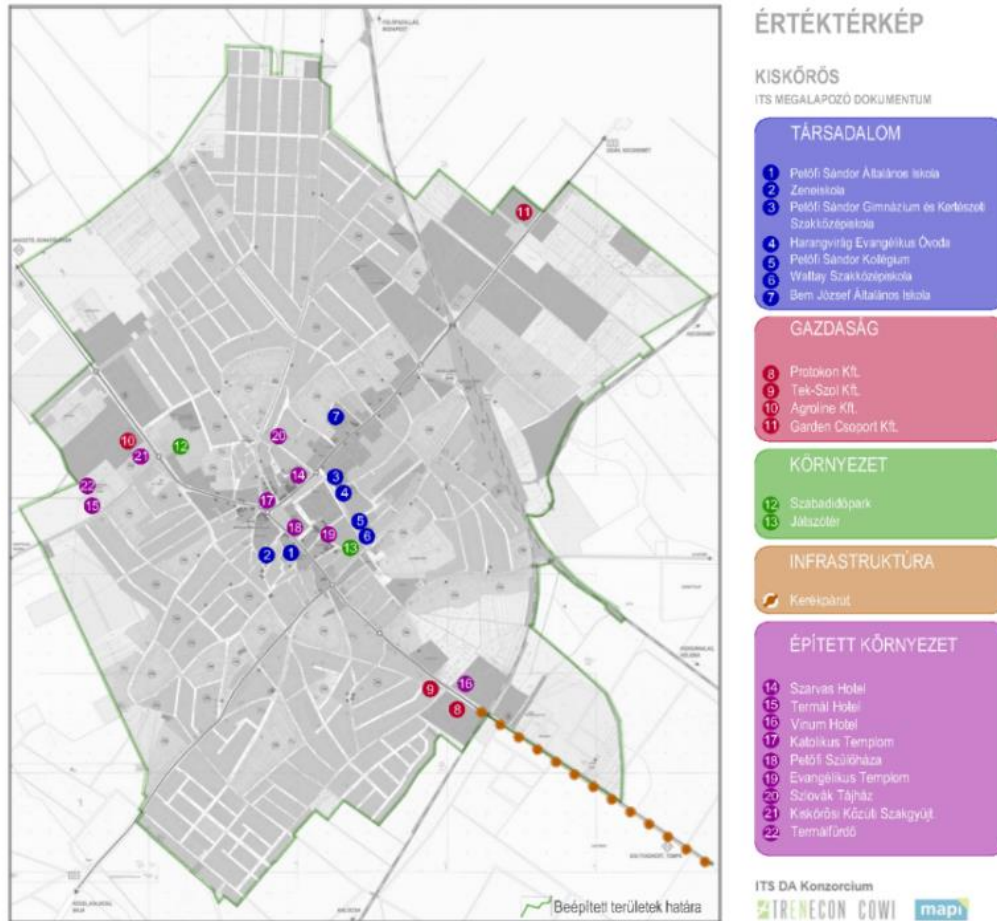
Az alábbi két ábra Kiskőrös város problémáinak, értékeinek összefoglalója, a releváns területi lehetőségeket és korlátokat térképesen ábrázolva.

1. térkép: Kiskőrös problématérképe

Forrás: saját szerkesztés

2. térkép: Kiskőrös értéktérképe

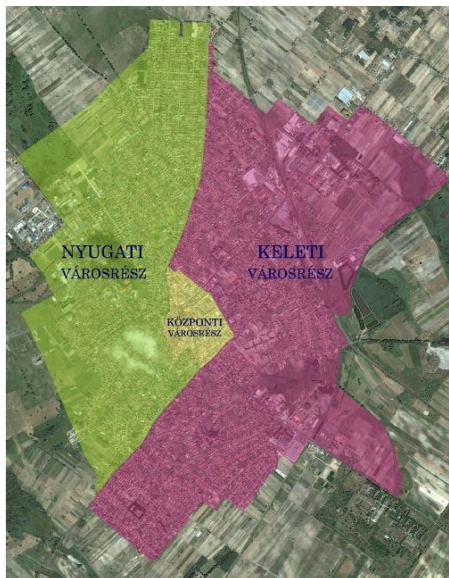

Forrás: saját szerkesztés

2.3 A városrészi szintű helyzetelemzés összefoglalása

Az alábbi fejezetekben röviden áttekintésre kerülnek Kiskőrös Város városrészeinek specifikus jellemzői. A rövid összehasonlító elemzést követően megvizsgáljuk a városrészek társadalmi-gazdasági jellemzőit, intézményi ellátottságát, de a városrészek funkcionális vizsgálatára is sor kerül.

3. térkép: Kiskőrös városrészeinek áttekintő térképe

Forrás: Önkormányzati adatszolgáltatás alapján saját szerkesztés

1. táblázat: Kiskőrös városrészeinek lehatárolása

	Városrész neve	lehatárolása
1	Központi városrész	Bajcsy Zs. u. - Árpád u. - Szent István u. - Safári József u. - Rákóczi Ferenc u. - Alkotmány u. - Szent László u. - Március 15. u. - Okolicsányi u. - Báthory u. - József Attila u.
2	Keleti városrész	Rákóczi Ferenc u. - Safári József u. - Szent István u. - Árpád u. - Bajcsy Zs. u. - József Attila u. utca 1
3	Nyugati városrész	Rákóczi Ferenc u. - Alkotmány u. - Szent László u. - Március 15. u. - Okolicsányi u. - Báthory u. - József Attila u. 1
4	Erdőtelek	Kiskőrös-Erdőtelek (Nyárfa u. - Diófa u. - Venyige u. - Bokor u. - Malom u. - Erdő u. - Fenyves u. - Sövény u.)

Forrás: KSH 2011. évi népszámlálási adatok alapján saját szerkesztés

A Központi városrész a történelmi és mai városközpont kiemelt területe a település kulturális és szellemi életének. Több banki, kereskedelmi szolgáltatás elérhető a területen, de találhatók itt oktatási intézmények, hivatalok és kulturális intézmények (például a Petőfi Sándor Művelődési Központ - Művelődési Ház, illetve ugyanebben az épületben a Petőfi Sándor Könyvtár is), szakorvosi rendelőintézet, templomok, imaházak, közösségi épületek. A városrészben fentiek

túl megtalálható a város több jelentős turisztikai látnivalója. Itt található a Petőfihez kötődő emlékek nagy része is.

A Keleti városrész Kiskőrös kereskedelmi-gazdasági súlyponti területe, egyúttal legnépesebb városrésze. A területen jelentős a gazdasági tevékenység, hiszen egyrészt a tervezett ipari park területe is itt található, de itt működik az egyik nagy kiskereskedelmi multi áruháza is, valamint a városi zöldség-gyümölcs piac is.

A városrész gazdasági életében komoly szerepet játszik a turizmus is, hiszen szálloda valamint borozó is található itt. A városrészben több szociális illetve oktatási intézmény is található. A városrész kiemelt szerepet tölt be a városi közlekedés szempontjából, hiszen mind a buszpályaudvar, mind pedig a vasútállomás itt található. Településszerkezetileg főként a családi lakóházas, rendezetlenül - a mély fekvésű területek kikerülésével - kialakult szövet és a nagyobb gazdasági területek jellemző a városrésze.

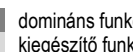
Városrész jellemzően kertes házas, családi házakkal benépesített terület, a Liget utca két oldalán lakótömbökkel. A városrészben működik a városi piac, mely a település kiemelt kereskedelmi-szolgáltató területe. Komoly oktatási infrastruktúrával is rendelkezik a Keleti városrész, hiszen itt működik a Petőfi Sándor Gimnázium Kertészeti Szakközépiskola és Kollégium és a Wattay Középiskola és szakiskola.

A város második legnépesebb területe a Nyugati városrész. Bár a terület nem nevezhető gazdasági szempontból a város lehangsúlyosabb részének, jelentős számú kiskereskedelmi üzlet és vendéglátóhely is található területén.

Jelentős része lakóterület, valamint nagy hangsúlyt kap a turisztikai rekreációs funkció a területen, a sportpálya, szabadidő-park és fürdő, uszoda itt helyezkedik el. Itt kapcsolódik a városhoz Erdőtelek. A két belterületi rész között fokozatosan fejlődik egy lakóterület, illetve egy üdülő terület. Az Akasztó felől érkezőt a város szélén a gazdasági terület fogadja. A táblázat Erdőtelek városrészt nem tartalmazza, mivel ez külterületként önálló funkcionális egységként nem értelmezhető.

2. táblázat: Városrészek funkciói

Városrészek	Ipari, logisztikai	Kereskedelmi	Mező-gazdasági	Zöldfelületi, környezeti	Turisztikai, rekreációs	Közlekedési, távközlési	Közösségi	Közigazgatási	Humán szolgáltatási	Lakó	Város(rész) központi
	Funkciók										
Központi városrész											
Keleti városrész											
Nyugati városrész											

 domináns funkció
 kiegészítő funkció

3 Középtávú célok és azok összefüggései

Kiskőrös célrendszerének definiálása során szakmai és módszertani szempontból meghatározónak tekinthetők az Európai Unió tematikus célkitűzéseinek tartalmi keretei, továbbá azok a releváns területi stratégiai dokumentumok – például megyei területfejlesztési koncepció és program – melyek célrendszeréhez az ITS céljainak is illeszkednie kell. Mindenekelőtt ugyanakkor az ITS készítést is magában foglaló tervezési folyamat eredményeként elkészülő településfejlesztési koncepcióban rögzített jövőkép és az ehhez kapcsolódó hosszú távú célok biztosítják az ITS tervezési keretrendszerét. A célok tervezése során természetesen a korábbi, 2008-ban elfogadott és most felülvizsgált integrált városfejlesztési stratégia céljait is kiindulópontnak tekintjük.

Kiskőrös középtávú célrendszere az integrált megközelítés módot követve tematikus és területi aspektusból is értelmezhető. A Településfejlesztési Koncepció az előbbi megközelítésből meghatározott cél hierarchiát mutatja be, melynek központi elemei a hosszú távú, 2030-ig definiált átfogó- és részcélok.

Ezzel szemben az Integrált Településfejlesztési Stratégia a városrészi célok rendszerét rögzíti, melyek a részcélok, illetve az ezekhez kapcsolódó középtávú városi célok szintjén illeszkednek a TFK-ban bemutatott struktúrához.

3.1 Jövőkép

A jövőkép pozicionálja a várost a régióban, illetve térségi vonzáskörzetében, meghatározza a társadalmi gazdasági és épített környezetének domináns folyamatait és jövőbeli, kívánatos állapotát. A jövőkép hosszabb időtávra, 2030-ig kiterjedően kerül rögzítésre.

A komplex fejlesztések megvalósulása kapcsán a település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre, valamint a térségi szerepkörére vonatkozóan az alábbiak szerint került megfogalmazásra:

Kiskőrös Város Jövőképe

Meglévő adottságaira, így dinamikusan bővülő, részben a helyi vállalkozások versenyképességére alapozott gazdasága, valamint folyamatosan megújuló, jellegzetes városképe révén Kiskőrös vonzó környezetet biztosít a helyben élők számára. Kiskőrös a jövőben is törekszik a városban elérhető szolgáltatások minőségének javítására, így módon megerősítve vonzáskörzetében betöltött képzési-foglalkoztatási centrum szerepét. A városban a már meglévő alapokra építve olyan együttműködési hálózatok alakulnak ki, melyek hosszabb távon a város és vonzáskörzetének gazdasági-társadalmi integrációját erősítik

Amint arra a város felülvizsgálat alatt álló, korábbi településfejlesztési koncepciója is utal, Kiskőrösre a város térbeli fejlődésének eredményeként a tömör várostest jellemző, ami városüzemeltetési szempontból és a városi tér használhatósága szempontjából is felbecsülhetetlen kincsnek számít, hiszen takarékos közműveket és úthálózatot, a lakosságnak pedig rövid távolságokat, az elérhető szolgáltatások esetében nagyobb koncentrációt és választási szabadságot, a városi vonzóbb, élettelibb városközpontot jelent.

A városban jó lehetőséget teremt a fejlődésre a számos ipari, gazdasági terület a helyi, terjeszkedni vágyó vállalkozások és az újonnan betelepülni vágyó vállalkozások számára egyaránt, azonban hosszabb távon mindenképpen szükséges e területek infrastrukturális fejlesztése mind a megközelítés tekintetében, mind pedig a belső kiszolgáló létesítmények tekintetében. Kiskőrös az Alföldi Borvidék egyik szőlészeti-borászati központja. Az ágazatra alapozott turisztikai fejlesztések széles skálája, a gasztronómiai turisztikában rejlő lehetőségek hozzá járulhatnak a helyi gazdaság ágazati sokszínűségének megerősítéséhez.

Mindehhez a fiatalokat és magasan végzetteket támogató, szigorúan szektor semleges helyi foglalkoztatáspolitikát társul.

A gazdasági fejlődés eredményeként a fentebb kifejtett okok miatt várhatóan javul az önkormányzat gazdálkodási helyzete is, ezáltal jelentősebb forrásokat tud átcsoportosítani az európai uniós fejlesztések finanszírozására, megvalósítva ezzel a tervezett fejlesztéseket. Az élhetőbb város megteremtéséhez feltétlenül szükséges a településen található zöldfelületek, parkok további fejlesztése, a városközpontban elérhető közösségi terek megkezdett rehabilitációjának folytatása és a kerékpárút hálózat fejlesztése, ezáltal jó eséllyel elérhető a városi népesség csökkenésének megállítás.

Kiskőrös középfokú oktatása térségi szinten is elismert, ezt bizonyítja az is, hogy a bejáró diákok aránya viszonylag magas, ennek ellenére a helyi vállalkozások nem találják meg az igényeikhez illeszkedő végzettséggel rendelkező munkavállalókat. Kitorési pont lehet a helyi vállalkozások és a szakképző intézmények szoros együttműködése, esetleg duális képzés kialakítása.

Kiskőrösön az elmúlt években komoly, a város térségi szerepkörét érintő fejlesztések zajlottak. Az oktatás területén az általános, és a középiskolai oktatás szélesebb beiskolázási körzetet jelent a városnál, jelentős a más településekről bejáró tanulók száma. Az oktatásban folyamatos kihívást jelent a képzési struktúra és a vállalkozói szektor igényeinek összehangolása. Az iskolai fejlesztések mellett természetesen az oktatás minőségének javításának fontos eleme az óvodai kapacitások jobb kihasználtságának biztosítása is.

Kiskőrösön lakosságát erős önazonosság tudat jellemzi, melyet a helyi kulturális értékek ápolásával számos civil közösség támogat. A helyi identitás, a közösségi kohézió erősítése a város örökségének ápolása mellett a társadalmi integráció mélyítésében is szerepet kell, hogy játsszon.

A város versenyképességét, Kiskőrös népességmegtartó erejét meghatározza a település közlekedési- és környezeti infrastruktúrájának állapota is. E téren (pl. belterületi utak fejlesztése, csapadékvíz elvezetés stb.) ugyancsak komoly előrelépéseket kíván a város vezetése tenni.

Átfogó cél 1

Kiskőrös, mint megyei gazdasági decentrum térségi versenyképességének javítása, a helyi gazdaság szerkezeti megújítása, a város befektető vonzó képességének erősítésével

A vonzó települési üzleti környezet kialakításához Kiskőrös jó alapokkal, igen kedvező adottságokkal rendelkezik, ráadásul a városban a vállalkozási hajlandóság a megyei értékhez viszonyítva magas, továbbá az 50-249 fő közötti létszámot foglalkoztató cégek aránya a működő vállalkozásokon belül kiugró értéket mutat. Hosszútávon alapvető cél a helyi gazdaság további dinamizálása, a városi befektetői környezet továbbfejlesztése oly módon, hogy vonzó lehetőséget teremtsen egyrészt az agárágazatban – és kifejezetten a szőlészeti-borászat területén működő –,

mind pedig a magas hozzáadott értéket felmutató – ebből következően jellemzően kvalifikált munkaerőt foglalkoztató – cégek városba csábításához.

Az átfogó cél elérése hosszú távon hozzájárulhat Kiskőrös kedvezőtlen demográfiai mutatóinak javulásához, a jobb foglalkoztatási szerkezet eléréséhez, így módon javítva a város népesség megtartó képességét. A cél érdekében alkalmazott eszközrendszer elemeként meg kell említenünk a városban rendelkezésre álló ipari területek – az energiahatékonyságot is szem előtt tartó – fejlesztését, a helyi vállalkozók közötti együttműködések támogatását, melyek egyúttal Kiskőrös megyei gazdasági központ szerepkörének erősítéséhez is hozzájárulhatnak.

Kiskőrösön a helyi adottságok figyelembe vétele mellett cél továbbá a gazdaság ágazati struktúrájának továbbfejlesztése új ágazatok szerepének növelésével. Ennek érdekében a város turisztikai- és rekreációs potenciáljának hatékonyabb kihasználására, a természeti adottságok jobb hasznosítására van szükség a jövőben.

Az átfogó cél eléréséhez a finanszírozási hátteret jellemzően az Európai Unió fejlesztési források jelenthetik. A hosszú távú gazdasági sikerek érdekében javítani szükséges a helyi vállalkozások forrás abszorpciós képességét, melyhez elengedhetetlen a vállalkozói réteg és a helyi döntéshozók között már meglévő együttműködési formák továbbépítése, tartalmi fejlesztése.

Átfogó cél 2

A Kiskőrösön elérhető szolgáltatások minőségének javítása, a város népességmegtartó képességének javítása, az élhető települési környezet kialakításával

Hosszútávon cél a település népességcsökkenésének lassítása, a kedvezőtlen tendencia esetleges megfordítása, amely csak komplex eszközrendszer alkalmazásával lehetséges. Az eszközök között mindenképpen megemlítendő a kvalifikált munkaerő rendelkezésre állása, melynek előfeltétele a piaci igények felmérése és a szakképzési struktúra folyamatos igényvezérelt alakítása.

A helyben élők életminőségének javítása érdekében tovább szükséges fejleszteni a település és a térség népességét egyaránt ellátó szolgáltatások körét, törekedve a minél magasabb színvonal elérésére. Az intézmények fejlesztése során szem előtt kell tartani az energetikai jellegű felújításokat is. A kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések mellett hangsúlyt kell fektetni az egészséges társadalom megteremtését támogató megelőző programok szervezésére, a helyi identitás megőrzése érdekében a kulturális tradíciók megerősítését ugyancsak kiemelten szükséges kezelni.

Az élhető települési környezet fejlesztése során, a fenntartható város kialakításával a környezeti problémák kezelése kerül előtérbe. A belvíz- és csapadékvíz elvezetés kérdése így hangsúlyos problémaként jelenik meg. Közlekedési szempontból továbbra is cél a még burkolatlan utak szilárd burkolattal való ellátása, illetve egyes közúti csomópontok közlekedésbiztonsági szempontú fejlesztése. A város kerékpáros közlekedésének ösztönzése az új, jó minőségű kerékpárutak kialakítása révén történhet meg.

3.2 A stratégiai fejlesztési célok meghatározása

Kiskőrös Város 2015-2020 között elérendő középtávú stratégiai célrendszere egyrészt a városi szintű tematikus célokat, másrészt a városrészi szintű területi célokat foglalja magában. Az alábbiakban röviden áttekintésre kerülnek Kiskőrös város középtávú – specifikus – fejlesztési céljai, melyek Európai Unió tematikus célkitűzéseikhez való illeszkedését ugyancsak bemutatjuk. Jelen fejezetben a középtávú fejlesztési célokhoz kapcsolódó városrészi célok részletes definiálására is sor kerül. A középtávú célokhoz tartozó indikátorok és azok célértékei a stratégia 8.5. fejezetében kerülnek részletesen meghatározásra.

3.2.1 Városi szintű középtávú tematikus célok

T1: A környezeti szempontból fenntartható városi infrastruktúra kialakítása Kiskőrösön

Kiskőrösön alapvetően cél a versenyképes, vállalkozásbarát települési környezet kialakítása, melynek az üzleti környezet fejlesztése mellett hangsúlyos eleme a városi hálózatos infrastruktúra fejlesztése is. Az elmúlt években számos, a városi közterületeket és közintézményeket érintő infrastrukturális fejlesztés zajlott le Kiskőrösön, ám egyes területeken – elsősorban a fenntartható, környezetbarát városi infrastruktúra esetében – továbblépésre, a még meglévő szűk keresztmetszetek felszámolására van szükség.

A megalapozó vizsgálat és a településfejlesztési koncepció egyaránt hangsúlyosan említi a bel- és csapadékvíz hálózat fejlesztésének szükségességét, de hasonló módon az egyes közintézmények, hivatalok (pl. Polgármesteri Hivatal) energetikai fejlesztése is a közeljövő feladatai közé tartozik. A városon jelentős átmenő forgalom halad át, így egyes útszakaszokon az infrastruktúra fejlesztése (pl. körforgalom kialakítás) indokolt, míg más esetekben burkolat felújításra van szükség.

Az épített környezet fejlesztésekor elsődleges szempont tehát a fentieknek megfelelően az energiahatékonyság növelése, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás, valamint a természeti értékek és az épített örökség védelme. A közösségi terek fejlesztése, a zöldfelületek funkcionális fejlesztését is tartalmazó komplex város rehabilitációs beavatkozások ugyancsak a települési környezet minőségének javítását célozzák.

T2: A humán szolgáltatások fejlesztése, a társadalmi integráció erősítése a lakosság életminőségének javítása érdekében

Az elmúlt évek fejlesztései alapvetően javították a Kiskőrösön elérhető közösségi-, egészségügyi- és szociális szolgáltatások körét. Egyes szolgáltatási területeken ugyanakkor szükséges a továbbra is fennmaradt hiányosságok felszámolása, biztosítandó a városi lakosság általános életminőségének javítását.

A célkitűzés elérését így alapvetően olyan beavatkozások programok támogatják, melyek az egészségügyi- és szociális alapellátás minőségének javítására, az egyes feladatellátó helyek infrastruktúrájának fejlesztésére, indokolt esetben bővítésére irányulnak. A művelődési ház infrastruktúrájának fejlesztése, az óvodai szolgáltatások minőségének javítása, a fogorvosi ellátás színvonalának javítása ugyancsak kiemelt célkitűzés.

Kiskőrösön egyes leromlott állapotú városi területeken komplex városrehabilitációs beavatkozás lebonyolítása szükséges a helyben élők társadalmi integrációja, a városrészben elérhető szolgáltatások minőségének javítása, valamint a közösségi terek fejlesztése érdekében.

T3: A helyi értékekre épített gazdaságfejlesztés Kiskőrösön

A helyi gazdaság dinamizálása, a munkahelyteremtő beruházásokat végrehajtó, magas hozzáadott értéket képviselő termékeket előállító cégek betelepülésének támogatása mellett kiemelt cél Kiskőrösön a helyi adottságokra épülő mezőgazdaság – kiemelten a szőlészet és borászat – megerősítése is.

A vonzó települési üzleti környezet kialakításához Kiskőrös jó alapokkal, igen kedvező adottságokkal rendelkezik, ráadásul a városban a vállalkozási hajlandóság a megyei értékhez viszonyítva magas. A cél elérése érdekében infrastruktúra fejlesztési beavatkozások lebonyolítása, valamint a helyi vállalkozások együttműködésének erősítése is kiemelt cél. Mindezek mellett kiemelt hangsúlyt kap a befektetés ösztönzési tevékenység, mellyel megvalósítható Kiskőrösön a helyi adottságok figyelembe vétele mellett a gazdaság ágazati struktúrájának továbbfejlesztése, új ágazatok szerepének növelésével.

Ez elsősorban a helyi turisztikai adottságokra építve a város vonzerejének növelését, a városba látogatók számának emelkedését jelentheti.

3.2.2 Városrészi szintű területi célok

Amint arra korábban már utaltunk, Kiskőrösön három városrész és egy külterületi városi rész lehatárolása történt meg. 2011-es KSH-s népszámlálási adatok ugyanakkor nem állnak rendelkezésre, és a jelentős részben homogén városrészi adottságok sem feltétlenül igazolják a városrészi lehatárolás szükségességét. Ezzel együtt rövid funkcionális elemzés készült ezekről a területekről, melyekre építve városrészi cél rendszer is meghatározható.

A középtávú területi célok a megalapozó vizsgálat városrészi szintű helyzetfeltárása és helyzetelemzése alapján kerülnek megfogalmazásra.

A városrészi célok meghatározásának alapelvei:

■ környezet fenntarthatóság elvének érvényesítése

A környezeti ártalmak csökkentése, alapvetően a szén-dioxid kibocsátás visszaszorítása kiemelt célkitűzés az Európai Unióban. Ennek megfelelően mind a környezetvédelmi, mind az általános településfejlesztési projektek esetében komoly hangsúlyt szükséges fektetni ezen elv érvényesítésére. A környezetbarát technológiák alkalmazása, a különböző környezeti kockázatok csökkentése a gazdaságfejlesztési projekt esetében is kiemelt szempontként kell, hogy megjelenjen.

■ társadalmi szolidaritás erősítése

A leszakadó társadalmi rétegek védelme, társadalmi integrációjuk támogatása különösen hangsúlyosan jelenik meg a leghátrányosabb térségek közé tartozó járásban. E szempont érvényesítése, a csoporton belül a lehető legszélesebb körű igényfelmérés elvégzése különösen fontos a helyi identitást erősítő, a helyi közösségi kezdeményezésekre épülő programok tervezése, és lebonyolítása során.

■ a 2014-2020-as fejlesztési kereteke messzemenő figyelembe vétele

A következő Európai Unió fejlesztési periódusban jelentős mennyiségű forrás áll rendelkezésre a városi területek fejlesztésére. A tervezett beruházásokat alapvetően az ERFA által támogatott és elsősorban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program által finanszírozott projektek keretében lehet megvalósítani.

A 2014-2020-as operatív programok komoly tematikus koncentrációt mutatnak, fejlesztési céljait meghatározzák az Európai Unió tematikus célkitűzései. Ezek figyelembevétele a stratégiaalkotási folyamatban alapvető fontosságú a tervezett beruházások sikere szempontjából.

Kiskőrös városrészi céljai az alábbiak:

V1: A Központi városrész funkcionális sokszínűségének további erősítése

V2: A Keleti városrész komplex infrastrukturális fejlesztése

V3: A lakófunkciók megerősítése, a helyben élők életminőségének javítása a Nyugati városrészben

V1: A Központi városrész funkcionális sokszínűségének további erősítése

A Központi városrész a történelmi és mai városközpont kiemelt területe, a település kulturális és szellemi életének központja. Több banki, kereskedelmi szolgáltatás elérhető a területen, de találhatók itt oktatási intézmények, hivatalok és kulturális intézmények (például a Petőfi Sándor Művelődési Központ - Művelődési Ház, illetve ugyanebben az épületben a Petőfi Sándor Könyvtár is), szakorvosi rendelőintézet, templomok, imaházak, közösségi épületek. A városrészben fentiekben túl megtalálható a város több jelentős turisztikai látnivalója. Itt található a Petőfihez kötődő emlékek nagy része is.

A városi igények áttekintését követően megállapítható, hogy egyes funkciók kapcsán a minőségi fejlesztés (pl. belterületi utak állapota), mások esetében a kapacitásbővítés (pl. Tourinform iroda) válik szükségessé. A városrész területén ugyanakkor az egészségügyi szolgáltatásokhoz kapcsolódó fejlesztések is megvalósulnak, valamint épület energetikai korszerűsítési programok is lebonyolításra kerülnek.

V2: A Keleti városrész komplex infrastrukturális fejlesztése

A Keleti városrész Kiskőrös kereskedelmi-gazdasági súlyponti területe, egyúttal legnépesebb városrésze. A területen jelentős a gazdasági tevékenység, és a városrész gazdasági életében komoly szerepet játszik a turizmus is, hiszen szálloda valamint borozó is található itt. A városrészben több szociális illetve oktatási intézmény is található. A városrész kiemelt szerepet tölt be a városi közlekedés szempontjából, hiszen mind a buszpályaudvar, mind pedig a vasútállomás itt található. Lakó funkció tekintetében a városrész településszerkezetileg főként családi lakóházas területnek minősíthető.

Kiskőrös Keleti városrésze területén alapvetően a lakófunkciót erősítő, a helyben élők életminőségét javító infrastrukturális fejlesztések, ezen belül is a csapadékvíz elvezetést biztosító hálózat fejlesztésével kapcsolatos beruházások tekinthetők hangsúlyosnak.

A városrész adottságait tekintve (tervezett ipari park, piac stb.) a gazdaságfejlesztési beavatkozások célterülete is lehet a jövőben, így a lebonyolítandó infrastrukturális fejlesztések kapacitásának kialakításánál ezt is szem előtt szükséges tartani.

V3: A lakófunkciók megerősítése, a helyben élők életminőségének javítása a Nyugati városrészben

Kiskőrös város második legnépesebb területe a Nyugati városrész. Bár a terület nem nevezhető gazdasági szempontból a város leghangsúlyosabb részének, jelentős számú kiskereskedelmi üzlet és vendéglátóhely is található területén. Jelentős része lakóterület, valamint nagy hangsúlyt kap a turisztikai rekreációs funkció a területen, hiszen a sportpálya, a szabadidő-park és a fürdő, uszoda itt helyezkedik el.

Az ipari-gazdasági funkció a Nyugati városrészben is meghatározónak tekinthető. A tervezett fejlesztések ugyanakkor az alapinfrastruktúra minőségének javítása mellett a közterületek, közösségi terek komplex fejlesztését is célozzák.

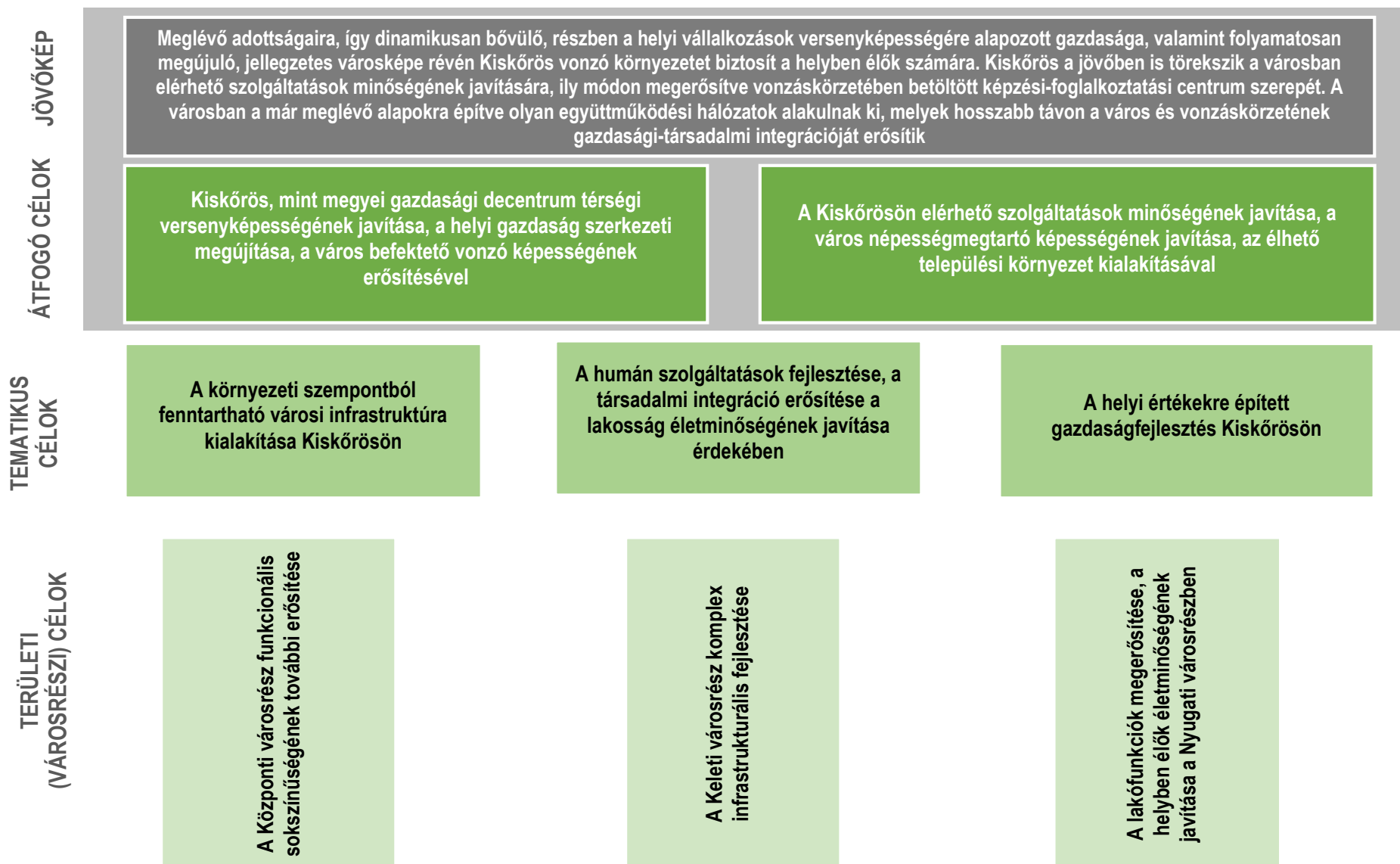
3.3 A tematikus és a területi célok közötti összefüggések bemutatása

A város középtávú tematikus céljai a városrészi célkitűzések egy vagy több városrészben történő megvalósításával érhetők el. A területi célok és tematikus célok együttes megvalósítása segíti elő a településfejlesztési koncepcióban felvázolt átfogó célok és a tervezett jövőkép elérését.

A következő táblázat összefoglalóan mutatja be a tematikus célok és területi célok közötti összefüggéseket, kapcsolatuk erősségének mértékét.

1. ábra: Kiskőrös városfejlesztési célrendszere 2014-2020-ig

3. táblázat: A Városrészek és tematikus célok összefüggése

Városrészek / Tematikus célok	T1: A környezeti szempontból fenntartható városi infrastruktúra kialakítása Kiskőrösön	T2: A humán szolgáltatások fejlesztése, a társadalmi integráció erősítése a lakosság életminőségének javítása érdekében	T3: A helyi értékekre épített gazdaságfejlesztés Kiskőrösön
V1: Központi városrész			
V2: Keleti városrész			
V3: Nyugati városrész			

	Erős koherencia
	Közepes koherencia
	Gyenge koherencia

4 A megvalósítást szolgáló beavatkozások

Az alábbi fejezet elsősorban az önkormányzat vagy annak intézményei által megvalósított projekteket mutatja be. Az alábbi fejlesztési elképzelések közvetetten járulnak hozzá a városban megvalósítani tervezett magántőkés beruházások sikeréhez. A város határozott elképzelése, hogy az átfogó és tematikus célokkal összhangban olyan környezetet biztosítson mind a lakosság, mind pedig a helyi vállalkozások számára, amely egyrészt ösztönzi a magánszféra szereplőit a beruházások megvalósítására, másrészt biztonságos és stabil hátteret biztosít a megvalósított beruházások fenntartásához. Ennek érdekében a város vezetése folyamatosan kapcsolatban van a magánszféra szereplőivel és a városi fejlesztéseket a lehetőségeihez mérten igyekszik ezekkel összhangban megvalósítani. Jelen stratégia készítésének fázisában a helyi gazdasági szereplők több alkalommal is megszólításra kerültek és a megtartott workshopokon lehetőségük volt megfogalmazni észrevételeiket, igényeiket, amelyek beépítésre kerültek a dokumentumokba. Ezáltal egy olyan fejlesztési stratégia készülhetett, amivel a magánszféra képviselői is azonosulni tudnak.

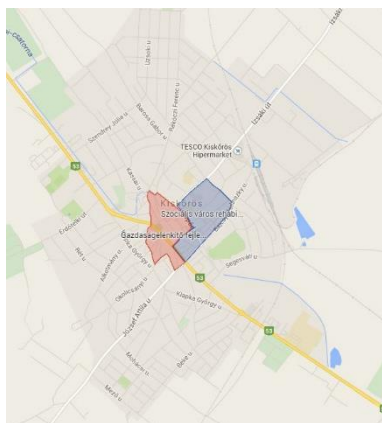
4.1 Akcióterületek kijelölése, a kijelölés és lehatárolás indoklása

Az alábbiakban röviden bemutatásra kerülnek a Kiskőrösön lehatárolt akcióterületek. Noha a módszertan alapján a tervezés jelenlegi fázisában még nem feltétlenül célszerű az akcióterületek végleges és pontos lehatárolása, ezek jellege és elhelyezkedése már tervezhető, vagyis az alapvető adottságok alapján előzetesen – a módosítás jogát fenntartva a későbbi részletesebb tervezési munkák során – lehatárolhatóak a fejlesztési területek. Különösen igaz ez a szociális város rehabilitációs akcióterületre, ahol a majdani felhívásban rögzített bekerülési indikátorok ismeretében lehet csak pontos lehatárolást megadni.

Az alábbi térkép Kiskőrös város akcióterületeinek elhelyezkedését mutatja be. A lehatárolt akcióterületek a következők:

1. Gazdaságélénkítő fejlesztések akcióterülete
2. Szociális város rehabilitációs akcióterület

4. térkép: Akcióterületi lehatárolás a város egészére

Forrás: saját szerkesztés

Az egyes akcióterületek lehatárolásánál figyelembe vettük a területek sajátos elhelyezkedését, a területek lehatárolását meghatározó jellemzőket, továbbá kiemelten kezeltük az egyes akcióterületekhez rendelhető fejlesztési elképzelések tartalmi kapcsolódását, ezeknek az akcióterületen elérhető funkciókra gyakorolt hatását.

5. térkép: 1-es számú akcióterület lehatárolása

Forrás: Saját szerkesztés

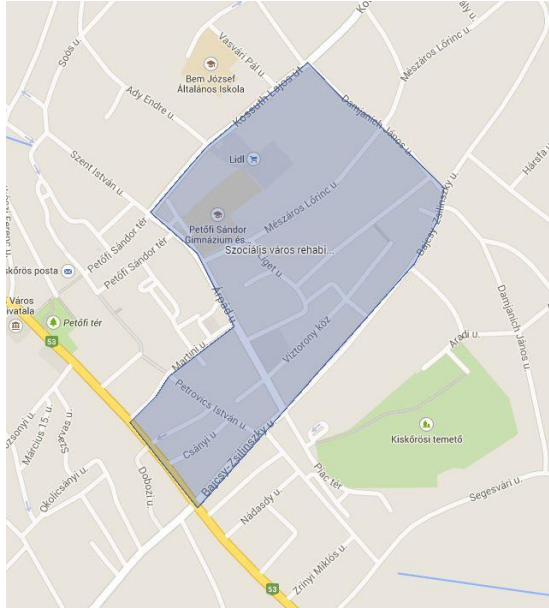
A **Gazdaságélénkítő fejlesztések akcióterületének** lehatárolását a Petőfi S. út – Martini u. - Árpád u. - Szent István u. - Safári József u. - Rákóczi Ferenc u. - Alkotmány u. - Szent László u. - Március 15. u. - Okolicsányi u. - Báthory u. - József Attila u. által képzett határvonal jelenti.

Kiskőrös településfejlesztési koncepciója hangsúlyt fektet a vállalkozásbarát város, a helyben élők számára vonzó települési környezet kialakítására, a város hosszú távú jövőképe e szempontokat egyértelműen rögzíti.

Az akcióterület jelentős mértékben átfed a funkcióban gazdag, Kiskőrös történelmi belvárosát jelentő Központi városrészszel, mely a korábbi időszakban a városban lezajlott számos fejlesztés helyszíne volt. Az akcióterületen tervezett fejlesztések területileg koncentráltak, optimalizált időbeli ütemezésük megfelelő koordinációra biztosít lehetőséget. A turisztikai szolgáltatások fejlesztése hosszabb távon kiemelten a város gazdasági teljesítményének javulásához, míg a tervezett épület energetikai beruházások a városkép pozitív változásához járulhatnak hozzá. Az akcióterületen továbbá az egészségügyi ellátás minőségét javító beruházások megvalósítását is tervezi az önkormányzat.

6. térkép: 2-es számú akcióterület lehatárolása

Forrás: Saját szerkesztés

A **Szociális város rehabilitációs akcióterület** lehatároló utcái (Petőfi S. út – Martini u. – Árpád u. – Mészáros Lőrinc u. – Damjanich J. u. – Bajcsy-Zsilinszky u.) részben a Központi városrészben, részben pedig a Keleti városrészben találhatók.

Kiskőrös településfejlesztési koncepciója kiemeli, hogy az élhetőbb város megteremtéséhez feltétlenül szükséges a településen található zöldfelületek, parkok további fejlesztése, a városközpontban elérhető közösségi terek megkezdett rehabilitációjának folytatása, mindezek pedig részben hozzájárulhatnak a minőségi lakókörnyezet kialakításához, hosszabb távon pedig a városi népesség csökkenésének megállításához.

Az érintett akcióterület alapvetően lakóövezet, ahol összhangban a koncepcióban leírtakkal komplex – a közösségi terek állapotának javulását, a közlekedési infrastruktúra fejlesztését – fejlesztések lebonyolítása indokolt a társadalmi felzárkóztatás, a közösségi kohézió erősítése érdekében.

4.2 Az egyes akcióterületeken megvalósítandó fejlesztések összefoglaló bemutatása

Amint arra az ITS módszertani segédlete is rámutat, a stratégia operatív jellege nem jelenti azt, hogy annak kidolgozottan és részletekbe menően vagy akár, hogy teljes körűen kellene tartalmaznia a kitűzött céljai elérése érdekében megvalósítandó projekteket. Fontos azonban annak szem előtt tartása, hogy a stratégia céljaihoz kapcsolódóan a megvalósítás fázisában reális lehetőség legyen konkrét projektek megvalósítására, és hogy az előkészítettség különböző fázisaiban levő projekt-elképzelések egymáshoz optimálisan illeszkedve a lehető leghatékonyabban szolgálják a stratégia céljainak elérését.

Az alábbiakban először az egyes akcióterületeken definiálható, adott esetben egymáshoz illeszkedő projekteket, projektjavaslatokat mutatjuk be röviden.

A **Gazdaságélénkítő fejlesztések akcióterületén** számos, területileg kapcsolódó, egymást szinergikusan erősítő beruházás megvalósítását tervezik a projektgazdák 2014-2020 között, összhangban a releváns középtávú városi- és városrészi célokkal. Ilyen fejlesztés például Kiskőrös város belterületi útjainak rekonstrukciója, mely a város két belterületi útjának, a Batthyány és az Alkotmány utcák aszfaltburkolatának rekonstrukcióját tartalmazza közel 1300 méter hosszban. A Batthyány utca közel 200 méter, mely utcában található több munkahely, óvoda, melyhez közvetlenül csatlakozik az Alkotmány utca, melynek teljes hossza közel 943 méter. A Batthyány utcában napi szinten igen magas az autó- és autóbusz forgalom, mivel a város autóbusz pályaudvarát az autóbuszok ezen az útvonalon tudják megközelíteni. Ugyancsak ebben az utcában található Kiskőrös központi óvodája, továbbá élelmiszer üzletek, zöldséges, stb. Az Alkotmány utca a városi buszpályaudvarral közvetlen összeköttetésben áll, a buszpályaudvar közvetlen közelében helyezkedik el a Kiskőrösi Polgármesteri Hivatal, a Kiskőrösi Járási Hivatal, a városi tűzoltóság, a mentőszolgálat, fitneszterem, kertcentrum, fuvarozó cég. A fejlesztéssel lehetőség adódik két olyan utca rekonstrukciójára, amely által az érintett célcsoportok életminősége is javulhat. A projekt tervezett költsége mintegy 200 millió forint.

Ugyancsak az akcióterületen valósul meg a Kiskőrös Város Polgármesteri Hivatalának energetikai korszerűsítése projekt, melynek keretében fűtés korszerűsítés (radiátorok, csővezetékek cseréje és aprítékos kazán beszerelése) és villamos energia hálózat komplett cseréje (vezetékek, világítótestek) történik. A fejlesztés tervezett költsége mintegy 70 millió forint.

Ugyancsak energetikai fejlesztés az „A Pátria épületének energetikai korszerűsítése” című beruházás, melynek keretében a Pátria önkormányzati tulajdonrészén fűtés korszerűsítés, napelemes rendszer telepítése, nyílászárók cseréje valamint az épület utólagos hőszigetelése valósul meg. A 100 millió forint költségvetésű fejlesztéssel felújított épületben az egykori diszkó teremben közösségi házat üzemeltetne az önkormányzat, a terem berendezéséhez fény- hang- és audiovizuális eszközöket szereznének be, melegítő konyhát rendeznének be, illetve bútorokat (asztalok, székek, ruhatári berendezések, kisbútorok beszerzése) vásárolnának.

A „Petőfi Sándor Művelődési Központ és a Petőfi Szülőház és Emlékmúzeum energetikai korszerűsítése” projekt keretében a Petőfi Sándor Művelődési Központ belső fűtési rendszerének cseréje (új radiátorok, fűtés csövek cseréje, új fűtési körök kialakítása) kazánház felújítása, biomassza kazán beépítése történik meg a tervek szerint. Lezajlik továbbá a Petőfi Szülőház és Emlékmúzeum épületenergetikai felújítása (fűtési rendszer korszerűsítése, nyílászárók cseréje, az épület külső hőszigetelése és a tető felújítása) is, így összességében 250 millió forint fejlesztés valósul meg. Az akcióterületen az Árpád u. 8. szám alatt található szolgáltató épület felújítását is tervezi Kiskőrös önkormányzata. A projekt keretében tetőcsere, nyílászárók cseréje, homlokzat felújítás, szigetelés, elektromos vezetékek cseréje, fűtéskorszerűsítés történik, mintegy 50 millió forint értékben. A kiskőrösi Tourinform Iroda fejlesztése keretében tájékoztató anyagok, kiadványok készülnek Kiskőrös és térsége turisztikai látnivalóiról, sor kerül programcsomagok összeállítására, informatikai fejlesztésre. A beruházás tervezett értéke 25 millió forint.

A **Szociális város rehabilitáció akcióterületen** „Kiskőrös Város Önkormányzatának szociális célú város rehabilitációja” című beruházás valósul meg. Kiskőrös város centrumához közel, a Liget, Árpád, Martini és Mészáros utcákban, illetve környezetükben található köz- és játszóterek, járdák, parkolók rekonstrukciója, valamint az érintett szakaszon a teljes csapadékelvezetés valósulna meg a projekt keretében. A mintegy 300 millió forintos fejlesztés által a város zöldfelület fejlesztése is megvalósul, és összességében a rekonstrukció pozitív eredményeként az életminőség javulása várható az érintett területeken. Az akcióterületen tervezett továbbá egy körforgalom kialakítása is. A kiskőrösi Bajcsy- Zsilinszky utca és az Árpád utca kereszteződésében körforgalmú csomópont kialakítása valósul meg, a piactér érintésével a projekt keretében. A fejlesztést a KKK-val szoros együttműködésben valósítaná meg Kiskőrös Város Önkormányzata. A jelzett kereszteződésben

található a Wattay Középiskola és Szakiskola, illetve Kiskőrös Város piactere, amely által hetente többször is hatalmas dugók és balesetveszélyes helyzetek alakulnak ki, továbbá a város rehabilitációs projekt által elvezetett forgalom ezen útszakaszokra terelődik, amely miatt még balesetveszélyesebb a közlekedés a jelzett szakaszon mindennap, emiatt szükséges a forgalomcsillapító intézkedés mihamarabbi megtétele. A projekt tervezett költsége 120 millió forint.

Az akcióterületen a fent bemutatott projektek mellett természetesen az anti-szegregációs programban nevesített szoft típusú fejlesztések megvalósítása is tervezett, ezek részletes bemutatására az ITS 5. fejezetében kerül sor.

4.3 Az akcióterületeken kívül végrehajtandó, a település egésze szempontjából jelentős fejlesztések

4.3.1 Kulcsprojektek

Az előzőekben bemutatásra kerültek Kiskőrös városi szintű középtávú fejlesztési céljai, melyek közül „A helyi értékekre épített gazdaságfejlesztés Kiskőrösön” célkitűzés kifejezetten fókuszál a helyi turisztikai adottságokra építve a város vonzerejének növelésére, a városba látogatók számának emelkedésére. Kiskőrös kulturális-, és építészeti adottságai megfelelőek a turisztikai ágazat dinamikus fejlesztéséhez, melynek kiemelt eszköze lehet a „Magyar Zarándokút- Szent Imre útvonala” című projekt. A mintegy 60 millió forintos költségvetéssel tervezett fejlesztés eredményeként a Templomdombon kilátó kerül elhelyezésre (kegyeleti hely kialakításával), míg az Evangélikus templom előtti tér felújítása (térkö burkolat cseréje, kertépítés, pihenőhely kialakítása) is megtörténik. Ezzel párhuzamosan az Erdőtelki Óvodaépületben pihenőhely kialakítására is sor kerül (közösségi hely, kegyeleti hely, melegítő-konyha, szociális helyiségek, kerthelyiség kialakítása). A komplex projekt részeként egyedi programcsomagok kifejlesztésére is sor kerül a tervek szerint. A projekt hatására hosszú távon várhatóan nő a városba látogató turisták száma, ami összességében a szolgáltató szektorban működő cégek esetében növekvő árbevételt és ennek eredményeként helyi iparűzési adó befizetést eredményez.

4.3.2 Hálózatos projektek

Hálózatos projektként definiálható a Kiskőrös város déli részének belvíz problémájának megoldását célul tűző fejlesztés, melynek keretében megtörténik a város déli vízgyűjtő területén tervezett – 41.812 m² területű – csapadékvíz tároló kiépítése és turisztikai célú fejlesztése. A tároló medréből kitermelendő földből a tározó köré egy védsáv kerül kialakításra. Ezen védsávon 3 méter széles futópályát tervez a város. Pihenésre padok kerülnek kihelyezésre, valamint az árnyékolás biztosítására fasort telepítenek.

A tárolót csónakázóztó jelleggel üzemeltetnék. A tároló kiépítéséhez magánterületű ingatlanok tulajdonjogának megszerzése szükséges. A tároló vízállását zsilip segítségével szabályozzák, csapadékos időjárás esetén a zsilipet lezárják a Soltvadkert felől érkező esővíz a tárolóban gyűlik össze, száraz idő esetében a tároló megemelkedett vízszintjét a zsilip megnyitásával szakaszosan engedik le, ezáltal megszüntethető a város csatornahálózatának túlterheltsége. A projekt keretében tervezett a Dózsa Gy. úton lévő nagy gyűjtő kivezető rendszer teljes cseréje. A projekt tervezett költségvetése 300 millió forint. Hálózatos, és szintén több helyszínt érintő projekt Kiskőrös város déli területein a csapadékvíz elvezetése. Kiskőrös város déli

vízgyűjtő területén a csapadék elvezetése nem kellően megoldott, nagyobb mennyiségű csapadék lehullása után pangó víz keletkezik, a város csatorna hálózata nem képez zárt rendszert, a meglévő csatornarendszer sok helyen túl keskeny, ám a rendelkezésre álló hely szűkössége miatt csak fedett csatorna esetében van lehetőség a szűk keresztmetszet bővítésére. A projekt során új csatornák kiépítése, a meglévő, de a csapadékvíz nem megfelelően elvezető csatornák szűk keresztmetszetének növelése és ahol ez szükséges a szűk keresztmetszet növelésével egyidejűleg a csatornák befedése történik meg. A tervezett költségvetés 200 millió forint. További hálózatos beruházás a Kiskőrös város északi területein a csapadékvíz elvezetését megoldani hivatott fejlesztés. A város északi vízgyűjtő területén a csapadék elvezetése nem kellően megoldott, nagyobb mennyiségű csapadék lehullása után pangó víz keletkezik, a város csatorna hálózata nem képez zárt rendszert, a meglévő csatornarendszer sok helyen túl keskeny, ám a rendelkezésre álló hely szűkössége miatt csak fedett csatorna esetében van lehetőség a szűk keresztmetszet bővítésére. A projekt során új csatornák kiépítése, a meglévő, de a csapadékvíz nem megfelelően elvezető csatornák szűk keresztmetszetének növelése, és ahol ez szükséges a szűk keresztmetszet növelésével egyidejűleg a csatornák befedése történik meg.

4.3.3 Egyéb projektek

Fontos beruházás Kiskőrösön a korszerű és fenntartható óvoda kialakítása, melynek keretében új, korszerű, alacsony fenntartási költséggel üzemeltethető óvoda építése tervezett kb. 6-8 csoportszoba kialakításával, amely kb. 180-240 gyermek elhelyezését teszi lehetővé. A projektben az óvoda működéséhez, illetve a gyermekek fejlesztéséhez szükséges eszközbeszerzéssel is tervezésre került. A létesítendő óvoda biztosítja mind az óvónők és dajkák számára a mai kor követelményeinek megfelelő munkakörnyezetet, a jövő generációjának pedig a biztonságos és szakszerű oktatást, a fejlődésükhöz szükséges feltételeket.

4.3.4 A szakmai konzultációk során felmerült további fejlesztési elképzelések

A piac fejlesztéséhez kapcsolódó projekt keretében a jelenlegi piac területvásárlással bővítésre ahol piaccsarnok és parkoló épülne. Ugyancsak ötletként került nevesítésre egy szabadidő park / élmény park kialakítása is, valamint a fürdő élményfürdővel való bővítése.

További ötletként merült fel Kiskőrösön az út-, közmű- és kerékpárút hálózat fejlesztése valamint a LED-es közvilágítás kialakítása. A város turisztikai potenciáljának fejlesztéséhez (kemping fejlesztése, tavak hasznosítás) több javaslat is kapcsolódik, míg az energetikai típusú fejlesztésekhez az óvoda épületek és a zeneiskola fejlesztése illeszkedik.

4.4 A tervezett fejlesztések illeszkedése a stratégiai céljaihoz

Az alábbi táblázatban az egyes, fent bemutatott fejlesztési ötletek, valamint a középtávú városi szintű célok kapcsolódását mutatjuk be.

4. táblázat Stratégiai célok és projekttypusok kapcsolata

Középtávú városi célok (tematikus célok)	Kulcsprojektek	Hálózatos projektek	Akcióterületi projektek	Egyéb projektek
T1: A környezeti szempontból fenntartható városi infrastruktúra kialakítása Kiskőrösön	-	- Kiskőrös Város déli részének belvív problémájának megoldása - Kiskőrös Város déli területein a csapadékvíz elvezetése - Kiskőrös Város északi területein a csapadékvíz elvezetése	- A Petőfi Sándor Művelődési Központ és a Petőfi Szülőház és Emlékmúzeum energetikai korszerűsítése - A Pátria épületének energetikai korszerűsítése - Kiskőrös Város Polgármesteri Hivatalának energetikai korszerűsítése - Kiskőrös város belterületi útjainak rekonstrukciója - Körforgalom kialakítása Kiskőrös városában	-
T2: A humán szolgáltatások fejlesztése, a társadalmi integráció erősítése a lakosság életminőségének javítása érdekében			- Az Árpád utca 8. szolgáltató épület felújítása - Kiskőrös Város Önkormányzatának szociális célú város rehabilitációja	- A korszerű és fenntartható óvoda kialakítása
T3: A helyi értékekre épített gazdaságfejlesztés Kiskőrösön	- Magyar Zarándokút- Szent Imre útvonala		- A kiskőrösi Tourinform Iroda fejlesztése	

4.5 A fejlesztések ütemezése

Fejlesztések	Kezdési időpont	Befejezési időpont	2015. I. félév	2015. II. félév	2016. I. félév	2016. II. félév	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév	2019. I. félév	2019. II. félév	2020. I. félév	2020. II. félév	2021. I. félév	2021. II. félév	2022. I. félév	2022. II. félév	2023. I. félév	2023. II. félév
Gazdaságélénkítő fejlesztések akcióterületének tervezett fejlesztései	2015. szeptember	2017. június																		
Kiskőrös város belterületi útjainak rekonstrukciója	2016. január	2017. június																		
Kiskőrös Város Polgármesteri Hivatalának energetikai korszerűsítése	2016. szeptember	2017. június																		
A Pátia épületének energetikai korszerűsítése	2016. január	2016. december																		
Petőfi Sándor Művelődési Központ és a Petőfi Szülőház és Emlékmúzeum energetikai korszerűsítése	2016. szeptember	2017. június																		
Árpád utca 8. szolgáltató épület felújítása	2016. január	2016. december																		
A kiskőrösi Tourinform Iroda fejlesztése	2015. szeptember	2016. június																		
Szociális város rehabilitáció akcióterület tervezett fejlesztései	2015. december	2017. december																		
Kiskőrös Város Önkormányzatának szociális célú város rehabilitációja	2016. szeptember	2017. december																		
Körforgalom kialakítása a Bajcsy- Zsilinszky utca és az Árpád utca kereszteződésében	2015. december	2016. december																		
Kulcsfejlesztések	2016. január	2016. december																		
Magyar Zarándokút- Szent Imre útvonala	2016. január	2016. december																		

Fejlesztések	Kezdési időpont	Befejezési időpont	2015. I. félév	2015. II. félév	2016. I. félév	2016. II. félév	2017. I. félév	2017. II. félév	2018. I. félév	2018. II. félév	2019. I. félév	2019. II. félév	2020. I. félév	2020. II. félév	2021. I. félév	2021. II. félév	2022. I. félév	2022. II. félév	2023. I. félév	2023. II. félév
Hálózatos fejlesztések	2016. január	2017. december																		
Kiskőrös város déli részének belvíz problémájának megoldása	2016. január	2017. december																		
Kiskőrös város déli területein a csapadékvíz elvezetése	2016. január	2017. december																		
Kiskőrös város északi területein a csapadékvíz elvezetése	2016. január	2017. december																		
Egyéb fejlesztések	2015. szeptember	2016. szeptember																		
Korszerű és fenntartható óvoda kialakítása	2015. szeptember	2016. szeptember																		

A fejlesztések ütemezése során alapvetően az egyes projektek fontossági sorrendjét mérlegeltük, de vizsgáltuk az egyes beruházásokhoz szükséges saját forrás rendelkezésre állását, az egyes projektek előkészítettségét valamint kapcsolódásukat más folyamatban lévő vagy megvalósult fejlesztéshez is. Mindezek mellett az ütemezésnél természetesen figyelembe vettük azt is, hogy az egyes fejlesztések térbeli kapcsolódása, az esetleges párhuzamos kivitelezési munkák ne hozzanak létre szűk közlekedési keresztmetszeteket, a szükségesnél nagyobb mértékben ne akadályozzák a helyi lakosságot.

4.6 Az akcióterületi fejlesztések összehangolt, vázlatos pénzügyi terve

2014-2020 között a járásközpont városok jelentős forráshoz juthatnak a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) 1-5. prioritási tengelyeihez kapcsolódó támogatási konstrukciókból. Komoly lehetőséget jelent továbbá a vidéki térségek és kistelepülések fejlesztéseit támogató Vidékfejlesztési Program, az alapvetően kis- és középvállalkozások fejlesztéseit finanszírozó Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program (GINOP), illetve a Környezet- és Energetikai Hatékonsági Operatív Program (KEHOP). Továbbá az egyes projektek esetében, főként a gazdaságfejlesztési célú projektek esetében a magánérős befektetések jelentősége is meghatározó.

A városok számára a következő támogatási időszakban kiemelt figyelmet érdemel a TOP források új eljárás szerinti felhasználása, hiszen a megyék hosszú távú integrált területi programjukban (ITP) tematikusan előre meghatározott. Ennek megfelelően amint látni fogjuk, Kiskőrös esetében kiemelten a TOP fejlesztési kereteire épülő program került kidolgozásra, hiszen mind a közintézmények energetikai korszerűsítése, mind a fenntartható települési – és kiemelten városi – környezet kialakítását célzó programok, mind a munkaerő mobilitást támogató közlekedésfejlesztési beavatkozások e program keretében valósulhatnak meg.

Bács-Kiskun megyében új ITP 2.1-et 2015 májusában elfogadta a Megyei Közgyűlés. Az ITP teljes 7 éves forráskerete 63,225 Mrd Ft., melynek összetétele az alábbi:

5. táblázat – TOP intézkedések

TOP intézkedés	Megyei keret (Mrd Ft)
1.1. Helyi gazdasági infrastruktúra fejlesztése	9,018
1.2. Társadalmi és környezeti szempontból fenntartható turizmusfejlesztés	5,666
1.3. A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés	4,047
1.4. A foglalkoztatás segítése és az életminőség javítása családbarát, munkába állást segítő intézmények, közszolgáltatások fejlesztésével	4,88
2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés	11,699
3.1. Fenntartható települési közlekedésfejlesztés	4,894
3.2. Önkormányzatok energiahatékonyágának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése	10,954
4.1. Egészségügyi alapellátás infrastrukturális fejlesztése	1,794
4.2. A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése	1,429
4.3. Leromlott városi területek rehabilitációja	1,834
5.1. Foglalkoztatás-növelést célzó megyei és helyi foglalkoztatási együttműködések (paktumok)	5,157
5.2. A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex programok	0,683
5.3. Helyi közösségi programok megvalósítása	1,171
Mindösszesen	63,225

Forrás: Bács-Kiskun Megyei Integrált Területi program 2.1. elfogadott változat

Az ITP célok az alábbiak:

ITP1 cél: Helyi gazdasági és közlekedési infrastruktúra fejlesztése

ITP2 cél: Kulturális és természeti értékek turisztikai hasznosítása

ITP3 cél: Vállalkozásoknak és lakosságnak vonzó települési környezet kialakítása

ITP4 cél: Települési közszolgáltatások fejlesztése

ITP5 cél: Alacsony széndioxid kibocsátású gazdaságra való áttérés

ITP6 cél: Leromlott városi területek rehabilitációja

ITP7 cél: Bács-Kiskun 2020 megyei foglalkoztatási paktum létrehozása és működtetése

ITP8 cél: Helyi identitás és kohézió erősítése

Az alábbi táblázat típusonként rögzíti az egyes fejlesztési elképzeléseket, melyekhez az indikatív költségvetés megjelölése mellett hozzárendelésre kerülnek a releváns operatív programokban megjelenő finanszírozási lehetőségek is.

6. táblázat A tervezett fejlesztések vázlatos pénzügyi terve

Projekt típus	Projekt megnevezése	Indikatív költségbecslás (millió Ft)	Finanszírozás lehetséges forrása
Akcióterületi projektek	Kiskőrös város belterületi útjainak rekonstrukciója	200	TOP 1.3. A gazdaságfejlesztést és a munkaerő mobilitás ösztönzését szolgáló közlekedésfejlesztés
	Kiskőrös Város Polgármesteri Hivatalának energetikai korszerűsítése	70	TOP 3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése
	A Pátria épületének energetikai korszerűsítése	100	TOP 3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése
	Petőfi Sándor Művelődési Központ és a Petőfi Szülőház és Emlékmúzeum energetikai korszerűsítése	250	TOP 3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése
	Árpád utca 8. szolgáltató épület felújítása	50	TOP 3.2. Önkormányzatok energiahatékonyságának és a megújuló energia-felhasználás arányának növelése
	A kiskőrösi Tourinform Iroda fejlesztése	25	TOP 2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés

Projekt típus	Projekt megnevezése	Indikatív költségbecslás (millió Ft)	Finanszírozás lehetséges forrása
	Kiskőrös Város Önkormányzatának szociális célú város rehabilitációja	300	TOP 4.3. Leromlott városi területek rehabilitációja
	Körforgalom kialakítása a Bajcsy- Zsilinszky utca és az Árpád utca kereszteződésében	120	TOP 3.1. Fenntartható közösségi mobilitás elősegítése
Kulcsprojektek	Magyar Zarándokút- Szent Imre útvonala	60	TOP 1.2. A turizmus területi adottságaiban rejlő endogén potenciál kibontakoztatása a foglalkoztatás elősegítése érdekében
Hálózatos projektek	Kiskőrös város déli részének belvíz problémájának megoldása	300	TOP 2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés
	Kiskőrös város déli területein a csapadékvíz elvezetése	200	TOP 2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés
	Kiskőrös város északi területein a csapadékvíz elvezetése	200	TOP 2.1. Gazdaságélénkítő és népességmegtartó településfejlesztés
Egyéb projektek	Korszerű és fenntartható óvoda kialakítása	500	TOP 1.4. Kisgyermekesek munkaerőpiacra történő visszatérése a gyermekellátási szolgáltatások fejlesztése által

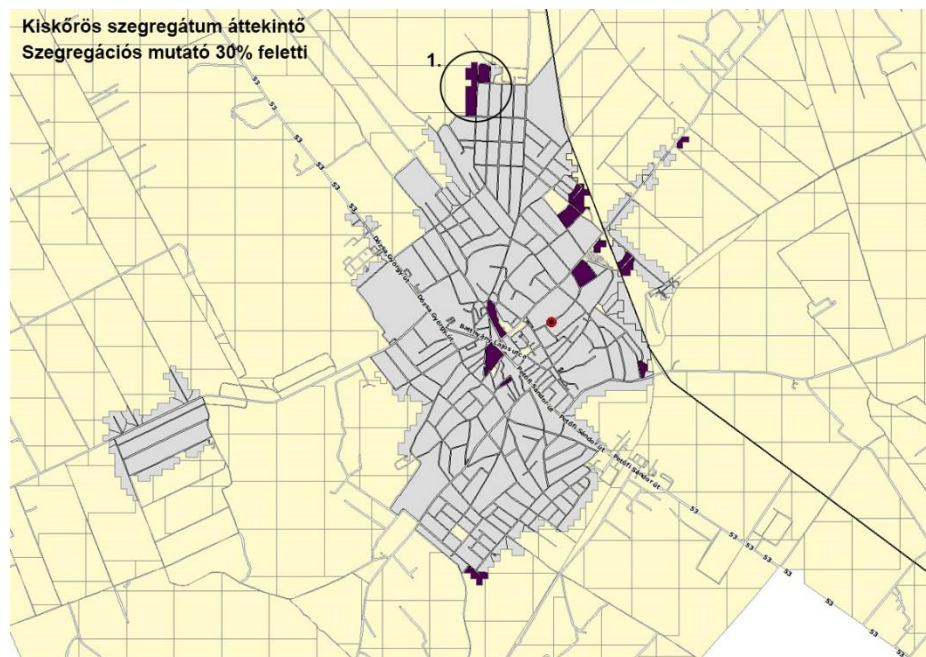

5 Anti-szegregációs program

5.1 A település szegregátumainak és szegregáció által veszélyeztetett területeinek bemutatása

Kiskőrösön az alacsony státuszú lakosság aránya átlagosnak mondható, ennek oka, hogy a város lakosságának mindössze 1,8 %-a él szegregátumban. Az aktív korú lakosságon belüli arányuk 8,8 %. A 2011. évi népszámlálási adatok alapján a KSH két szegregátumot és egy szegregációval veszélyeztetett területet határolt le a városban. Ezek közül egy a Nyugati városrészben, kettő pedig külterületen található. Az önkormányzat adatai részben megerősítik a lehatárolás pontosságát, kiegészítve azzal, hogy az anti-szegregációs szakértő véleménye ellenére a belterületi 1. számú szegregátumot (az Uzsoki utca - Meggyes utca - Délibáb utca - Nyíl utca - Belterületi határ által körülhatárolt terület) a város nem tekinti szegregátumnak, ezért semmilyen intézkedést nem igényel a város részéről. Ennek egyik oka, hogy a terület lehatárolása 2011-es adatok alapján készült, valamint az utóbbi években az önkormányzat számos intézkedést hajtott végre a területen, ennek következtében ugyan nem szűntek meg teljes mértékben a problémák, azonban az ott élők véleménye szerint is jelentős mértékben csökkentek a konfliktusok. Más terület sem szegregátumnak, sem szegregációval veszélyeztetett területnek nem minősíthető.

7. térkép: Kiskőrös szegregátumokat bemutató térképe

Forrás: 2011. évi népszámlálás, KSH.

A két külterületi szegregátum és szegregációval veszélyeztetett terület közül Öregszőlő rendelkezik kedvezőbb mutatókkal. A terület szegregációs indexe mindössze 3,7 százalékkal haladja meg a határértéket, míg Alsókommaszáción ez az érték 37,1 %.

5.2 Az elmúlt években megvalósított, a szegregátumokat érintő beavatkozások

A 2009-ben elkészített Integrált Városfejlesztési Stratégia elkészítése óta érdemi változás nem történt a szegregátumok infrastrukturális ellátottságában. A mutatók tekintetében nem áll rendelkezésre összehasonlítható adatsor, mivel a szegregátumok köre nem azonos a 2001-es népszámlálás idején meghatározott területekkel. Az alábbi táblázat a 2009-ben tervezett beavatkozásokat tartalmazza.

2. táblázat: A 2009-ben elkészített IVS tervezett anti-szegregációs célú beavatkozásai

Ágazat	Korábbi IVS anti-szegregációs tervének tervezett intézkedései	Megjegyzés
Fejlesztési tervek összehangolása	Települési Esélyegyenlőségi Terv elkészítése	megvalósult
Monitoring	Az anti-szegregációs program intézkedéseinek előrehaladását és megvalósulását két évente felülvizsgálja a város, erről jelentést készít. A monitorozási tevékenységet az önkormányzat Szociális Irodája végzi	megvalósult
A civil szervezetekkel való szoros együttműködés a célok elérése érdekében	Az Önkormányzat támogatja olyan érdekegyeztető fórum létrejöttét, melynek keretében a helyi civil szervezetek képviselői közvetítik a civil társadalom igényeit, megoldási alternatívákat dolgoznak ki, és hatékonyan közreműködnek a szegregációs problémák megoldásában.	megvalósult
Társadalmi kommunikációs program	A program elősegíti a szegregációs intézkedések során közvetve és közvetlenül az érintettek tájékoztatását, a konfliktusok elkerülését, illetve kezelését, hosszabb távon pedig működő közösségek kialakulását biztosítja.	megvalósult

Ágazat		Korábbi IVS anti-szegregációs tervének tervezett intézkedései	Megjegyzés
Intézkedési terv -a programhoz kapcsolódó konkrét intézkedések		Fontos meghatározni kétévente a szegregációs folyamatok csökkentésének lehetőségeit a beavatkozási területeken, így aszociális, a lakhatási, a mobilizációs, az oktatási, a foglalkoztatási és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés területén konkrét célok, eszközök és felelősök kijelölésével.	megvalósult
Szociális integrációt biztosító eszközök		Átfogó szociális szükségletfelmérést kell készíteni Kiskőrös városrészeiben	megvalósult
	Civil szervezetek aktívabb bevonása	Civil kerekasztal létrehozása, Pályázatok benyújtása a civil szféra bekapcsolására, a civil szféra folyamatos tájékoztatása a pályázati lehetőségekről	megvalósult
	lakosság rendszeres tájékoztatása a szociális támogatási formákkal kapcsolatos lehetőségekről és szolgáltatásokról, külön figyelmet szentelve a hátrányos helyzetű csoportok elérésének	A támogatási lehetőségek városi médiumokban való megjelenítése	megvalósult
	Szükséges a szociális és egészségügyi ellátórendszer infrastruktúrájának felülvizsgálata, az épületek rekonstrukciója és korszerűsítése.	Pályázatok felkutatása és készítése az infrastrukturális fejlesztéshez	megvalósult

Ágazat		Korábbi IVS anti-szegregációs tervének tervezett intézkedései	Megjegyzés
	A külterületen élők házi segítségnyújtásához való hozzáféréseinek biztosítása	A külterületen élők házi segítségnyújtásához való hozzáféréseinek, összehangolása a tanyagondnoki szolgálattal	megvalósult
	A külterületen élők szociális ellátásának javítása	A külterületen élők adatainak pontosítása, a rendezetlen tulajdonviszonyok felmérése, az adatok aktualizálása, az egészségügyi helyzet felmérése, ez alapján a szociális ellátást javító intézkedési terv készítése	megvalósult
	külterületeken élők szociális ellátáshoz és támogatáshoz való hozzáféréseinek javítása, a családok látogatásának bővítése	Szociális munkás alkalmazása a külterületi részeken	megvalósult
	Fel kell mérni a szegregátum lakosainak egészségügyi állapotát	egészségügyi helyzet felmérése	nem valósult meg (nem releváns, mert a kiskőrösi EFl iroda járási szinten foglalkozik a témával.)
Lakhatási integrációt biztosító eszközök		A tisztán önkormányzati tulajdonú, de felújításra alkalmas bérlakások esetében cél a komfortfokozat növelése a lakások felújításával, és a használati érték emelésével	nem valósult meg (forráshiány miatt)

Ágazat	Korábbi IVS anti-szegregációs tervének tervezett intézkedései	Megjegyzés
	lakókörnyezet kijelölésénél törekedni kell az újabb szegregátum kialakulásának megelőzésére az alábbi szempontok szerint: - A felajánlott lakások fenntartási költségei legyenek összhangban az adott család jövedelmi viszonyaival - Az új lakások a lakókkal egyeztetve kerüljenek kijelölésre, törekedve arra, hogy a választott új lakókörnyezet illeszkedjen a lakók életviteli szokásaihoz - Az újonnan kialakított bérlakások nem helyezkedhetnek el szegregációval veszélyeztetett területen vagy a szegregátumban. Az új lakókörnyezetben is elérhetőek legyenek az alapvető közszolgáltatások	megvalósult

Ágazat	Korábbi IVS anti-szegregációs tervének tervezett intézkedései	Megjegyzés
	A jelenlegi bérlakás-állomány átalakítása olyan bérlakásokká, amelyekkel lehetőséget adhat az önkormányzat a fiatal családok életkezdéséhez, és a rossz szociális helyzetben lévő családok lakásproblémájának megoldására.	megvalósult
	A jelenlegi Önkormányzati bérlakások száma alacsony, ezért fontos a jelenlegi bérlakás-állomány megtartása, alternatív bérlakás megoldások feltárása, bérlakás-állomány bővítése	megvalósult
	A felajánlott lakás, vagy lakókörnyezet kialakításába foglalkoztatási programok, vagy közösségi programok révén kötelezően be kell vonni az aktív korú lakókat	nem valósult meg (nem releváns, mert a közmunkaprogramon belül be van vonva az érintett célcsoport a lakókörnyezet fenntartásába, javításába)
Mobilizációs program	Teljeskörű mobilizációs program kidolgozása	nem valósult meg (nem releváns a közmunkaprogram beindítása miatt)

Ágazat		Korábbi IVS anti-szegregációs tervének tervezett intézkedései	Megjegyzés
Oktatási integráció		Az oktatásban résztvevők adatainak pontosítása és frissítése, a HHH-s nyilvántartások további pontosítása.	megvalósult
		halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település óvodáiban történő arányos elhelyezésére kell törekedni olyan formában, hogy az intézmények között a HHH gyerekek aránya között 15%-nál nagyobb eltérés ne legyen	megvalósult
	Törekedni kell a korai óvodáztatásra, hiszen ez az egyetlen kulcsa annak, hogy a gyermekkorban összeszedett fejlődési hátrányokat be lehessen hozni. A HHH gyerekek teljes beóvodáztatását kell elérni	Az integrációt elősegítése a helyi roma vezetők bevonásával, a beóvodáztatási támogatással és a szülők megkeresésével	megvalósult
		Az iskolán belüli szegregáció elkerülése érdekében biztosítani kell, hogy a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók ne koncentrálódjanak külön osztályokba	megvalósult

Ágazat		Korábbi IVS anti-szegregációs tervének tervezett intézkedései	Megjegyzés
	Az iskolákban, óvodákban fontos a gyermekek kompetenciáit, képességeit fejlesztő módszerek minél szélesebb körben való elterjesztése és általános válása	A kompetenciafejlesztő programok integrálása a városi intézmények oktatásába	megvalósult
	A szegregációmentes intézményszervezés elvének megvalósításakor egyszerre kell figyelembe venni a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók integrált, és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók integrációs nevelését, oktatását	SNI-s gyerekek integrációját támogató programok kidolgozása	megvalósult
	Folyamatosan nyomon kell követni az intézményekben a hátrányos helyzetű gyermekek helyzetét, részükre biztosítani a törvény által előírt juttatásokat, s a szükséges hátránykompenzáló, készségfejlesztő foglalkozásokat	Hátrányos helyzetű gyerekek számára biztosítandó szolgáltatások nyomon követése	megvalósult

Ágazat		Korábbi IVS anti-szegregációs tervének tervezett intézkedései	Megjegyzés
	A hátrányos helyzetű és roma származású és jelentős arányban hátrányos helyzetű tanulók közösség életében nagy hangsúlyt kell fektetni az egyéni és közösségfejlesztésre, a tanulók egészséges életmóddal kapcsolatos értékeinek kialakítására és fejlesztésére, a szabadidős programok szélesítésére.	Egészségre nevelő életmódprogramok bevezetése	nem valósult meg (nem releváns, mert a kiskőrösi EFL iroda járási szinten foglalkozik a témával.)
	A jelenleg integrált gyakorlatot nem folytató intézmények pedagógusai számára képzési programokat szerveznek az integráció alapelveinek, a hátrányos helyzetű tanulók integrált oktatása módszereinek, jó gyakorlatainak megismerésére	Az IPR igénylésére való felkészülés, az igényléshez szükséges feltételek megteremtése.	megvalósult
	Olyan egyéni pályaorientációs programok megvalósítása, amelyek a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók érettségire való képzésben való részvételét segítik	Pályaorientációs programok megvalósítása a hátrányos helyzetű tanulók (Útravaló, Arany János Kollégiumi Program, Tanoda)	nem valósult meg (nem releváns, mert nem koncentrált egyetlen program sem kifejezetten az érettségire, csak általánosságban a tanulmányok segítésére)

Ágazat		Korábbi IVS anti-szegregációs tervének tervezett intézkedései	Megjegyzés
Foglalkoztatási integráció	Az elhelyezkedés segítségét tanácsadással, információszolgáltatással kell ösztönözni. Ennek érdekében hazai és EU támogatások igénybevétele a munkaügyi központtal együttműködve javasolt foglalkoztatási információs programokat indítani, működtetni.	Foglalkoztatási információs programok megvalósítása	megvalósult
	A foglalkoztatási programok során törekedni kell a megújítandó lakókörnyezetben való munkavégzésre, illetve a kapcsolatteremtésre a foglalkoztatás, képzés tárgyában tevékenykedő vállalkozásokkal a jövőbeni továbbfoglalkoztatás miatt	A munkahelyteremtést megvalósító vállalkozások, beruházások támogatása	megvalósult
	foglalkoztatási szint növelése az eltartottak munkába vonásával, a részmunkaidős foglalkoztatás támogatása, idősebb munkavállalók munkaerőpiaci reintegrációjának támogatása bértámogatás és a közhasznú munka formájában. A szegregátumban élők pozitív diszkriminációja a foglalkoztatási programokban	Közmunka programok és foglalkoztatási programok kidolgozása a Regionális Munkaügyi Központtal együttműködve, amelyek a hátrányos helyzetűek foglalkoztatását elősegítik	megvalósult

Ágazat		Korábbi IVS anti-szegregációs tervének tervezett intézkedései	Megjegyzés
		A szegregátumban élők pozitív diszkriminációja a foglalkoztatási programokban	megvalósult
		A szegregált területen élők beiskolázásának elősegítése a foglalkoztatás érdekében. Az önkormányzat a foglalkoztatási tanácsadó, a családsegítő szolgálat és civil szervezetek tevékenységét segíti ezen a területen.	megvalósult
	A szegregált területen élő tartós munkanélküliek számára képzéssel, életvezetési, mentálhigiéniai tanácsadással egybekötött foglalkoztatási programok indítása szükséges.	A szegregátum területén élők munkába integrálását segítő program kidolgozásai	nem valósult meg (nem releváns, mert a közmunka program keretein belül történik, ami nem korlátozódik csupán a szegregátumokra)
	A jelenlegi szakképző intézmények fenntartói rendjének felülvizsgálatával olyan képzési rendszert kell kialakítani, mely a munkaerőpiaci igényeknek jobban megfelel, illetve kellőképpen rugalmas, és felnőttképzés keretében az átképzést is biztosítani tudja	A jelenlegi szakképző intézmények fenntartói rendjének felülvizsgálatával olyan képzési rendszer kialakítása, mely a munkaerőpiaci igényeknek jobban megfelel és a felnőttképzés keretében az átképzést is biztosítani tudja.	megvalósult

Ágazat		Korábbi IVS anti-szegregációs tervének tervezett intézkedései	Megjegyzés
	A munkahelyteremtés elősegítése érdekében a városnak vállalja, hogy beruházások esetén azt a pályázót részesíti előnyben, aki a munkafolyamatok során helyi munkanélküliek foglalkoztatását vállalja	Az önkormányzat a közbeszerzések során előnyben részesíti azt a pályázót, aki helyi munkanélküliek foglalkoztatását vállalja	megvalósult
		Szükséges a képzések és a foglalkoztatások összehangolása, olyan képzések indítása, amelyek alkalmasak arra, hogy az alacsony státuszú, hátrányos helyzetű munkavállalók a képzések által munkához jussanak.	megvalósult
	A képzési programok kialakításába és a célcsoporthoz való eljuttatásába be kell vonni a helyi civil szervezeteket, a roma civil szervezetet valamint a Cigány Nemzetiségi Önkormányzatot	Képzési-foglalkoztatási program kidolgozása a civil szervezetekkel, a roma civil szervezettel és CKÖ-tal	megvalósult
A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása	az önkormányzat törekszik az alacsony státuszú lakosokat érintő hátrányok, oktatási, munkaerő-piaci, közszolgáltatásokat érintő hozzáférési problémák felszámolására	E-közigazgatási rendszer fejlesztése	megvalósult
	Rendeleteivel elősegíti a gyermekjóléti alapellátás és az utcai szociális munka elérhetőbbé tételét	Rendelet az gyermekjóléti és utcai szociális munka elérhetőbbé tételére	megvalósult

5.3 Anti-szegregációs intézkedési terv

5.3.1 A szegregáció mérséklését vagy megszüntetését célzó intézkedések

5.3.1.1 Anti-szegregációs célok

Kiskőrös elemi érdeke és célja, hogy az egyenlő hozzáférés, az esélyegyenlőség és az integráció biztosításának elve az élet minden területén megvalósuljon a városban. Ehhez a lakhatási feltételek biztosítása mellett – széleskörű együttműködésen alapuló – többféle: szociális, képzési, foglalkoztatási, a szolgáltatásokhoz való hozzáférést javító intézkedések együttesével javasolt hozzájárulni. Az alacsony státuszú lakosok integrációja előmozdításának elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl olyan szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik munkaerő-piaci hátrányaikat, javítják foglalkoztatási esélyeiket, hozzájárulva ezzel az alacsony státusz megváltozásához.

4. táblázat: Az anti-szegregációs terv horizontális céljai és alcéljai

Horizontális célok	Alcélok
1. Az esélyegyenlőség biztosítása a város minden fejlesztési beavatkozásánál, annak figyelembe vételével, hogy semmilyen fejlesztés nem járulhat hozzá a településen belüli, vagy kívüli szegregáció kialakulásához és erősödéséhez Az esélyegyenlőség, a szegregáció-mentesség biztosítása a településen	
2. Oktatási integráció biztosítása	Az iskolai sikeresség feltételeinek megteremtése A lemorzsolódás csökkentése
3. Az alacsony státuszú lakosság foglalkoztatási helyzetének javítása	A rendszeres munkajövedelemmel rendelkezők számának emelkedése Az elsődleges munkaerő-piacon megjelenők számának növekedése
4. A szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása	A szociális szolgáltatások színvonalának emelkedése Új szociális szolgáltatások biztosítása
5. Közösségi terek biztosítása	A szabadidő hasznos eltöltése feltételeinek biztosítása Az iskolán kívüli, iskolai sikerességet segítő, programok helyszíneinek biztosítása Minden korosztály részére biztosítani a közösségi tereket

A településen található szegregátumok megszüntetése rövidtávon nem lehetséges. Ezen területeken ezért legfőbb cél, hogy a rossz állagú ingatlanok felszámolásával, a mobilizációs lehetőségek megteremtésével a szegregációt oldjuk, a szegregátumokban élők számát csökkentsük. Emellett, hogy a területek rehabilitációjával megteremtsük az élhető lakókörnyezetet.

Az anti-szegregációs terv terület specifikus céljai:

- Mobilizációs program kidolgozása az alacsony státuszú lakosság koncentrációjának csökkentése érdekében
- Az egészségre ártalmas tényezők megszüntetése: illegális szeméttelrakók felszámolása
- A hiányzó járdák és pormentes útburkolatok kialakítása

5.3.1.2 Általános – horizontális anti-szegregációs intézkedések

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése és ezen belül a területi vagy más típusú szegregáció feloldása, Kiskőrös számára a fenntartható városfejlődés egyik záloga. Ennek tudatában a város messzemenőig figyelembe veszi a jövőben megvalósuló fejlesztéseinél, hogy azok nem okozhatják sem horizontálisan, sem területileg a szegregáció kialakulását, vagy erősödését.

Az anti-szegregációs beavatkozások egyes elemei megkülönböztethetők a szerint, hogy az adott beavatkozás „kemény” (alapvetően fizikai jellemzők szerint mérhető, pl. infrastrukturális) vagy „puha” (alapvetően humán tényezőkre irányuló) jellegű-e. Általában elmondható, hogy önmagában a kemény, illetve a puha beavatkozás ritkán vezet eredményre, hatásos és maradandó eredmény ezek optimális kombinációjával érhető el. Ennek megfelelően a város által alkalmazott intézkedések tartalmazznak kemény és puha elemeket egyaránt.

A városvezetés meggyőződése, hogy az esélyteremtés legfontosabb eszközét a megfelelő színvonalú és mindenki számára hozzáférhető oktatás jelenti. Ugyanakkor már az óvodába lépés előtt szükségesek olyan fejlesztések, melyek a korai fejlesztés és egyéb szociális szolgáltatások körébe tartoznak. Ennek érdekében Biztos Kezdet Gyerekházat kialakítása és működtetése javasolt. Itt lehetőség nyílik többek között a szülők pedagógia és pszichológiai tudásának bővítésére, a szülői kompetenciák fejlesztésére is.

Az óvodai nevelésben résztvevő feladat-ellátási helyek között a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egyenletes eloszlását biztosítani kell.

A településen élő gyermekek körében magas a sajátos nevelési igényű (SNI) és a beilleszkedési, tanulási és magatartási problémákkal (BTM) küzdő gyermek. Ezért a Biztos Kezdet Gyerekház mellett az óvodai feladatellátási helyeken növelni kell a gyógypedagógus óvónők számát. Az óvodában heti egy alkalommal biztosítani szükséges Alapozó terápiát az 5. életévet betöltött gyermekek részére. A terápia rendkívül alkalmas a képességek sokirányú fejlesztésére, esetleges képességbeli hiányosságok pótlására, illetve a megkésett beszédfejlődésű, valamint a különböző részfunkció zavaros (térirány zavaros, dyslexia, dysgráfia veszélyeztetett) gyermekek fejlesztésére. Nagyon jól alkalmazható továbbá figyelem- és magatartás zavaros gyermekek kezelésére is.

A devianciák kiszűrése, a megfelelő fejlődés és a sikeres felnőtté válás érdekében létre kell hozni egy szakmaközi hálózatot, amely a rendszeresen megtartott szakmai műhelyek keretében összehangoltabb, eredményesebb és hatékonyabb szolgáltatásokat tud biztosítani, a szükséges jelzőrendszer kialakításával. A hálózatban az alábbi szakterületek képviselői kerülnek meghívásra:

közköztatási intézmények munkatársai, egészségügyi intézmények, szociális és családsegítő munkatársak, igazgatási és foglalkoztatási intézmények munkatársai.

A hátrányos helyzetű általános iskolás tanulók egyéni és csoportos fejlesztését, illetve a szabadidő hasznos eltöltését célzó tanoda létrehozása szükséges. A nem formális tanulási módszerekre épülő kompetencia-fejlesztés elősegíti az iskolai sikerességet és erősíti a továbbtanulási motivációkat. Emellett egy ifjúsági információs és tanácsadó irodát szükséges létrehozni, amely jól megközelíthető a célcsoport számára. Az információs pont mellett egy olyan közösségi teret, helységet szükséges kialakítani, ahol alacsony küszöbű, ifjúságsegítő szolgáltatásokkal és erre épülő strukturált programokkal, foglalkozásokkal segítjük az ifjúsági korosztályt.

A hátrányos helyzetű gyermekek lemorzsolódásának megelőzése, az utcai devianciák, a fiatalkori bűnözővé válás elkerülése és a BTM nehézségekkel küzdő gyermekek problémáiban való segítségnyújtás biztosítása érdekében Kortárs-segítők képzése javasolt. A KLIK helyi tankerületével együttműködve segíteni szükséges az iskolai dropprevenció, a stressz prevenció és a családi életre nevelés témakörökből rendhagyó órák rendezését. A kortárscsoport fontos helyszín a serdülők számára, hogy elsajátítsák a személyiségfejlődésükhöz szükséges készségeket, a társas viselkedési formákat.

Civil fórum létrehozásával, a civil szervezetek esélyegyenlőséget előmozdító tevékenységeik elősegítésével, az erre irányuló szemléletváltás érdekében képzést javasolt szervezni a településen működő civil szervezetek részére.

Nyári napközi biztosítása szükséges, nyári étkeztetéssel, a hátrányos helyzetű tanulók részére.

A megfelelő színvonalú szociális munka biztosítása érdekében rendkívül fontos a szociális területen dolgozók továbbképzése. Új gyakorlatok, lehetőségek megismerésére és újfajta tevékenységek bevezetésére van szükség. Emellett rendkívül fontos, hogy a segítő szakemberek számára támogatást nyújtson az önkormányzat a segítő munka során jelentkező testi, szellemi, érzelmi kimerülés megelőzése érdekében, a családsegítő munka fejlesztésében.

A szegregátumokban élő érettségizett fiatalok részére felnőttképzést javasolt szervezni a szociális ágazatban. Szociális gondozó és ápoló, szociális asszisztens, ifjúságsegítő, idősgondozó képzettségek megszerzését célszerű támogatni.

Az alacsony státuszú lakosok foglalkoztatásának elősegítése érdekében az önkormányzat előnyben részesíti a beruházások során azon vállalkozásokat, akik alacsony státuszú lakosságból választanak munkavállalókat. Számukra helyi adókedvezmény biztosítása javasolt.

6. táblázat Az anti-szegregációs terv tervezett, horizontális intézkedései

Horizontális cél	Megvalósítást célzó intézkedés	Felelős	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósulás lehetséges időtávja
1. Oktatási integráció biztosítása	A HHH gyerekek aránya kiegyenlítetttségének biztosítása az óvodai feladatellátási helyek között	polgármester	Nem releváns	2015-
	Alapozó terápia biztosítása szűrést követően az 5. életévét betöltött óvodások részére	Óvodavezető	Saját forrás	2016-

Horizontális cél	Megvalósítást célzó intézkedés	Felelős	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósulás lehetséges időtávja
	Az óvodapedagógusok ösztönzése gyógypedagógus végzettség megszerzésére, beiskolázás	Polgármester	Saját forrás	2015-
	Nyári napközi biztosítása, étkeztetéssel	Polgármester	Saját forrás és/vagy TOP szociális városrehabilitáció	2015-
	Tanoda létrehozása	Polgármester	Saját forrás és EFOP	2016-
	Iskolabusz járatok fejlesztése, új járatok beindítása	Polgármester	Saját forrás	2016-
	Kortárs-segitők képzése	szociális intézmény vezetője	Saját forrás és/vagy TOP szociális városrehabilitáció	2016-
	HHH középiskolás diákok ösztöndíj támogatási rendszerének kialakítása és megvalósítása	Polgármester	Saját forrás	2015-
	Ifjúsági információs és tanácsadó iroda létrehozása	polgármester	saját forrás, EFOP	2017-
	Drogprevenció	szociális intézmény vezetője	Saját forrás	2016-
2. Az alacsony státuszú lakosság foglalkoztatási helyzetének javítása	Alacsony státuszú lakosokat foglalkoztató vállalkozások adókedvezményben részesítése	Polgármester	Saját forrás	2015-
	Szociális szövetkezet létrehozásának megteremtése	Polgármester	Saját forrás, majd EFOP, vagy GINOP-forrás	2016-
	Felnőttképzés biztosítása a szociális ágazatban	Polgármester	saját forrás	2016-
3. A szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása	A korai fejlesztés érdekében Biztos Kezdet Gyerekház, vagy Biztos Kezdet jellegű szolgáltatás működtetése/biztosítása	Polgármester	Hazai forrás	2016-

Horizontális cél	Megvalósítást célzó intézkedés	Felelős	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósulás lehetséges időtávja
	Szakmaközi hálózat működtetése, szakmai műhelyek szervezése a jelzőrendszer sikeresebb működése érdekében	Jegyző	Nem releváns	2015-
	Szociális szakemberek továbbképzése	szociális intézmény vezetője	EFOP	2017-
	Tanyagondnoki szolgáltatás fejlesztése	szociális intézmény vezetője	saját forrás	2015-
	Civil Fórum folyamatos munkájának elősegítése, a civil szervezetek részére esélyegyenlőségi képzés és esélyegyenlőséget célzó projektek megvalósítása érdekében projekttervezési képzés biztosítása	polgármester	saját forrás	2015-
4. Közösségi terek biztosítása	A közösségi háznak helyet adó épület alkalmassá tétele a szolgáltatások biztosítására	Polgármester	Saját forrás és/vagy TOP szociális városrehabilitáció	2016-

5.3.1.3 Terület (szegregátum) specifikus anti-szegregációs intézkedések

Mindkét külterületi szegregátum esetében hasonlóak a jelentkező problémák, különbség kizárólag azok mértékében figyelhető meg, így a terület specifikus intézkedések esetében is ugyanazok kerültek meghatározásra. Az egyes területek esetében alapvetően rehabilitációs programok alkalmazására van szükség, ugyanakkor folyamatosan segíteni kell az ott élőket is mobilizációs intézkedésekkel annak érdekében, hogy azon területeken is oldódjon a szegregáció. Továbbá elsődleges feladat a lakókörnyezet rehabilitációja, az illegális személtarakók felszámolása, a területek rekultivációja. Biztosítani kell továbbá az itt élő HHH gyerekek oktatásban, óvodai ellátásban való esélyegyenlőségét és az alacsony státuszú lakosok munkához jutását, valamint javítani szükséges a szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségét.

A közműszolgáltatókkal együttműködve előrefizetős, kártyás mérőórák kihelyezését szükséges kezdeményezni azon családok esetében, ahol a közművek díjhátralék miatt lekötésre kerültek az ingatlanokról, illetve ahol ennek veszélye fenyeget.

7. táblázat Az anti-szegregációs terv tervezett, szegregátum specifikus intézkedései

Szegregátum sorszáma	Konkrét intézkedés/ beavatkozás	Érintett terület specifikus cél	Felelős partner	Lehetséges pénzügyi forrás	Megvalósulás lehetséges időtávja
Alsókommaszáció, Öregszőlő	Mobilizációs program kidolgozása az alacsony státuszú lakosság koncentrációjának csökkentése érdekében	A szegregáció oldása	Polgármester	Saját forrás	2015
Alsókommaszáció, Öregszőlő	Rossz állagú házak elbontása	A szegregáció oldása	Polgármester	TOP és saját forrás	2017-
Alsókommaszáció, Öregszőlő	Kártyás mérőórák elhelyezése	Az elvárható életminőséghez szükséges feltételek elősegítése	szociális intézmény vezetője	Nem releváns	2015-
Alsókommaszáció, Öregszőlő	Illegális szeméttlerakók megszüntetése	Lakókörnyezet rehabilitációja	Polgármester	KEHOP 3. prioritástengely	2016-2020

5.3.1.4 Az anti-szegregációs beavatkozások ütemezése

8. táblázat: Az anti-szegregációs terv intézkedéseinek ütemezése

Intézkedés	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
A HHH gyerekek aránya kiegyenlítettségének biztosítása az óvodai feladatellátási helyek között									
Alapozó terapia biztosítása szűrést követően az 5. életévét betöltött óvodások részére									
Az óvodapedagógusok ösztönzése gyógypedagógus végzettség megszerzésére, beiskolázás									
Nyári napközi biztosítása, étkeztetéssel									
Tanoda létrehozása									
Iskolabusz járatok fejlesztése, új járatok beindítása									
Kortárs-segítők képzése									
HHH középiskolás diákok ösztöndíj támogatási rendszerének kialakítása és megvalósítása									
Ifjúsági információs és tanácsadó iroda létrehozása									
Drogprevenció									
Alacsony státuszú lakosokat foglalkoztató vállalkozások adókedvezményben részesítése									
Felnőttképzés biztosítása a szociális ágazatban									
A korai fejlesztés érdekében Biztos Kezdet Gyerekház, vagy Biztos Kezdet jellegű szolgáltatás működtetése/biztosítása									
Szakmaközi hálózat működtetése, szakmai műhelyek szervezése a									

Intézkedés	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
jelzőrendszer sikeresebb működése érdekében									
Szociális szakemberek továbbképzése									
Tanyagondnoki szolgáltatás fejlesztése									
Civil Fórum folyamatos munkájának elősegítése, a civil szervezetek részére esélyegyenlőségi képzés és esélyegyenlőséget célzó projektek megvalósítása érdekében projekttervezési képzés biztosítása									
A közösségi háznak helyet adó épület alkalmassá tétele a szolgáltatások biztosítására									
Illegális személtlerakók megszüntetése									

5.3.2 A tervezett fejlesztések szegregációs hatásainak kivédésére hozott intézkedések

A projektfejlesztés során általánosan tartózkodni kell attól, hogy bármilyen beavatkozás esélyegyenlőtlenséghez, diszkriminációhoz, szegregációhoz, vagy ezek konzerválódásához járuljon hozzá. A projektfejlesztés dokumentumainak, a település stratégiai dokumentumainak és a település helyi rendeleteinek elkészítésekor ugyanezen elvek kell, hogy érvényre jussanak.

A projektfejlesztés során alapvető érdek a tervezett tevékenységek társadalmi elfogadottsága. Mind az előkészítés, mind a megvalósítás során biztosítani szükséges a társadalmi párbeszéd lehetséges formáit.

Célirányos kampányt szükséges minden fejlesztés, program, a település életét befolyásoló esemény, illetve a településen megjelenő szolgáltatás, esemény széles körű megismertetésére, a hátrányos helyzetű csoportok tájékoztatására.

5.3.3 A szegregációt okozó folyamatok megváltoztatására, hatásuk mérséklésére teendő intézkedések

A társadalmi szegregációt csökkentő intézkedések:

- Segély helyett munka: közhasznú és közcélú munkák;
- A pénzbeli szociális juttatások egyre nagyobb részének természetbeni ellátásként való biztosítása (pl.: rendkívüli szociális segély, és rendkívüli gyermekvédelmi támogatás esetében különösen);
- A pénzbeli ellátások mellé szociális szolgáltatás (pl.: adósságkezelési szolgáltatás);

- Megfelelő információk beszerzése a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókról;
- Az oktatási infrastrukturális fejlesztések összekapcsolódása a szükséges szakmai (tartalmi, módszertani) fejlesztésekkel;
- A kompetencia alapú és integrált szemléletű korszerű pedagógiai módszerek alkalmazása (és ehhez a pedagógusok képzése);
- Az oktatás hatékonyságának, eredményességének javítása érdekében az oktatási szektorban dolgozók szakmai kompetenciáinak fejlesztése, korszerűsítése, azaz befektetés az oktatási ágazat humán-erőforrás-fejlesztésébe;
- Az oktatási intézmények vezetői szabályozzák a hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók nyilvántartásának rendjét, az adatszolgáltatás tartalmát és gyakoriságát;
- A város, az általa fenntartott intézményekben többlet-forrásokat biztosít azoknak az intézményeknek, amelynek a tanulói között nagyobb számban vannak jelen a hátrányos helyzetűek;
- A városi esélyegyenlőségi programmal összhangban törekedni kell a kirívóan magas fogyatékos minősítési arányok visszaszorítására, az alacsony óvodáztatási arányok további javítására, az oktatási szolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés biztosítására és a halmozottan hátrányos helyzetűek lemorzsolódásának csökkentésére;
- Egyenlőség az egészségért egészségügyi program bevezetése.

Fentiek mellett kiemelten kell kezelni a szegregációban élők foglalkoztathatóságát. Olyan munkát kell biztosítani, ami segíti a többségben alacsony iskolai végzettségűek munkavállalását. A programnak elsősorban az érintettek mentális és társadalomban elfoglalt helyzetén kell változtatnia. Célja, hogy a résztvevők hosszútávon, lépésről-lépésre jobb élethelyzetbe kerüljenek.

Közvetett beavatkozásokkal csökkenthetőek a negatív térbeli folyamatok. A fejlesztések térbeli mintázatát úgy kell megtervezni, hogy a szegregált állapotot mérséklő intézkedések prioritást élvezzenek, és semmiképpen ne alakuljon ki újabb szegregátum. Önkormányzati bérlakások esetében lehetőség van egyfajta átgondolt lakás-kiutalási rendszer kialakítására, amely nagyobb hangsúllyal veszi figyelembe az anti-szegregációs szempontok érvényesítését.

5.3.4 Az Anti-szegregációs Program megvalósításának nyomon követése – monitoring

Az önkormányzat Integrációs kerekasztalt hoz létre. A Kerekasztal tagjai közé meghívja Kiskőrös Cigány Nemzetiségi Önkormányzatát, a program megvalósításába bevont (szociális, köznevelési) intézmények vezetőit, illetve a releváns civil szervezeteket. A Kerekasztal látja el a Programban leírt tervezett intézkedések monitoringját is.

A Kerekasztal folyamatosan nyomon követi a projektek megvalósítását, gondoskodik az érintettek véleményének kikéréséről, alternatív javaslatok felvetéséről, a megvalósult intézkedésekkel kapcsolatos elégedettség méréséről. A feladatok teljesítéséről, a fejlesztések állásáról az egyes intézkedések felelősei félévente beszámolnak a képviselőtestületnek. A Kerekasztal monitoring munkája kiterjed az egyes intézkedések relevanciájának vizsgálatára is.

Kiskőrös Város Önkormányzata a fennhatósága alatt álló valamennyi terület egészére nézve kötelezettséget vállal az Anti-szegregációs Intézkedési Tervben foglaltak érvényesítésére. A fennhatósága, felügyelete alá tartozó szervek és intézmények tekintetében kötelezővé teszi, hogy döntéseik, tevékenységük során a kialakult területi és/vagy etnikai szegregációs folyamatok megfordítására kell törekedjenek, azok a szegregációt semmilyen formában nem segíthetik elő.

6 A stratégia külső és belső összefüggései

6.1 Külső összefüggések

6.1.1 Illeszkedés EU 2020 tematikus célkitűzéseire

Az alábbi fejezetben a város középtávú célrendszere tematikus célkitűzéseinek és az EU 2020 11 tematikus célkitűzés és beruházási prioritás rendszerének kapcsolatát mutatjuk be.

Kiskőrös város ITS-e 3 tematikus célkitűzést jelölt ki, az alábbiak szerint:

- **T1: A környezeti szempontból fenntartható városi infrastruktúra kialakítása Kiskőrösön**
- **T2: A humán szolgáltatások fejlesztése, a társadalmi integráció erősítése a lakosság életminőségének javítása érdekében**
- **T3: A helyi értékekre épített gazdaságfejlesztés Kiskőrösön**

Az ITS keretében tervezett fejlesztési célkitűzések illeszkedését az EU tematikus célkitűzésekhez és beruházási prioritásokhoz a következő táblázat mutatja be.

7. táblázat Az ITS keretében tervezett fejlesztések illeszkedése az EU tematikus célkitűzésekhez és beruházási prioritásokhoz

ITS Tematikus célok	Kapcsolódó EU tematikus célok	Kapcsolódó EU beruházási prioritások
T1.: A környezeti szempontból fenntartható városi infrastruktúra kialakítása Kiskőrösön	6. a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása	e) a városi környezetfejlesztést célzó intézkedések, ideértve a rozsdáövezetek helyreállítását és a légszennyezettség csökkentését is
	4. az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban	e) minden típusú területi egységben, különösen a városokban alacsony szén-dioxidkibocsátású fejlesztési stratégiák támogatása, beleértve a fenntartható városi mobilitás előmozdítását és a releváns adaptációs intézkedések negatív hatásainak enyhítését
T2.: A humán szolgáltatások fejlesztése, a társadalmi integráció erősítése a lakosság életminőségének javítása érdekében	4. az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban	c) az infrastrukturális létesítményekben, beleértve a közcélú épületeket és a lakásépítési ágazatban az energiahatékonyság és a megújuló energia támogatása
	9. A társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem	a) beruházás a nemzeti, regionális és helyi fejlődést szolgáló egészségügyi és szociális infrastruktúrába, az egészségügyi státuszbeli

ITS Tematikus célok	Kapcsolódó EU tematikus célok	Kapcsolódó EU beruházási prioritások
		egyenlőtlenségek csökkentése, valamint átállás az intézményi szolgáltatásokról a közösségi alapú szolgáltatásokra b) a rászoruló városi és falusi közösségek és térségek fizikai rehabilitációjának, valamint gazdasági és társadalmi fellendülésének támogatása d) aktív befogadás, különös tekintettel a foglalkoztathatóság javítására e) a társadalom peremére szorult közösségek - például romák - integrációja
	10. az oktatásba, és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében	a) beruházás az oktatásba, készségekbe és az egész életen át tartó tanulásba oktatási és képzési infrastruktúrák kifejlesztésével
T3: A helyi értékekre épített gazdaságfejlesztés Kiskőrösön	1. a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció megerősítése	b) a vállalatok K+I beruházásainak, a vállalkozások és K+F központok és felsőoktatási intézmények egymás közötti kapcsolatainak és szinergiáinak kialakításának támogatása, különösen a termék- és szolgáltatásfejlesztés elősegítése, technológiaátadás, szociális innováció és közszolgálati alkalmazások, keresletélénkítés, hálózatépítés, klaszterek és nyílt innováció intelligens specializáció által
	3. a kkv-k, (az EMVA esetében) a mezőgazdasági, illetve (az ETHA esetében) a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének a növelése	c) a termék- és szolgáltatásfejlesztésre irányuló korszerű kapacitások támogatása, létrehozása d) a kkv-k kapacitásainak támogatása a növekedés és innováció érdekében e) a kis- és középvállalkozások versenyképességének növelése a vállalkozások és munkavállalók alkalmazkodóképességének elősegítése és a humántőke-beruházások növelése révén

ITS Tematikus célok	Kapcsolódó EU tematikus célok	Kapcsolódó EU beruházási prioritások
	4. az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban	a) megújuló energiaforrások gyártásának és forgalmazásának támogatása b) a vállalkozásokban az energiahatékonyság és a megújuló energia használatának elősegítése
	8. a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása	b) foglalkoztatás-barát növekedés támogatása a területi stratégiákban foglalt endogén potenciálok fejlesztése által a speciális területeken, beleértve a hanyatló ipari régiók szerkezetváltását, továbbá a különös természeti és kulturális erőforrásokhoz való hozzáférés növelését, valamint ezen erőforrások fejlesztését c) helyi fejlesztési kezdeményezések és szomszédos szolgáltatásokat nyújtó struktúrák támogatása új munkahelyek teremtése érdekében, amennyiben ezek a tevékenységek az ESZA alkalmazási körén kívül esnek
	10. az oktatásba, és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében	d) az egész életen át tartó tanulás lehetőségeihez való hozzáférés ösztönzése, a munkavállalók készségeinek és kompetenciáinak naprakésszé tétele, továbbá az oktatási és képzési rendszereknek a munkaerő-piaci igényekhez való jobb igazítása; beleértve a szakoktatás és szakképzés minőségi javítását, valamint a gyakornoki rendszerek és munkaalapú tanulás kialakítását, mint pl. a duális képzési rendszerek

OFTK-hoz
illeszkedés

6.1.2 Illeszkedés az országos és megyei területfejlesztési tervdokumentumokhoz

A 2014. januárban elfogadott Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) négy hosszú távú – 2030-ig szóló – átfogó fejlesztési célt és ezek elérése érdekében tizenhárom specifikus célt, köztük hét szakpolitikai jellegű és hat területi célt fogalmaz meg.

Szakpolitikai célok:

- Versenyképes, innovatív gazdaság
- **Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és ellátás, az élelmiszer-feldolgozóipar fejlesztése**
- Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség- és sportgazdaság
- Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I
- **Értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom**
- Jó állam, szolgáltató állam és biztonság
- Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme

Területi célok:

- Az ország makro-regionális szerepének erősítése
- **A többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat**
- **Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése**
- Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése
- **Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés elősegítése**
- **Összekapcsolt terek: az elérhetőség és mobilitás biztosítása**

A fent bemutatott OFTK specifikus célok közül a vastag betűvel kiemelték esetében mutatható ki kapcsolat a Kiskőrös város ITS-ében meghatározott tematikus célkitűzések vonatkozásában.

8. táblázat: A városi tematikus célok és az OFTK-ban megadott specifikus célkitűzések közötti kapcsolódás

ITS Tematikus célok	Kapcsolódó OFTK specifikus cél	A kapcsolódás rövid bemutatás
T1.: A környezeti szempontból fenntartható városi infrastruktúra kialakítása Kiskőrösön	Az OFTK célkitűzései közül elsősorban a 4. átfogó célhoz – Térségi potenciálra alapozott, fenntartható térszerkezet – kapcsolódó alábbi specifikus céllal határozható meg közvetlen kapcsolódás: - Összekapcsolt terek: az elérhetőség és a mobilitás biztosítása	Az OFTK célja a társadalmi mobilitást támogató közlekedési infrastruktúra kialakítását hangsúlyozza, beleértve a városon belüli közlekedést, a foglalkoztatási központok elérhetőségének biztosítását és az országos szinten szükséges fejlesztéseket. Kiskőrös szempontjából a közlekedés infrastruktúra fejlesztése kiemelt terület, a meglévő szűk keresztmetszetek felszámolásával.

ITS Tematikus célok	Kapcsolódó OFTK specifikus cél	A kapcsolódás rövid bemutatás
	Ugyancsak kapcsolódás mutatható ki az 1 átfogó célhoz kapcsolódó - Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és – ellátás specifikus célkitűzéssel.	Az OFTK ezen célkitűzés hangsúlyozza a vidéki értékekre és az ott történő települési infrastrukturális és szolgáltatási fejlesztésekre alapozva a vidéki életforma presztízsének javítását, a fiatalok vidékre településének ösztönzését. Kiskőrösön mind a közterületi, mind az intézményi infrastruktúra egy része beavatkozást, fejlesztést igényel, melynek eredményeként a lakosság életminőségének javulása és a település népességmegtartó erejének növekedése várható.
	Az OFTK esetében emellett a 3. átfogó célhoz - Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme – kapcsolódó alábbi specifikus céllal is szoros kapcsolódás mutatható ki: - 7. Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, és környezetünk védelme	Az OFTK-ban megfogalmazott cél többek között az élelmiszer-, az energia-, a környezet-, valamint a klímabiztonság megteremtésére, az egészséges ivóvíz ellátás, az élővilág sokféleségének, a tájak sokféleségének és értékeinek, illetve az épített örökség értékeinek megőrzésére, illetve az egészséges élet környezeti feltételeinek és jobb minőségének biztosítására koncentrál. A településen az infrastruktúra fejlesztések megvalósítása az OFTK idézett részében megfogalmazott környezeti célok és elvek mentén történik meg.
T2.: A humán szolgáltatások fejlesztése, a társadalmi integráció erősítése a lakosság életminőségének javítása érdekében	Az OFTK célkitűzései közül elsősorban a 4. átfogó célhoz – Térségi potenciálra alapozott, fenntartható térszerkezet – kapcsolódó alábbi specifikus célokkal határozható meg közvetlen kapcsolódás: - Vidéki térségek népességeltartó képességének növelése - Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés - Értéktudatos és szolidáris, öngondoskodó társadalom	Az OFTK célként fogalmazza meg az elmaradott vidéki térségek felzárkóztatását, a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítását és a foglalkoztatás növelését a hátrányos helyzetű vidéki térségekben. Kiskőrös, mint térségi központ esetében a cél értelmezése a város és kistérsége, illetve a járás vonatkozásában releváns és fontos. Meg kell említeni továbbá a kulturális hagyományok és örökség megőrzését, az identitás erősítését, a közösségi és családi életre nevelés, az öngondoskodási képesség és a társadalmi befogadás, felelősségvállalás, és szolidaritás erősítését, mint a város fejlesztés szempontjából kiemelt célkitűzést.

ITS Tematikus célok	Kapcsolódó OFTK specifikus cél	A kapcsolódás rövid bemutatás
T3: A helyi értékekre épített gazdaságfejlesztés Kiskőrösön	Az OFTK célkitűzései közül elsősorban a 4. átfogó célhoz – Térségi potenciálra alapozott, fenntartható térszerkezet – kapcsolódó alábbi specifikus céllal határozható meg közvetlen kapcsolódás: - Területi különbségek csökkentése, térségi felzárkóztatás és gazdaságösztönzés	Az OFTK célja egyebek mellett a leszakadó, hátrányos helyzetű térségek, külső és belső perifériák fejlesztését nevesíti speciális gazdaságpolitikai eszközökkel, a saját meglévő társadalmi és gazdasági erőforrásai kibontakoztatásával. Kiskőrös számára az ország gazdasági és társadalmi vérkeringésébe való bekapcsolódás a jövő tekintetében kiemelkedő, létfontosságú települési célkitűzés.
	Ugyancsak az OFTK 4. átfogó célhoz kapcsolódó specifikus cél: - Többközpontú térszerkezetet biztosító városhálózat	Az OFTK egyebek mellett a városok sajátos gazdasági profiljával történő fejlesztését hangsúlyozza, mely a kedvező adottságokkal rendelkező Kiskőrös esetében is kiemelt fontosságú célkitűzés.
	Emellett az 1. átfogó célhoz - Értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés – kapcsolódó - Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és –ellátás specifikus céllal is szoros kapcsolódás mutatható ki.	Az OFTK célja hangsúlyozza a vidéki térségek népességeltartó és népességmegtartó képességének javítását, az agrártermelés, az élelmezési és élelmiszerbiztonság megteremtését, a vidéki gazdaság létalapjainak biztosítását. Kiskőrös, mint vidéki kisváros, alapvetően kötődik a mezőgazdasági termeléshez és az élelmiszer feldolgozáshoz. Adottságai jelentős mértékben kötik az agrárgazdasághoz, s ez a jövő fejlesztései szempontjából kiemelt szempont.

Megyei
területfejlesztési
konceptióhoz /
programhoz
illeszkedés

Bács-Kiskun megye 2014.-ben elfogadott területfejlesztési koncepciója négy átfogó, három tematikus és öt területi célt jelöl ki.

9. táblázat: A megyei szintű célrendszerhez való kapcsolódás

ITS Tematikus célok	Kapcsolódó megyei területfejlesztési koncepció / program célkitűzés	A kapcsolódás rövid bemutatás
T1.: A környezeti szempontból fenntartható városi infrastruktúra kialakítása Kiskőrösön	Bács-Kiskun megyei területfejlesztési program tematikus céljai közül: - Élhető és életképes vidék - A megye belső kohézióját és makrotárségi integrációját szolgáló intézményi és infrastrukturális fejlesztések	A megyei program megjelölt két tematikus célkitűzése egyrészt a vidék (ebben az értelmezésben a vidéki térségek) életképességének és életképességének javítását, valamint az egész megyét érintő, belső területi és makrotárségi hatással bíró infrastrukturális fejlesztéseket célozza meg így a városi célkitűzés kapcsolódása egyértelműen kimutatható annak alapvetően infrastruktúra fejlesztési tartalma miatt.
T2.: A humán szolgáltatások fejlesztése, a társadalmi integráció erősítése a lakosság életminőségének javítása érdekében	Bács-Kiskun megyei területfejlesztési program tematikus céljai közül: - Élhető és életképes vidék - A megye belső kohézióját és makrotárségi integrációját szolgáló intézményi és infrastrukturális fejlesztések	A megyei program megjelölt két tematikus célkitűzése egyrészt a vidék (ebben az értelmezésben a vidéki térségek) életképességének és életképességének javítását, valamint az egész megyét érintő, belső területi és makrotárségi hatással bíró infrastrukturális fejlesztéseket célozza meg így a városi célkitűzés kapcsolódása egyértelműen kimutatható annak alapvetően infrastruktúra fejlesztési tartalma miatt. A megyei program célrendszere közvetlenül nem jelenít meg humán célkitűzést, azonban a kapcsolódó 6. prioritás (Közösségek önszervező, öngondoskodó és együttműködési készségének kibontakoztatása) kifejezetten a humánerőforrás fejlesztésére fókuszál.
T3: A helyi értékekre épített gazdaságfejlesztés Kiskőrösön	Bács-Kiskun megyei területfejlesztési program tematikus céljai közül: - Gazdasági versenyképesség erősítése, innovatív gazdaság a KKV szektor megerősítésével" célkitűzéssel.	A megyei program idézett tematikus célkitűzése a megye gazdaságának megerősítését hangsúlyozza, kiemelten fókuszálva a KKV szektor megerősítésére. A városi stratégia releváns célja hasonló módon jelöli meg az elérendő célt, ugyanakkor kiemelten kezeli a gazdaság ágazati sokszínűségének biztosítását, a munkahelyteremtő beruházások támogatását is.

6.1.3 Egyéb helyi fejlesztési és rendezési dokumentumokkal való kapcsolat

6.1.3.1 Illeszkedés a településrendezési eszközökhöz

A településszerkezeti tervben rögzített elképzelések jórészt „tartósak” a beállt és változó területek határai mentén figyelhető meg némi változási igény, amely azonban nem jelenti a terv szerkezeti elemeinek módosítását. A településrendezési szerződések alapján a jellemző módosítási igények a következők: intézményi és lakóterületeken kismértékű sűrítés (beépíthetőség mértéke és épületmagasság növelés) lakó és gazdasági területek kismértékű „cseréje” általában a kialakult funkció érdekében, a gazdasági területeken a további telekosztás érdekében a minimális telekméret csökkentése, illetve a bortermelő mezőgazdasági övezetekben az övezeti előírások szigorításának némi enyhítése.

Fenti folyamatok és különösen a gazdasági területek bővítésének szándéka összhangban állnak „Kiskőrös, mint megyei gazdasági decentrum térségi versenyképességének javítása, a helyi gazdaság szerkezeti megújítása, a város befektető vonzó képességének erősítésével” átfogó céljával, valamint „A helyi értékekre épített gazdaságfejlesztés Kiskőrösön” tematikus célkitűzéssel.

Településrendezési szerződés egy esetben, egy magánszeméllyel került megkötésre. A személy tulajdonát képezi a Kiskőrös, Ady Endre utca 13. szám 1541 hrsz. alatti ingatlan, amely Kiskőrös jelenleg hatályos Településrendezési Terve szerint Kertvárosias lakóterület Lke-2 jelű övezetben van. Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. 30/A § szerinti településrendezési szerződéssel a felek megállapodást kötöttek abból a célból, hogy az említett ingatlanra és környezetére vonatkozóan az Önkormányzat változtassa meg a Településrendezési tervét. A kérelem lényege: az Ady Endre utca szélesítésének kiszabályozása az ingatlan környezetében, valamint előkertés beépítés lehetőségének biztosítása, új családi lakóház létesítéséhez.

A településrendezési szerződés tartalma összhangban áll „A Kiskőrösön elérhető szolgáltatások minőségének javítása, a város népességmegtartó képességének javítása, az élhető települési környezet kialakításával” átfogó céllal, valamint a „T1: A környezeti szempontból fenntartható városi infrastruktúra kialakítása Kiskőrösön” tematikus céllal, amennyiben a lakókörnyezet fejlesztése, és a helyben élők életminőségének javítása a célja.

6.1.3.2 Illeszkedés az önkormányzat gazdasági programjához

Kiskőrös város képviselőtestülete 2015. április 29-én tartott ülésén a 32/2015. számú határozattal fogadta el a város 2014-2019-es ciklikus gazdasági programját. A dokumentum elsődleges célkitűzése, hogy „elősegítse a város gazdasági növekedésének, a lakosság életszínvonal és életminőség javulása feltételeinek megteremtését”, továbbá hogy „előrevetítsen egy, a különböző környezeti, gazdasági, társadalmi változásokhoz rugalmasan alkalmazkodni képes jövőképet, valamint az ennek megvalósításához szükséges infrastrukturális, intézményi, pénzügyi feltételrendszert”.

Mindezek, valamint a programban felvázolt, a gazdasági életet érintő (pl. fürdő), illetve az intézményi infrastruktúrához és a városi közszolgáltatásokhoz kapcsolódó fejlesztési elképzelések alátámasztják a szerves kapcsolódást az ITS tematikus céljai és a gazdasági program célrendszere között.

A korreláció különösen egyértelmű az ITS „A helyi értékekre épített gazdaságfejlesztés Kiskőrösön” illetve „A környezeti szempontból fenntartható városi infrastruktúra kialakítása Kiskőrösön” céljai, valamint a gazdasági programnak a város gazdasági növekedéséhez, a lakossági életszínvonal javulásához kapcsolódó célkitűzése között.

6.1.3.3 A települési környezetvédelmi programmal való összhang

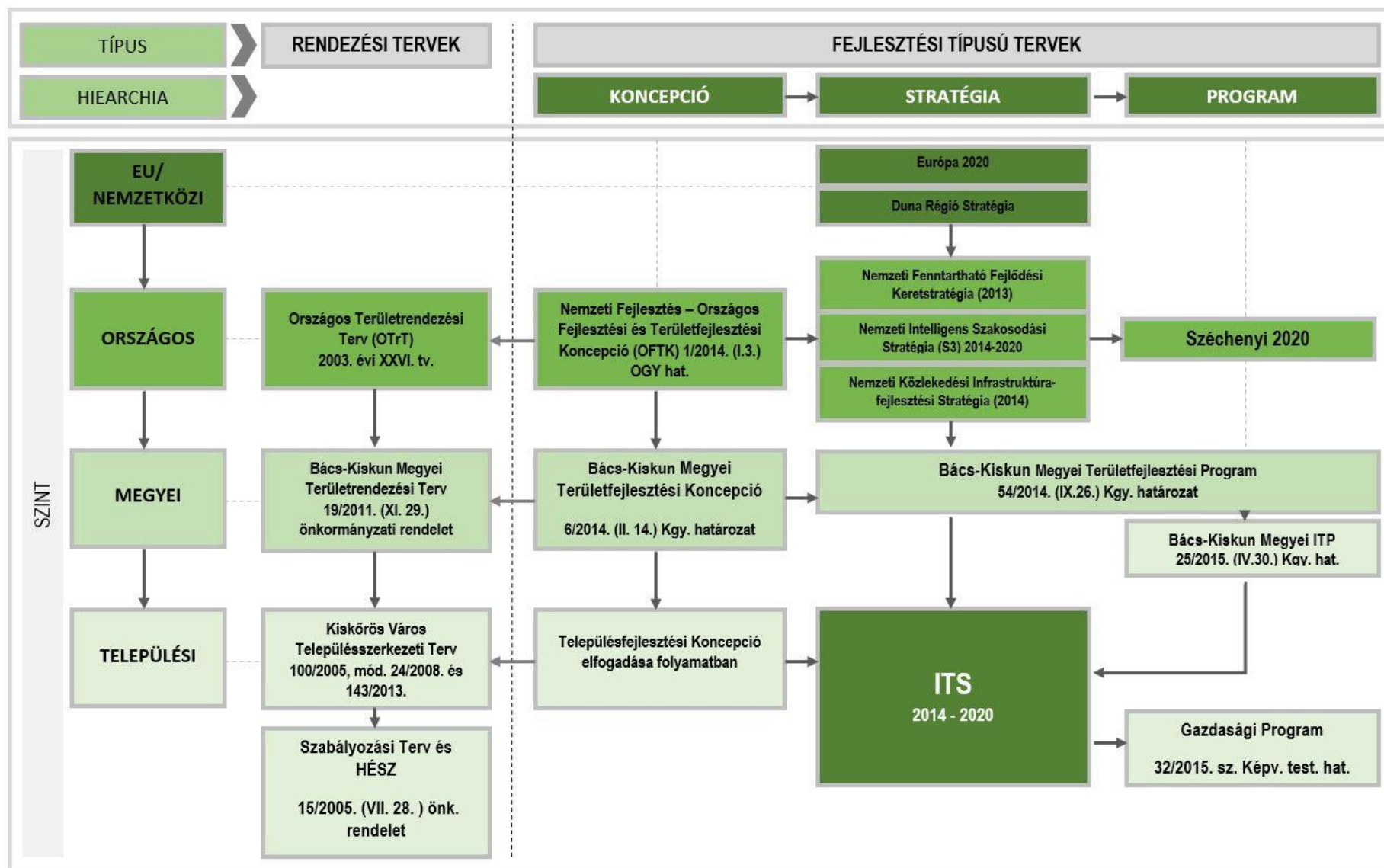
A „Kiskőrös Város Környezetvédelmi Programja 2014-2020” című dokumentum általános célkitűzései egyértelmű illeszkedést mutatnak az ITS célrendszerével. Az alábbi táblázat a környezetvédelmi célok (oszlop) és az ITS tematikus céljai (sorok) közötti kapcsolódást mutatja be:

10. táblázat: Kiskőrös város környezetvédelmi programja és az ITS céljainak kapcsolódása

	A rongálódott környezeti állapot helyreállítása	A környezetkárosító hatások megelőzése	Az emberi egészséget veszélyeztető káros hatások megelőzése	A természeti erőforrásokkal való hatékony, környezettudatos gazdálkodás	Megújuló energiaforrások használata	Lakossági szemléletformálás
T1.: A környezeti szempontból fenntartható városi infrastruktúra kialakítása Kiskőrösön						
T2.: A humán szolgáltatások fejlesztése, a társadalmi integráció erősítése a lakosság életminőségének javítása érdekében						
T3: A helyi értékekre épített gazdaságfejlesztés Kiskőrösön						

	Erős koherencia
	Közepes koherencia
	Gyenge koherencia

6.2 Belső összefüggések

6.2.1 A célok és a helyzetértékelésben bemutatott problémák kapcsolata

Jelen fejezet célja, hogy bemutassa, hogy a stratégiában meghatározott célok teljesülése hogyan és milyen mértékben segíti elő a helyzetfeltáró fejezetekben meghatározott városi és városrészi problémák mérséklődését, illetve hogy a célok milyen mértékben építenek a különböző területi szinteken definiált adottságokra. Az alábbi táblázatokban összefoglalva azonosítottuk a tematikus és területi célok, valamint a problémák és adottságok közötti összefüggéseket, erősségét egy 0-3 skálán, ahol a „0” a kapcsolódás hiányát, míg a „3” érték az erős kapcsolódást jelöli.

11. táblázat A városi szintű középtávú tematikus célok és problémák kapcsolatai

	Városi szintű középtávú tematikus célok			
Városi szintű problémák	T1: A környezeti szempontból fenntartható városi infrastruktúra kialakítása Kiskőrösön	T2: A humán szolgáltatások fejlesztése, a társadalmi integráció erősítése a lakosság életminőségének javítása érdekében	T3: A helyi értékekre épített gazdaságfejlesztés Kiskőrösön	A kapcsolódások összesített erőssége
A népesség száma jelentősen csökken a nagymértékű természetes fogyás miatt	3	2	3	8
Problémát jelent a fiatal képzettek elvándorlása	2	3	3	8
A 45 év felettiek foglalkoztatása jelentős probléma	1	3	3	7
A vállalkozások csökkenő száma	2	2	3	7
A település zöldfelületekben szegény	3	3	1	7
A település környezetében szennyezett a talajvíz	3	1	1	5
A vasút melletti gazdasági területek rendezetlenek	2	1	3	6
A turizmus gazdasági jelentősége csökken	2	1	3	6
A kapcsolódások összesített erőssége	18	16	20	

Ahogy a fenti összefoglaló-értékelő táblából látszik, a városi szintű problémák mérséklése szempontjából a város legfontosabb célkitűzése a „A helyi értékekre épített gazdaságfejlesztés Kiskőrösön”. A települési problémákat közel hasonló mértékben csökkentheti „A környezeti

szempontból fenntartható városi infrastruktúra kialakítása Kiskőrösön” célkitűzés teljesülése. Bár az értékelő táblázat adatai szerint a „A humán szolgáltatások fejlesztése, a társadalmi integráció erősítése a lakosság életminőségének javítása érdekében” tematikus cél a város problémáinak kezelése tekintetében korlátozottabb szerepű, valójában e tematikus cél a település közép és hosszú távú jövőjének alakulása szempontjából komoly jelentőséggel bír.

12. táblázat: A városi szintű középtávú tematikus célok és adottságok kapcsolatai

	Városi szintű középtávú tematikus célok			
Városi szintű adottságok	T1: A környezeti szempontból fenntartható városi infrastruktúra kialakítása Kiskőrösön	T2: A humán szolgáltatások fejlesztése, a társadalmi integráció erősítése a lakosság életminőségének javítása érdekében	T3: A helyi értékekre épített gazdaságfejlesztés Kiskőrösön	A kapcsolódások összesített erőssége
A lakosság iskolai végzettsége megyei összehasonlításban kedvező arányokat mutat	1	2	2	5
A munkanélküliség alacsony Kiskőrösön	1	1	3	5
A város igyekszik a gazdasági igényekhez igazítani a képzéseket	1	3	3	7
A borászat kiemelkedő szerepe – Alföldi Borvidék	1	2	3	6
A zöldfelületi rendszer elemei funkcionálisan sokrétűek	3	1	0	4
Több megújuló energiát hasznosító rendszer kiépítése van folyamatban	3	3	2	8
Alacsony árvíz- és belvízvesztély	3	2	2	7
Kiskőrös területén a gazdasági területek az átlagnál nagyobb mértékben kihasználtak	1	1	3	5
A kapcsolódások összesített erőssége	14	15	18	

Az értékelő táblázatból látható, hogy a Kiskőrös város által megfogalmazott célkitűzések tekintetében – az adottságokra való építkezés tekintetében – kiemelkedik „A helyi értékekre épített gazdaságfejlesztés Kiskőrösön”. „A környezeti szempontból fenntartható városi infrastruktúra kialakítása Kiskőrösön”, valamint „A humán szolgáltatások fejlesztése, a társadalmi integráció

erősítése a lakosság életminőségének javítása érdekében” célkitűzések esetében közel azonos kapcsolatot sikerült ugyanakkor azonosítani. Az adottságok és a célok viszonyában kiemelkednek a gazdasági beruházásokat lehetővé tevő adottságok, amelyek további fejlesztése és minél szélesebb körű funkciókkal történő hasznosítása az egész város fejlődése szempontjából meghatározó lehet.

13. táblázat: A városrészi szintű területi célok és problémák kapcsolatai

Központi városrész		
Városrészi szintű problémák	V1: A Központi városrész funkcionális sokszínűségének további erősítése	A kapcsolódások összesített erőssége
Nagy átmenő forgalom	2	2
Viszonylag kevés zöldfelület található a városrészben	2	2
Részben hasznosított, leromlott állapotú műemléki épületek	3	3
Középületek energetikai korszerűsítése indokolt	3	3
A kapcsolódások összesített erőssége	10	
Keleti városrész		
Városrészi szintű problémák	V2: A Keleti városrész komplex infrastrukturális fejlesztése	A kapcsolódások összesített erőssége
Belvízveszély jellemzi a területet	3	3
A városrészben a környezeti infrastruktúra – pl. csapadékvíz elvezetés – fejlesztésre szorul	3	3
Egyes közösségi terek fejlesztésre, rekonstrukcióra szorulnak	3	3
A rendelkezésre álló gazdaságfejlesztési területek fejlesztésre szorulnak	2	2
A kapcsolódások összesített erőssége	11	

Nyugati városrész		
Városrészi szintű problémák	V3: A lakófunkciók megerősítése, a helyben élők életminőségének javítása a Nyugati városrészben	A kapcsolódások összesített erőssége
A termelő vállalkozások számára nem áll rendelkezésre jelentős ipari terület	3	3
A közlekedési infrastruktúra egyes elemei fejlesztésre szorulnak	3	3
A kapcsolódások összesített erőssége	6	

A Központi városrész esetében, mint látható a városrészi szintű cél alapvetően reflektál a területi problémákra. Látható, hogy mind az energetikai korszerűsítés, mind a műemléki épületek helyzetének rendezése szoros kapcsolódást mutat a céllal. A Keleti városrész esetében „A Keleti városrész komplex infrastrukturális fejlesztése” városrészi cél lényegében minden, a táblázatban megjelölt problémára megoldást kínál, hiszen a célkitűzés esetében alapvetően a környezeti infrastruktúra fejlesztése a domináns irány. A Nyugati városrész kapcsán rögzíthető, hogy mind az alpinfrastruktúra fejlesztése, mind pedig az üzleti környezet minőségi javítása a kapcsolódó területi célkitűzés fókuszában van.

14. táblázat: A városrészi szintű területi célok és adottságok kapcsolatai

Központi városrész		
Városrészi szintű adottságok	V1: A Központi városrész funkcionális sokszínűségének további erősítése	A kapcsolódások összesített erőssége
Az épített értékek és a városi kultúrtörténeti emlékek jelentős része itt található	3	3
Funkciógazdag városrész	2	2
A kapcsolódások összesített erőssége	5	
Keleti városrész		
Városrészi szintű adottságok	V2: A Keleti városrész komplex infrastrukturális fejlesztése	A kapcsolódások összesített erőssége
A városrész gazdasági életében komoly szerepet játszik a turizmus	1	3
A városrészben több szociális illetve oktatási intézmény is található	2	2
A városrészben fejlesztendő gazdasági területek találhatóak	3	3
A kapcsolódások összesített erőssége	8	

Nyugati városrész		
Városrészi szintű adottságok	V3: A lakófunkciók megerősítése, a helyben élők életminőségének javítása a Nyugati városrészben	A kapcsolódások összesített erőssége
A városrészben hangsúlyt kap a turisztikai rekreációs funkció	1	1
Jelentős intézményi ellátottság jellemzi a városrészt	2	2
A kapcsolódások összesített erőssége	3	

Az értékelő táblázatból látható, hogy a Központi városrészhez megfogalmazott célkitűzés jelentős mértékben épít a tényre, hogy az épített értékek és a városi kultúrtörténeti emlékek jelentős része itt található. A Keleti városrész esetében csupán kis mértékben határozza meg a helyi fejlesztéseket, hogy a városrész gazdasági életében komoly szerepet játszik a turizmus, ugyanakkor markáns elem a potenciálisan fejleszthető gazdasági területek megléte.

Ezzel szemben a Nyugati városrész kapcsán a városrészi cél („A lakófunkciók megerősítése, a helyben élők életminőségének javítása a Nyugati városrészben”) közepesen erős korrelációt mutat a városrész intézményi ellátottságával.

6.2.2 A célok logikai összefüggései

Jelen fejezetben a stratégiában meghatározott városi és városrészi célok között azonosítható összefüggéseit mutatjuk be. Az alábbi összesítő táblában azt vizsgáljuk, hogy az egyes területi/városrészi célok teljesülése milyen mértékben segíti elő települési léptékű célok megvalósulását. Az alábbi táblázatban a tematikus és területi célok közötti összefüggések erősségét egy 0-3 skálán azonosítottuk, ahol a „0” a kapcsolódás hiányát, míg a „3” érték az erős kapcsolódást jelöli.

Az alábbi, a különböző célok logikai összefüggéseit összesítő ábra alapján a következő főbb megállapításokat tehetjük:

A Központi városrészben meghatározott fejlesztési cél összességében jelentősebben járulnak hozzá a város fejlődéséhez, mint a másik két városrész fejlesztési céljai.

„A környezeti szempontból fenntartható városi infrastruktúra kialakítása Kiskőrösön” tematikus cél teljesüléséhez a Központi városrész és a Keleti városrész területi céljai járulnak hozzá dominánsan, a Nyugati városrész esetében kitűzött cél a környezeti szempontból fenntartható városi infrastruktúra esetében csak marginálisan jelennek meg.

Az „A helyi értékekre épített gazdaságfejlesztés Kiskőrösön” tematikus cél elérése esetében az Keleti városrészben meghatározott területi cél hozzájárulása kismértékben meghaladja a többi városrész esetében megfogalmazott célok hozzájárulását.

A további tematikus célok eléréséhez a különböző városrészek megközelítőleg azonos erősséggel járulnak hozzá, a célok kitűzése így a központi szerepkör erősítését magába foglaló cél kivételével biztosítja a város kiegyensúlyozott területi fejlődését.

Összességében tehát kijelenthető, hogy a települési szintű tematikus-, valamint a területi célok közel hasonló kohéziós kapcsolatot mutatnak. A táblázatot áttekintve ezzel együtt kijelenthetjük, hogy a települési szintű tematikus célok közül a városrészi célok leginkább az „A környezeti szempontból fenntartható városi infrastruktúra kialakítása Kiskőrösön” célkitűzést támogatják.

15. táblázat: A települési célok logikai összefüggései

Városrészi célok	Városi szintű középtávú tematikus célok			
Városi szintű adottságok	T1: A környezeti szempontból fenntartható városi infrastruktúra kialakítása Kiskőrösön	T2: A humán szolgáltatások fejlesztése, a társadalmi integráció erősítése a lakosság életminőségének javítása érdekében	T3: A helyi értékekre épített gazdaságfejlesztés Kiskőrösön	A kapcsolódások összesített erőssége
Központi városrész				
V1: A Központi városrész funkcionális sokszínűségének további erősítése	3	3	2	8
A kapcsolódások összesített erőssége	3	3	2	
Keleti városrész				
V2: A Keleti városrész komplex infrastrukturális fejlesztése	3	2	3	8
A kapcsolódások összesített erőssége	3	2	3	
Nyugati városrész				
V3: A lakófunkciók megerősítése, a helyben élők életminőségének javítása a Nyugati városrészben	2	2	1	5
A kapcsolódások összesített erőssége	2	2	1	
Kapcsolódások erőssége mindösszesen	8	7	6	

6.2.3 A stratégia megvalósíthatósága

A stratégia megvalósíthatósága számos külső és belső tényezőtől függ; ezek egy részét az önkormányzat közvetlenül biztosíthatja, más részére jelentős befolyása van, míg a tényezők jelentős része az önkormányzat tevékenységétől részben vagy egészben független adottságként jelentkezik. A legtöbb ilyen tényezővel kapcsolatban kockázatokat is azonosíthatunk, ezeket lásd részletesen a 7. „A stratégia megvalósításának főbb kockázatai” fejezetben. A megvalósítást befolyásoló legfontosabb tényezők:

Partnerségi viszonyok: a megvalósítás alapfeltétele, hogy a város az összes érdekelt fél támogatását élvezze, és mind saját polgáraival, mind pedig járási, megyei és központi kormányzati partnereivel kölcsönös előnyökön nyugvó, a problémák megoldására koncentráló, kreatív párbeszédet folytasson. A partnerség kiépítése már a tervezés során megkezdődik, és a végrehajtás során a különböző ágazati partnerek bevonásával teljesedik ki. A partnerségi kérdéseket a 8.2 „Az ITS megvalósításának szervezeti keretei” című fejezet fejti ki.

Felelős vezetés: a stratégia megvalósításához – tekintettel a döntéshozói és operatív feladatok számosságára – felelős és aktív városvezetésre, és jól képzett, tájékozott operatív munkatársakra van szükség. A megfelelő szervezet és személyi állomány a biztosítéka annak, hogy a szükséges döntések megfelelő időben és megfelelő tartalommal megszülessenek, és a döntések alapján az operatív végrehajtó szervezet világos hatáskörökkel dolgozzon a megvalósításon. A vezetés és irányítás feladatait részletesen a 8.2 „Az ITS megvalósításának szervezeti keretei” tárgyalja.

Nyomkövetés, rugalmas tervezés: a változó társadalmi-gazdasági körülményekhez történő alkalmazkodás követelménye szükségessé teszi, hogy a stratégia elfogadása után is lehetséges rugalmasan tudjon alkalmazkodni a lehetőségekhez, külső adottságokhoz. Ehhez monitoring és kontrolling rendszer működtetése szükséges, amely lehetővé teszi a megvalósulás nyomon követését, az akadályozó tényezők azonosítását és megfelelő intézkedések meghozatalát. A monitoring és kontrolling témakörét a 8.5 „Monitoring rendszer kialakítása” című fejezet tartalmazza.

Pénzügyi tervezés, pénzügyi források: a megvalósítás alapvető feltétele a pénzügyi források megfelelő időben történő rendelkezésre állása. Míg az előkészítés feladatai során ezek elsősorban önkormányzati források, addig a megvalósítás – tekintettel a szűkös belső anyagi lehetőségekre – elsősorban külső forrásokra támaszkodhat. A források biztosításának körülményeit, ütemezését és azok nagyságrendjét a 4.5 „A fejlesztések ütemezése”, valamint a 4.6 „A fejlesztések összehangolt, vázlatos pénzügyi terve” című fejezet tartalmazza.

6.2.4 A célok megvalósítása érdekében tervezett tevékenységek egymásra gyakorolt hatása

Jelen fejezetben a stratégiában meghatározott, **az önkormányzat döntése értelmében a 2020-ig terjedő időszakban prioritást élvező fejlesztések** között azonosítható logikai összefüggéseit mutatjuk be. Az alábbi összesítő táblában azt vizsgáljuk, hogy az egyes beavatkozások milyen mértékben kapcsolódnak más beavatkozásokhoz, mennyiben segítik, vagy éppen rontják azok eredményességét. Az alábbi táblázatban a beavatkozások közötti összefüggések erősségét egy -2 – 0 – +2 skálán azonosítottuk, ahol a „0” a kapcsolódás hiányát, a -2 az erős negatív hatást, míg a „+2” érték az erős pozitív kapcsolódást jelöli.

Az alábbi, a beavatkozások logikai összefüggéseit összesítő ábra alapján a következő főbb megállapításokat tehetjük:

Kiskőrös esetében egymás hatását, eredményességét rontó tevékenységeket nem azonosítottunk. A fejlesztések többnyire enyhe pozitív, vagy semleges hatással vannak egymásra, illetve az esetek jelentős részében a kapcsolódás hiányát jeleztük. Erős pozitív hatás a tevékenységek viszonylag kisebb részénél került azonosításra.

Alapvető kapcsolódások érzékelhetők az azonos célú és jellegű fejlesztések között, mint például:

- a közlekedési fejlesztések (ezen belül az útfejlesztés kiemelten) alapvetően befolyásolják a városi szintű fejlesztéseket
- a környezeti típusú hálózatos fejlesztések egymásra gyakorolt hatása (elsősorban az időbeli ütemezés miatt) egyértelműen rögzíthető

A humán, közösségfejlesztést tartalmazó tevékenységek (pl. szolgáltató épület fejlesztése) szorosan kapcsolódnak a közterületeket érintő fejlesztési elemekhez (pl. szociális város rehabilitáció).

a szociális város rehabilitációs programhoz a legtöbb közterületi infrastruktúra, valamint ingatlant érintő fejlesztés kapcsolódik, hiszen a megvalósítás ütemezésének tervezése során figyelembe kell venni többek között a munkaterületek rendelkezésre állását, valamint a forgalom tervezés (terelés stb.) korlátait is.

lényegében egyedül a tervezett óvodafejlesztés nem mutat korrelációt más további fejlesztési programokkal, hatása tehát semleges

Fontos kiemelni, hogy a fenti elemzés és az alábbi táblázatos bemutató előzetes, szubjektív értékítéleteken alapul.

16. táblázat: A beavatkozások logikai összefüggései

Beavatkozások		Akcióterületi beavatkozások								Kulcs- projekte k	Hálózatos projektek			Egyéb projekt	Össz.
		1. 1 Kiskőrös város belterületi útjainak rekonstruk ciója	1.2 Kiskőrös Város Polgármesteri Hivatalának energetikai korszerűsítése	1.3 A Pátia épületének energetikai korszerűsít ése	1.4 Petőfi Sándor Művelődési Központ és a Petőfi Szülőház és Emlékmúzeum energetikai korszerűsítése	1.5 Árpád utca 8. szolgáltató épület felújítása	1.6 A kiskőrösi Tourinform Iroda fejlesztése	1.7 Kiskőrös Város Önkormányza tának szociális célú város rehabilitációja	1.8 Körforgalom kialakítása a Bajcsy- Zsilinszky utca és az Árpád utca kereszteződés ében	2.1 Magyar Zarándok út- Szent Imre útvonala	3.1 Kiskőrös város déli részének belvíz problémájá nak megoldása	3.2 Kiskőrös város déli területein a csapadékvíz elvezetése	3.3 Kiskőrös város északi területein a csapadékvíz elvezetése	4.1 Korszerű és fenntartható óvoda kialakítása	
Akcióter. beavatk.	1. 1 Kiskőrös város belterületi útjainak rekonstrukci ója		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	11
	1.2 Kiskőrös Város Polgármeste ri Hivatalának energetikai korszerűsít ése	0		1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
	1.3 A Pátia épületének energetikai korszerűsít ése	0	1		1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	5
	1.4 Petőfi Sándor	0	0	0		0	0	1	0	1	0	0	0	0	2

Művelődési Központ és a Petőfi Szülőház és Emlékmúze- um energetikai korszerűsíté- se														
1.5 Árpád utca 8. szolgáltató épület felújítása	0	0	0	0		0	1	0	0	0	0	0	0	1
1.6 A kiskőrösi Tourinform Iroda fejlesztése	0	0	1	1	0		1	0	0	0	0	0	0	3
1.7 Kiskőrös Város Önkormány- zatának szociális célú város rehabilitációj- a	1	0	0	0	0	1		1	1	1	1	1	0	7
1.8 Körforgalom kialakítása a Bajcsy- Zsilinszky utca és az Árpád utca keresztvező- ésében	1	0	1	1	0	0	1		1	0	0	0	0	5

Külső	2.1 Magyar Zarándokút-Szent Imre útvonala	1	0	1	1	0	1	1	1		0	0	0	0	6
Hálózatos projektek	3.1 Kiskőrös város déli részének belvíz problémájának megoldása	1	0	0	0	0	0	0	0	0		2	2	0	5
	3.2 Kiskőrös város déli területein a csapadékvíz elvezetése	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2		1	0	4
	3.3 Kiskőrös város északi területein a csapadékvíz elvezetése	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1		0	4
Egyéb	4.1 Korszerű és fenntartható óvoda kialakítása	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0
A kapcsolódások összesített erőssége		6	2	5	6	1	4	6	4	5	6	5	5	0	

7 A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai

A 2013-ban lezárult fejlesztési időszaktól eltérően 2014-2020 között számos olyan új elem jelent meg, melyek a városok fejlesztési programjainak megvalósítását egyértelműen befolyásolják. Az indikátorok határozottabb számon kérhetősége, a forrásfelhasználás tematikus koncentrációja egyértelműen a kockázatelemzés és kockázatkezelés jelentőségét növelik. A következő fejezetben fel kívánjuk mérni az alábbi tényezőkből fakadó, az eddig beazonosított, illetve a jövőben projektgenerálás keretében beazonosítani tervezett fejlesztési projektek megvalósítását, továbbá a jelen városfejlesztési stratégia és az ebben rögzített indikátorok teljesülését veszélyeztető kockázatokat.

A kockázatok elemzését a fontosabb kockázati csoportok beazonosításával kezdjük, majd téma specifikus módon – immár a kockázat kezelési stratégia keretében – javaslatokat fogalmazunk meg az egyes kockázati elemek kezelésére.

A különböző kockázati tényezőket tematikus csoportokba rendezve Kiskőrös város integrált településfejlesztési stratégiájának megvalósítása kapcsán az alábbi kockázati faktorokat azonosíthatjuk be:

- Pénzügyi-gazdasági kockázati tényezők: az elégtelen finanszírozásból, a bizonytalan makrogazdasági tényezőkből adódó kockázati elemek, az egyes támogatási konstrukciók specifikus jellemzői, továbbá a saját forrás előteremtésének kockázata említhető meg. Kockázati tényezőként jelenik meg az utófinanszírozás következményeként a cash-flow biztosításának kérdése is.
- Jogi-jogszabályi és intézményi keretektől adódó kockázati tényezők: kapcsolódó jogszabályi környezet, de ugyanígy egyértelműen kiemelendő itt a közbeszerzési törvény, mint kockázati tényező, valamint a szűk intézményi kapacitásból adódó problémák (megfelelően képzett humán erőforrás rendelkezésre állása stb.)
- Műszaki kockázatok: itt említhetők meg az egyes projektek megvalósítása során felmerülő specifikus kockázati elemek, mint például az építési szabványok, vagy a magyartól eltérő nemzetközi technológiai szabványok kérdése, de relevánsnak tekinthető a kivitelezés ütemezése és az esetleges időbeli csúszásokból eredeztethető kockázati elemek.
- Társadalmi szempont (lakossági ellenállás, közvélemény stb.): a stratégia megvalósítása kapcsán további kockázati tényező a társadalmi hasznosság megfelelő kommunikációjának elmaradása, az esetleges érintett érdekcsoportok ellenállása a tervezett beruházás kapcsán.

A kockázatok felmérését követően egy rövid kockázatkezelési stratégia elkészítése javasolt, mely a jellemző kockázati tényezőkhöz egy valószínűségi mutatót (magas; közepes; alacsony), valamint egy hatás mutatót (jelentős; közepes; alacsony) rendel. Az egyes felsorolt kockázati tényezőkhöz röviden felvázolásra kerül a kezelés módja, nevesítésre kerülnek a szükséges beavatkozások is.

17. táblázat: A stratégia megvalósíthatóságának főbb kockázatai

	Kockázat megnevezése	Valószínűség (magas; közepes; alacsony)	Hatás mértéke (jelentős; közepes; alacsony)	Kockázatkezelés módja
1.	A jogszabályi környezet kedvezőtlen irányba változása	magas	jelentős	Az jogszabályi változások folyamatos figyelemmel kísérése Rugalmas, gyors reagálás a megváltozó jogszabályi körülményekhez, a helyi szabályozás rugalmas módosítása
2.	Közbeszerzési eljárásokból adódó kockázatok (időbeli elhúzódások)	magas	jelentős	Az eljárásrend szigorú betartása minden érintett részéről A közbeszerzési dokumentumok megfelelő szakmai előkészítettségének biztosítása
3.	Hatósági dokumentumok hiánya, késése	közepes	közepes	A hatsági dokumentumok ügyintézési időkereteinek figyelembe vétele az ütemezés tervezésénél Esetleges késésre, csúszásra előre felkészülés már az előkészítés során
4.	Saját forrás előteremtésének kockázata	alacsony	jelentős	Alternatív forráslehetőségek felkutatása (banki hitel stb.)
5.	Hazai illetve Európai Unió fejlesztési források elmaradása	közepes	jelentős	A forrás lehívás késedelmére való felkészülés
6.	Cash-flow akadozása, a folyamatos finanszírozás problémái	alacsony	jelentős	Pénzügyi terv készítése a kiemelt mérföldkövek beazonosításával
7.	A programozási időszak során változik a szakpolitikai prioritás rendszer és a hatékonyabb forrás abszorpciót biztosító programok irányába áramlik a forrás.	alacsony	jelentős	A helyi döntéshozóknak, Kiskőrös képviselőinek közösen kell fellépniük érdekeik képviselete érdekében, specifikus szempontjaik érvényesítését biztosítani szükséges.
8.	A tervezett projektek megvalósítási költsége jóval meghaladja a tervezett mértéket	közepes	közepes	Részletes projekttervek, átgondolt műszaki tervek, költségvetések készítése Tartalékkeret meghatározása
9.	A megvalósításhoz szükséges szakemberek hiánya	alacsony	közepes	Kiskőrös önkormányzatának feladata, hogy megfelelő szakmai háttérrel biztosítson
10.	Előre nem látható műszaki problémák	magas	jelentős	Részletes tanulmánytervek készítése, alapos helyzetfelmérés

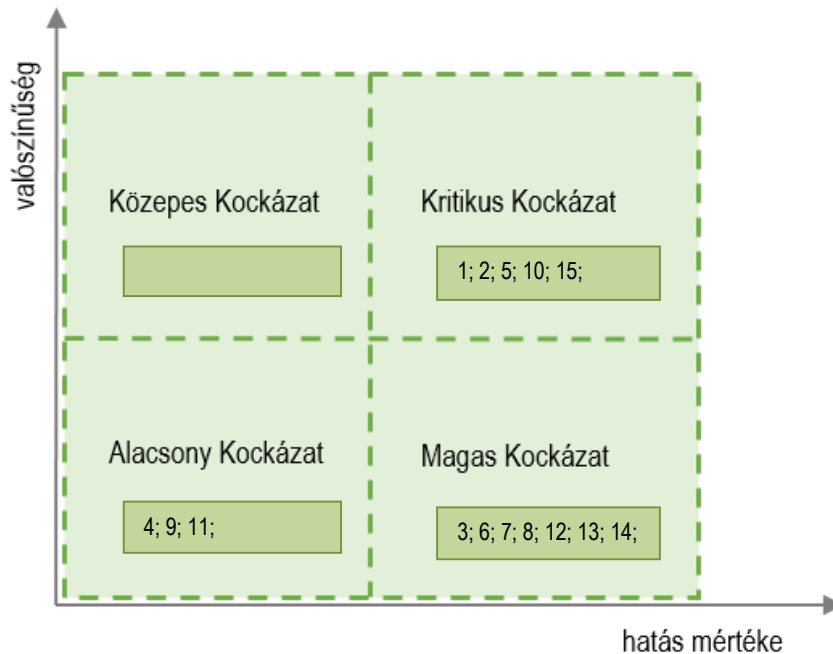

	Kockázat megnevezése	Valószínűség (magas; közepes; alacsony)	Hatás mértéke (jelentős; közepes; alacsony)	Kockázatkezelés módja
11.	Nem megfelelő műszaki tervek vagy kivitelezés (pl. belvíz rendezés)	alacsony	közepes	A tervezők és kivitelezők kiválasztása során kiemelt figyelem fordítása a szakmai alkalmasság, megfelelő referenciák meglétére.
12.	Többletmunka felmerülése	közepes	közepes	Esetleges többletmunkára felkészülés már az előkészítés során
13.	Az indikátorok teljesítése nem lehetséges	alacsony	jelentős	Teljesíthető és mérhető indikátorok meghatározása, a megfelelő monitoring rendszer kialakítása, az indikátor értékek teljesülésének folyamatos nyomon követése
14.	A fejlesztési programokhoz szükséges befektetők, partnerek hiánya	közepes	közepes	Megfelelő marketing és promóciós tevékenységek, a befektetési lehetőségek kapcsán, települési befektetés ösztönzési program indítása Kiskőrösön
15.	Társadalmi szempontok kockázatai: lakossági ellenállás, negatív közvélemény (pl. belvíz rendezés)	közepes	jelentős	Feladat a fejlesztés mögött álló elképzelések és az ellenzői szempontok nyílt, konszenzusra törekvő megvitatása; szükség esetén a fejlesztési elképzelés felülvizsgálata. A lakosság folyamatos tájékoztatása mellett a felmerülő lakossági javaslatok beépítése prioritást élvez.

A kockázatok számszerűsítésével a kockázatokat pozícionálni lehet a bekövetkezési valószínűség és a hatás mértékének összevetése alapján. Ezek ábrázolására az alábbi ábra szolgál:

2. ábra: Kockázatok pozicionálása

Az ábra alapján kijelenthetjük, hogy jellemzően magas és kritikus kockázatú tényezők hatnak a stratégia megvalósulására. Kiskőrös város önkormányzatának különösen fontos felkészülnie a jogszabályi környezet kedvezőtlen irányba történő változására, a közbeszerzési eljárásokból adódó esetleges kockázatokra. Az Európai Unió források elmaradására, az esetlegesen felmerülő finanszírozási problémákra ugyancsak célszerű megfelelő módon felkészülni.

A projektek megvalósítása során az előre nem látható műszaki problémák, továbbá a nem kielégítő partnerségi folyamatokból adódó helyi konfliktusok jelentkezhetnek még kritikus kockázati elemként. E tekintetben mindenképpen pontos előkészítést igényelnek a város belterületén lebonyolítandó vízvédelmi beruházások.

8 A megvalósítás eszközei és nyomon követése

8.1 A célok elérését szolgáló fejlesztési és nem beruházási jellegű önkormányzati tevékenységek

Az alábbi fejezetben azokat a lehetséges, de nem beruházási jellegű eszközöket tekintjük át, melyeket a településnek – az önkormányzatnak – alkalmazni érdemes a stratégiában megvalósítandó célok teljesülése érdekében.

A szabályozási környezet kiszámíthatóvá és megismerhetővé tétele:

- A stratégia sikeres megvalósításának alapfeltétele az önkormányzat koherens jogalkotói és jogalkalmazói magatartása, az egyértelmű törekvés az átlátható, támogató adminisztratív és szabályozási környezet biztosítására és fenntartására.
- Az önkormányzatnak a helyi szabályozásban is egyértelműen szem előtt kell tartania a városi szintű stratégiai dokumentumokban rögzített célkitűzéseket, prioritásokat
- A szabályozásnak koncentrálnia kell a helyi gazdasági és társadalmi környezet megfelelő irányú fejlődésének elősegítésére, meg kell határozni a célok megvalósításához szükséges támogató jogi, szabályozási lépéseket, és tudatosan végre is kell hajtani azokat.
- Az önkormányzatnak a helyi gazdaság szabályozásában, valamint a gazdasági tevékenységekhez kötött adminisztratív és engedélyezési eljárások során tanúsított kiszámítható és átlátható magatartása csökkenti a gazdasági bizonytalanságot és a befektetések kockázatát.

Befektetés ösztönzés

- Fentiekkel összhangban Kiskőrös városa – figyelembe véve szűkös eszközrendszerét – az alábbi, befektetés ösztönzéshez kapcsolódó tevékenységeket végzi:
 - út és egyéb infrastruktúra fejlesztés,
 - egyedileg kezelt megállapodások kötése,
 - önkormányzati ingatlanok jutányos áron történő átadása,
 - rendezési terv módosításakor figyelembe veszik a vállalkozások véleményét.

Az üzleti célú hasznosításra alkalmas infrastruktúra korszerűsítésén felül kiemelten fontos a település meglévő és a későbbiekben fejlesztésre kerülő, gazdaságilag hasznosítható területeinek megfelelő kihasználása. Fentiek érdekében az önkormányzatnak aktív, proaktív befektetés-ösztönzési tevékenységet kell folytatnia, fel kell mérni és pontosan nyilván kell tartani a potenciális beruházók érdeklődésére számot tartó területeket, ingatlanokat. A befektetés ösztönzés részeként javasolt e tevékenység részletes, stratégiába foglalt kidolgozása, nem utolsósorban a befektetés ösztönzéshez a megfelelő kompetenciával és szakmai felkészültséggel rendelkező feladatorientált szervezeti struktúra kialakítása.

Településmarketing tevékenység

A városmarketing tevékenység elsődleges célja a település „láthatóvá tétele. A település fejlesztési céljainak elérését nagyban segítheti olyan tudatos, következetes és hatékony marketing-kommunikációs tevékenység, amely akár magát a várost, akár az egyes fejlesztési elképzeléseket képes a tervezett célközönség felé „eladni”.

A városról kialakult, kialakított arculat, illetve a városhoz kapcsolódó emocionális tényezők hatással vannak a befektetői döntéseiket meghozó üzletemberekre, a városba látogató turistákra, de magára a város lakóira is. A településmarketing tevékenység részeként – kapcsolódva a befektetés ösztönzés gyakorlatához – a város honlapján elérhetővé kell tenni és folyamatosan frissíteni szükséges a legfontosabb társadalmi és gazdasági adatokat, fejlesztési célokat és a vállalkozások számára kiemelten érdekes ingatlanokra, területekre vonatkozó információkat.

A városmarketing tevékenység során célszerű felhasználni azokat a lehetőségeket, melyek a városban rendelkezésre állnak. Kiskőrös város honlapja eddig is bemutatta a város fejlesztéseit, eseményeit. A települése honlap az ITS tervezés a megvalósítás során egyaránt szolgálni fogja ezt a célt.

8.2 Az ITS megvalósításának szervezeti keretei

8.2.1 A városfejlesztés jelenlegi szervezeti rendszere

Kiskőrös városában a városfejlesztéssel kapcsolatos döntési jogkörrel a képviselő-testület rendelkezik. A **képviselő-testület** az általa elfogadott rendeletek és határozatok révén dönt többek között az erre célra rendelkezésre álló pénzeszközök nagyságáról, az egyes ilyen jellegű pályázatokhoz szükséges önerő biztosításáról. Ezen túlmenően a testület feladata a város térbeli fejlődését nagymértékben befolyásoló településszerkezeti terv, helyi építési szabályzat és szabályozási terv elfogadása és/vagy módosítása.

A képviselő-testület döntéseinek előkészítésében fontos szerepet játszanak a képviselőtestület különböző **bizottságai**, amelyek az alábbiak:

- Egészségügyi és Szociálpolitikai Bizottság;
- Művelődési, Közoktatási és Sport Bizottság;
- Költségvetési, Városfejlesztési és Mezőgazdasági Bizottság;
- Pénzügyi Bizottság;
- Ügyrendi és Összeférhetlenségi Bizottság.

A Polgármesteri Hivatalon belül a Pénzügyi Osztály elsődleges feladata a városfejlesztéshez kapcsolódó operatív feladatok lebonyolítása, döntéshozatali anyagok előkészítése.

8.2.2 Az ITS megvalósításának intézményi háttere

Az Önkormányzat szervezeti rendszerében városfejlesztési kérdésekkel és a vagyongazdálkodással a Pénzügyi Osztály foglalkozik. Az osztályon belül működik a Vagyonkezelési és beruházási csoport, amely vezetője felelős ezen tevékenységek elvégzéséért, valamint hozzá tartozik a közbeszerzések lebonyolítása is.

A városfejlesztés és -üzemeltetés másik kulcsszereplője a Műszaki osztály, amely magában foglalja az építéshatóságot, a környezetvédelmet, valamint a kommunális tevékenységeket. Az önkormányzati munkát segíti a Költségvetési, Városfejlesztési és Mezőgazdasági Bizottság, amely a fenti két szervezettel együtt meghatározza a városfejlesztés legfontosabb irányait és a végrehajtás módját.

Ahogy korábban, úgy a jövőben sem tervezi a város városfejlesztési társaság létrehozását, jelen program megvalósítására operatív szervezatként a mindenkor szakmai elvárásoknak megfelelő önálló projektmenedzsment szervezetet hoz majd létre.

8.3 A településközi koordináció mechanizmusai, együttműködési javaslatok

Kiskőrös város funkcionális szerepét és vonzáskörzetét alapvetően a város kistérségi és járási központi szerepe határozza meg. A járási szerepből adódóan alapvetően közigazgatási szerepkör rajzolódik ki, amely mellett a meglévő intézményrendszer még támaszkodik a korábbi kistérségi alapú területi szintre.

A kiskőrösi járásba 15 település tartozik, melyek közül a járásszékhelyen kívül további 3 városi rangú település található a járásban (Izsák, Kecel, Soltvadkert).

18. táblázat: A kiskőrösi járás települései

Település	jogállás	terület (km ²)	népesség (fő)
Akasztó	község	64,88	3 354
Bócsa	község	97,04	1 747
Császártöltés	község	82,06	2 371
Csengőd	község	48,89	2 052
Fülöpszállás	község	91,32	2 172
Imrehegy	község	70,31	715
Izsák	város	113,76	5 650
Kaskantyú	község	58,28	997
Kecel	város	114,48	8 711
Kiskőrös	város	102,23	14 236
Páhi	község	38,96	1 217
Soltszentimre	község	44,49	1 269
Soltvadkert	város	108,86	7 309
Tabdi	község	21,39	1 070
Tázlár	község	73,38	1 755

Forrás: www.jaras.info.hu

A településközi koordinációnak mind a tervezés, mind a megvalósítás során ki kell terjednie a járás településeivel folytatott egyeztetésekre. Kiskőrös ennek érdekében a város ITS készítéséhez kapcsolódó partnerségi tervében meghatározta, milyen módon szükséges a releváns településekkel egyeztetni.

A Stratégia tervezése során kulcsprojektként került meghatározásra a Magyar Zarándokút – Szent Imre útvonala című projekt, amely szervesen kapcsolódik a szomszédos és környező településekhez, amelyeket a zarándokút érint. A projekt részletes tervezése és megvalósítása során a város további egyeztetéseket tervez ezen településekkel.

A város tervezi továbbá a Tourinform iroda fejlesztését. A projekt keretében tájékoztató anyagok készülnek Kiskőrös és térsége turisztikai látnivalóiról, sor kerül programcsomagok összeállítására. Ezen kiadvány és programcsomagok részletes elkészítéséhez további egyeztetések lesznek szükségesek a környező települések turisztikai attrakcióival kapcsolatban.

8.4 A partnerség biztosítása az ITS készítése és megvalósítása során

Kiskőrös város Önkormányzata 2015 januárjában elkészítette a város fenntartható városfejlesztési programjának – (településfejlesztési koncepciójának és) integrált településfejlesztési stratégiájának (ITS) – társadalmasításához kapcsolódó Partnerségi egyeztetési tervét, összhangban a képviselőtestület által elfogadott partnerségi egyeztetési szabállyal.

A partnerségi egyeztetési terv az alábbi jogszabály és útmutatók figyelembe vételével került kidolgozásra:

314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről

Útmutató a kis- és középvárosok számára az Integrált Településfejlesztési Stratégia 2014 – 2020 elkészítéséhez (Munkaanyag) (Belügyminisztérium, 2014. december 11.)

Városfejlesztési Kézikönyv (Nemzeti Fejlesztési és Gazdasági Minisztérium, Területfejlesztésért és Építésügyért Felelős Szakállamtitkárság, második, javított kiadás, 2009. január 28.)

A partnerség megvalósításának a jogszabályi kötelezettségen túl is **fontos szerepe van** a tervezési folyamatban: egyrészt lehetőséget ad a partnerek fejlesztési elképzeléseinek megismerésére, másrészt lényeges szerepe van az elkészülő (településfejlesztési koncepció és) integrált településfejlesztési stratégia társadalmi elfogadtatásában annak, hogy a partnerek már a tervezés során széles körben bevonásra kerülnek, véleményt nyilváníthatnak.

A partnerségi együttműködés folyamata a fenntartható településfejlesztés tervezési, megvalósítási és fenntartási szakaszaira is kiterjed.

Partneri csoportok

A településfejlesztési dokumentumok egyeztetésének folyamatába az alábbi **partneri csoportok** kerülnek bevonásra:

A 314./2012. Korm. rendelet alapján meghatározott kötelező véleményezői kör

- államigazgatási szervek
- önkormányzatok

A szakmai egyeztetésbe, véleményezésbe bevont partnerek Kiskőrös főbb vezető tisztségviselőiből, a település főbb fejlesztési irányainak kijelöléséért felelős személyeiből tevődik össze (Irányító Csoport), valamint az önkormányzati munkacsoport (ÖMCS) tagjaként az önkormányzat irodái és csoportjai is aktív szerepet kapnak a vizsgálati munkarész és a tervezési folyamat későbbi munkafázisai során.

A helyi munkacsoport, (HMCS) tagjai Kiskőrös Város közéletének fontosabb szereplőiből, véleményformálóiból kerülnek kiválasztásra. Összehívása során elsősorban a helyi civil és szakmai szervezetek, fontosabb közszolgáltatási, oktatási, kulturális, turisztikai, valamint a város irányításáért felelős intézmények vezetőire számítanak az ITS tervezői.

A lakosság bevonása esetében alkalmazandó kommunikációs eszköz az elektronikus konzultáció, amely a célcsoport elérésének leghatékonyabb, és az eddigi városfejlesztési projektek során is sikerrel alkalmazott módszere.

A **városi honlap** fontos szerepet tölt be a lakosság partnerségi folyamatba történő bevonásában, mivel a véleményezhető dokumentumok naprakészen érhetőek el az érdeklődők számára.

Megvalósult egyeztetések

A 314./2012. Korm. rendelet alapján meghatározott kötelező véleményezői kör bevonására a véleményezési eljárás keretében 2015. májusában kerül sor.

Szakmai egyeztetésbe, véleményezésbe bevont partnerek egyeztető workshopok keretében foglalmazták meg észrevételeiket az elkészült szakmai anyagok kapcsán, mely rendezvényekre 2015. március 10-én (megalapozó vizsgálat és SWOT készítése) és 2015. május 12-én (ITS bemutatása) került sor.

Vélemények kezelése

A megvalósult egyeztetések dokumentációja (jeleneti ívek, emlékeztetők, prezentációk), valamint a kötelező államigazgatási egyeztetés keretében beérkezett észrevételek kezelésének dokumentációja elérhető az önkormányzatnál.

A partnerségi egyeztetési folyamat során beérkező vélemények kezelése egységes, előre rögzített módon történt, megtörtént a javaslatok, vélemények dokumentálása, nyilvántartása, majd szakmai feldolgozása. Az elfogadott vélemények beépítésre kerültek a megfelelő dokumentumokba, míg az el nem fogadott vélemények esetében megtörtént azok indoklása.

Megvalósultak az elfogadott koncepció és stratégia nyilvánosságát biztosító intézkedések, a dokumentumok a város honlapján – <http://www.kiskoros.hu/> – elérhetőek.

8.5 Monitoring rendszer kialakítása

8.5.1 Az ITS intézkedéseihez kapcsolódó output és eredményindikátorok meghatározása

Az alábbiakban táblázatos formában rögzítjük a Kiskőrös város ITS-ében bemutatott fejlesztési célokhoz, valamint az ezekhez illeszkedő projektekhez kapcsolódó mutatószám rendszert. Az indikátorok esetében meghatározásra kerül a releváns mértékegység, valamint egy előzetes tervérték is, melynek felülvizsgálata ugyanakkor az egyes projektek pontos szakmai tartalmának kidolgozását követően szükségessé válhat.

A fentiek mellett a táblázatban rögzítjük az indikátor forrását (jellemzően a projekt előrehaladási jelentés), valamint a mérés gyakoriságát is.

Az indikátorok a középtávú célok elérését mérik, így eredmény jellegűek. Célértékük meghatározása a várhatóan bevonható források nagyságrendi becslése alapján történt meg, melyet a következő táblázatok mutatnak. Ezzel kapcsolatban fontos kiemelni, hogy a stratégia megvalósításához rendelkezésre álló forrás mennyisége, valamint pl. a támogatásokból elérhető források tematikus (ágazati) összetétele sem ismert. Ennél fogva ezen indikátorok célértékei inkább a település törekvéseit szeretnék kifejezni, valamint az ITS végrehajtásának értékelését hivatottak segíteni, nem pedig „vállalásként” értelmezendő értékek.

Fontos kiemelni továbbá, hogy egyes indikátorok esetében a rendelkezésre álló hiányos információk miatt a monitoring és értékelési rendszer, így a bázis- és célértékek végleges meghatározása kizárólag akkor lehetséges, ha a stratégiában megfogalmazott projektek műszaki és tartalmi előkészítettsége eljut abba a fázisba, hogy a hozzájuk kapcsolódó eredmények, hatások és outputok azonosíthatóak és számszerűsíthetőek legyenek. Ezen hiányosságok pótlására legkorábban az ITS monitorozása (első éves felülvizsgálat) során kerülhet sor.

19. táblázat: Tematikus célok eredményindikátorai

Tematikus cél	Eredmény indikátor	Mérték-egység	Bázis-érték (kidolgozás alatt)	Célérték	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
T1: A környezeti szempontból fenntartható városi infrastruktúra kialakítása Kiskőrösön	Primer energia felhasználás,	PJ		2 (csökken)	Projekt előre-haladási jelentések alapján	Évente
T2: A humán szolgáltatások fejlesztése, a társadalmi integráció erősítése a lakosság életminőségének javítása érdekében	A betegek közül a várólista hossza miatt kórházba nem kerültek aránya ELEF mérés alapján,	%		10 (csökken)	Projekt előre-haladási jelentések alapján	Évente
	Helyi társadalmi akciókban résztvevők száma,	fő		600 (növekszik)	Projekt előre-haladási jelentések alapján	Évente
A helyi értékekre épített gazdaságfejlesztés Kiskőrösön	A KMR és a kevésbé fejlett régiók közsféra adatai nélkül számított foglalkoztatási rátáinak (20-64 évesek) különbsége	%		7 (csökken)	Projekt előre-haladási jelentések alapján	Évente

20. táblázat: Területi (városrészi célok) eredményindikátorai

Területi (városrészi) cél	Eredmény indikátor	Mérték-egység	Bázisérték (kidolgozás alatt)	Célérték	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
V1: A Központi városrész funkcionális sokszínűségének további erősítése	Primer energia felhasználás,	PJ		1,5 (csökken)	Projekt előrehaladási jelentések alapján	Évente
V2: A Keleti városrész komplex infrastrukturális fejlesztése	Elégedettség a települési környezet minőségével, pontérték (0-10)	pont-érték		8 (növekszik)	Projekt előrehaladási jelentések alapján	Évente
V3: A lakófunkciók megerősítése, a helyben élők életminőségének javítása a Nyugati városrészben	Elégedettség a települési környezet minőségével, pontérték (0-10)	pont-érték		8 (növekszik)	Projekt előrehaladási jelentések alapján	Évente

21. táblázat: Az akcióterületi fejlesztések (beavatkozások) output indikátorai

Fejlesztések (beavatkozások) megnevezése	Output indikátor	Mértékegység és előzetes tervérték	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
Gazdaságélénkítő fejlesztések akcióterületének tervezett fejlesztései				
Kiskőrös város belterületi útjainak rekonstrukciója	A felújított vagy korszerűsített utak teljes hossza,	km (cca. 0,9)	Projekt előrehaladási jelentések alapján	Évente
Kiskőrös Város Polgármesteri Hivatalának energetikai korszerűsítése	A középületek éves primerenergia-fogyasztásának csökkenése,	kwh/év (cca. 0,2)	Projekt előrehaladási jelentések alapján	Évente
A Pátria épületének energetikai korszerűsítése	A középületek éves primerenergia-fogyasztásának csökkenése,	kwh/év (cca. 0,2)	Projekt előrehaladási jelentések alapján	Évente
Petőfi Sándor Művelődési Központ és a Petőfi Szülőház és Emlékmúzeum energetikai korszerűsítése	A középületek éves primerenergia-fogyasztásának csökkenése,	kwh/év (cca. 0,5)	Projekt előrehaladási jelentések alapján	Évente
Árpád utca 8. szolgáltató épület felújítása	A középületek éves primerenergia-fogyasztásának csökkenése,	kwh/év (cca. 0,1)	Projekt előrehaladási jelentések alapján	Évente
A kiskőrösi Tourinform Iroda fejlesztése	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése,	látogatás/év (cca. 1 000)	Projekt előrehaladási jelentések alapján	Évente
Szociális város rehabilitációs akcióterület fejlesztései				
Kiskőrös Város Önkormányzatának szociális célú város rehabilitációja	Szociális célú város rehabilitációval érintett akcióterületen élő lakosság száma,	fő (cca. 150)	Projekt előrehaladási jelentések alapján	Évente
Körforgalom kialakítása a Bajcsy- Zsilinszky utca és az Árpád utca kereszteződésében	Közlekedésbiztonsági fejlesztést megvalósított települések száma	db (cca. 1)	Projekt előrehaladási jelentések alapján	Évente

22. táblázat: Az ITS keretében tervezett fejlesztések output indikátorai

Projekt típusa	Fejlesztések (beavatkozások) megnevezése	Output indikátor és előzetes tervérték	Mértékegység és előzetes tervérték	Indikátor forrása (mérés módja),	Mérés gyakorisága
Kulcsprojektek					
Magyar Zarándokút- Szent Imre útvonala	A természeti és a kulturális örökségnek, illetve látványosságnak minősülő támogatott helyszíneken tett látogatások várható számának növekedése,	látogatás/év (cca. 1 000)	Projekt előrehaladási jelentések alapján	Évente	Projekt előrehaladási jelentések alapján
Hálózatos projektek					
Kiskőrös város déli részének belvíz problémájának megoldása	Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza	m (cca. 1500)	Projekt előrehaladási jelentések alapján	Évente	Projekt előrehaladási jelentések alapján
Kiskőrös város déli területein a csapadékvíz elvezetése	Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza	m (cca. 1500)	Projekt előrehaladási jelentések alapján	Évente	Projekt előrehaladási jelentések alapján
Kiskőrös város északi területein a csapadékvíz elvezetése	Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza	m (cca. 1500)	Projekt előrehaladási jelentések alapján	Évente	Projekt előrehaladási jelentések alapján
Egyéb projektek					
Korszerű és fenntartható óvoda kialakítása	Fejlesztett, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma,	db (cca. 50)	Projekt előrehaladási jelentések alapján	Évente	Projekt előrehaladási jelentések alapján

8.5.2 A monitoring rendszer működtetési mechanizmusának meghatározása

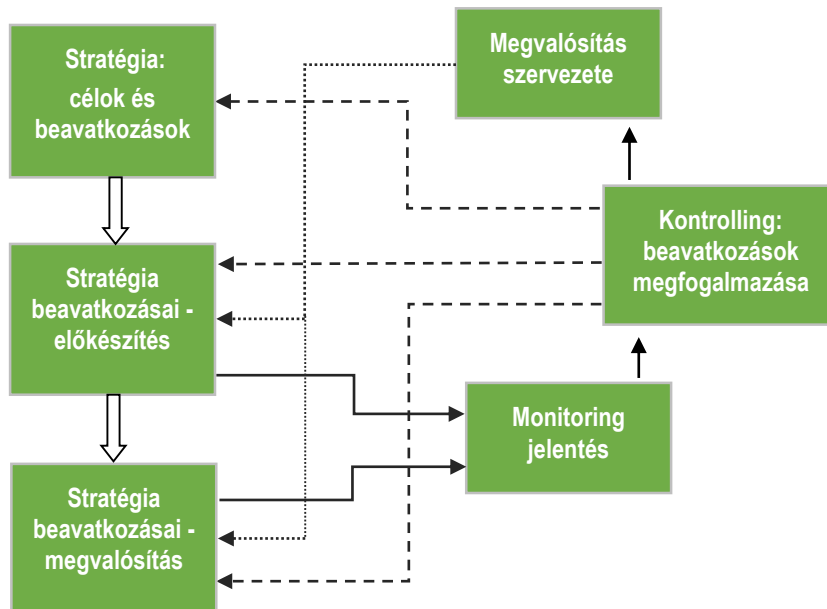
A monitoring az a programalkotást követő nyomon követési folyamat, amely a program végrehajtásának eredményességét kíséri figyelemmel és visszacsatol a végrehajtás folyamatába, illetve indokolt esetben a program felülvizsgálatát eredményezheti. A monitoring célja, hogy elősegítse a stratégia hatékony megvalósítását, és biztosítsa, hogy változó külső és belső körülmények mellett is megfelelő erőforrások álljanak rendelkezésre a megvalósításhoz. A monitoring elválaszthatatlan a kontrolling fogalmától, amely a monitoring eredményeit felhasználva, szükség szerint és tervezett módon a stratégia megvalósítási folyamataiba, vagy magába a stratégiába avatkozik be.

Fontos, tehát a stratégiában kijelölni a program monitoring

- felelőset
- kivitelezőjét
- gyakoriságát
- formai elvárásait
- a visszacsatolás módját

A monitoring jelentések rendkívül fontos adalékok a program ütemezett (7-éves) felülvizsgálatának megalapozásához, illetve indokolt esetben rendkívüli módosításokat is eredményezhet egy-egy éves jelentés tartalma a programban. A monitoring jelentések az évente készülő akciótervek fontos háttérdokumentuma is, az ott megfogalmazott javaslatokat az akciótervekben is figyelembe kell venni. A monitoring folyamatát az alábbi ábra összefoglalja:

3. ábra: A monitoring folyamatának összefoglalása

A monitoring folyamat szervezete:

Képviselőtestület: a képviselőtestület a monitoring folyamatokkal javaslatokat fogalmaz meg és meghozza a folyamatokkal, illetve a konkrét beavatkozásokkal kapcsolatos döntéseket

Szakmai Bizottságok: javaslatot tesz a képviselőtestület felé a stratégia megvalósítását érintő folyamatokra és konkrét beavatkozásokra

Monitoring bizottság: negyedéves rendszerességgel felülvizsgálja a stratégia megvalósításának folyamatát és javaslatokkal él az érintett bizottságok, illetve képviselőtestület felé; megtárgyalja és elfogadja a negyedéves, illetve az éves rendszerességgel készülő monitoring jelentést, valamint javaslatokat fogalmaz meg annak kapcsán; a monitoring bizottság tagjai:

- Polgármester
- A testületi bizottsági elnökök
- Főépítész
- A településen működő civil szakmai támogató csoport vezetője
- Egyéb civil szervezetek
- Stratégia megvalósításáért felelős operatív szervezet

Stratégia megvalósításáért felelős operatív szervezet – monitoring felelős: a végrehajtó szervezeten belül a monitoringért felelős munkatársat kell kijelölni. A munkatárs feladata, hogy negyedéves, illetve éves rendszerességgel elkészítse a megvalósítás folyamatáról szóló jelentést, azt az operatív szervezet vezetőjével egyeztesse, aki a jelentést a monitoring bizottság vezetője felé továbbítja.

A monitoring folyamatával kapcsolatos dokumentumok:

Negyedéves monitoring jelentés: a jelentést az operatív végrehajtó szervezet monitoringért felelős munkatársa készíti és egyezteti a szervezet vezetőjével. A Monitoring Bizottság a jelentést minden esetben elfogadja, és saját hatáskörében döntéseket hoz a megvalósítással kapcsolatban. Szükség szerint – a monitoring bizottság javaslatai alapján – a jelentést az illetékes szakszervezetek, illetve a képviselőtestület is megtárgyalják, és meghozzák a szükséges döntéseket. A jelentés tartalma kiterjed:

- a beavatkozások előkészítő feladatainak előrehaladására,
- a beavatkozások megvalósításának előrehaladására,
- a stratégia megvalósításának előrehaladására; célok megvalósulása,
- a különböző folyamatokkal kapcsolatos problémák, esetleges szűk keresztmetszetek azonosítására,
- javaslatok megfogalmazására, amelyek tartalmazzák a felelősök és határidők meghatározását is.

Éves monitoring jelentés: az éves jelentés elkészítéséért, hasonlóan a negyedéves jelentésekhez, az operatív végrehajtó testület felel. Az éves jelentést a Monitoring Bizottság javaslatai alapján az érintett testületi bizottságok, valamint a képviselőtestület minden évben megtárgyalja, elfogadja, illetve meghozza a szükséges intézkedésekkel kapcsolatos döntéseket. Az éves jelentés tartalma:

- A megvalósítás szervezeti keretei
- A megvalósítással kapcsolatos tevékenységek, azok előrehaladása és értékelése
- A megvalósítás folyamatainak javítása érdekében foganatosított intézkedések leírása és értékelése

- A stratégiában azonosított számszerűsített indikátorok
- A megvalósításra fordított pénzügyi források
- A szervezettel, célokkal és beavatkozásokkal kapcsolatos javaslatok, amelyek tartalmazzák a felelősök és határidők meghatározását is
- A következő periódusra tervezett tevékenységek és a szükséges szervezeti erőforrások és pénzügyi források meghatározása
- Melléklet: A negyedéves jelentések összefoglalása és értékelése

Értékelő lapok: a különböző értékelő lapok szerepe, hogy az egyes tevékenységek kapcsán a tervezett beavatkozások előrehaladása, az azokkal kapcsolatos problémák a lehető legobjektívebb módon megítélhetők legyenek. A formalizált értékelő lapok le kell, fedjék a célokat, a beavatkozásokat, valamint az indikátorokat is. Az értékelő lapok a negyedéves és éves jelentések mellékletét képezik.

A monitoring tevékenység során keletkező adatokat a település rendszeresen megjelenteti saját honlapjának azon részén, amelyet a településfejlesztéssel kapcsolatos információk számára tart fenn. Emellett, a monitoring adatokat célzottan megküldi az ITS kialakításában aktívan közreműködő partnerek részére és számukra éves rendszerességgel konzultációs lehetőséget biztosít az ITS előrehaladása tárgyában, valamint a monitoring felelőse folyamatosan rendelkezésre áll az esetlegesen felmerülő kérdésekkel és információ igényekkel kapcsolatban.

Mellékletek

1.számú melléklet: A partnerségi egyeztetés lépései

Előrehaladására
vonatkozó
információk

Mikor került elküldésre a megalapozó vizsgálat első teljes változata az Önkormányzat számára véleményezésre?	2015. március 4.
Mikor kerültek átvezetésre a megalapozó vizsgálat utolsó észrevételei?	215. április 21.
Mikor tartották a SWOT workshopot/workshopokat?	2015. március 9.
Mikor került kiküldésre az ITS államigazgatási egyeztetésre?	2015. május 22.
Antiszegregációs program elkészítésével kapcsolatos információk.	Az Antiszegregációs Program a helyi szereplők véleményeit figyelembe véve elkészült.
A BM szakmai megfelelőségi ellenőrzésre történő benyújtáshoz az ITS tervezetről az önkormányzati egyetértési nyilatkozatot kell csatolni. Az egyetértési nyilatkozat kiadásának feltétele-e az ITS tervezet testületi elfogadása. Ha igen, akkor az önkormányzat mikor nyújtotta be képviselői testületi döntésre a tervezetet?	A nyilatkozat aláírásához nem szükséges a képviselő testület hozzájárulása. Az utólagos képviselő testületi ülés időpontja: 2015. június 25.

Partnerségi
egyeztetés
lépései

Időpont	Egyeztetés megnevezése	Érintett partneri kör	Célja / Tartalma
2015. január 22	Projektindító egyeztetés	ICS, város koordinátor	Bemutakozás, a munka várható kereteinek, feltételeinek, ütemezésének egyeztetése Települési adatszolgáltatás keretében várt információk egyeztetése, Partnerségi Terv elveinek, bevonandó szereplők körének, bevonás módjainak és eszközeinek egyeztetése; átfogó települési helyzetkép, városvezetői elvárások a készülő ITS-sel kapcsolatban; korábbi IVS, ATT értékelése, városrészi lehatárolások, szegregátumok
2015. január 23-2015. április 21, (majd azt követően 2015. május 23-ig is folyamatos)	ÖMCS, HMCS adat és információszolgáltatása, szakmai segítség nyújtása a tervezők számára a megalapozó munkarészekhez	ICS, ÖMCS, HMCS	A jogszabály által előírt tartalmi követelmények teljesítése, a fejezetek mind teljesebb körű szakmai tartalmának kidolgozása érdekében helyi adat és információszolgáltatás

Időpont	Egyeztetés megnevezése	Érintett partneri kör	Célja / Tartalma
2015. január 27 - 2015. március 8.	Munkacsoport tagjainak felkérése	ICS, ÖMCS, HMCS	A Partnerségi Tervben rögzítettek alapján a munkacsoport tagok felkérése az ITS készítési munkában való részvételre
2015. március 9.	I. Workshop – Megalapozó vizsgálat eredményeinek prezentálása és letisztázása	ICS, ÖMCS, HMCS	A Megalapozó vizsgálat megállapításainak ismertetése. Az elkészült SWOT analízisek bemutatása, a megalapozó tanulmány fő megállapításainak pontosítása. A település legfontosabb fejlesztési céljainak meghatározása.
2015. május 15.	II. Workshop - Fejlesztési célok és megvalósítást szolgáló projektek ismertetése, megvitatása	ICS, ÖMCS, HMCS	Az ITS-ben meghatározott főbb irányok ismertetése és megvitatása – jövőkép, átfogó célok, középtávú tematikus célok, városrészi szintű területi célok, akcióterületek és kapcsolódó fejlesztések, kulcsprojektek, hálózatos projektek és egyéb projektek.
2015. május 26.	Megalapozó vizsgálat és ITS társadalmasítása	Helyi lakosság	A 314./2012. Korm. rendelet alapján meghatározott társadalmasítás megvalósítása – Megalapozó vizsgálat és ITS egyeztetési anyagának települési honlapra történő feltöltése és az elkészült anyag lakosság előtti prezentációs jellegű bemutatása véleményezés céljából

